RISE Research Institutes
of Sweden

Års- och hållbarhets-redovisning 2018

RI.
SE

Innehåll

RISE i dag 1
Detta är RISE 1
Året i korthet 4
Vd-ord 6
Omvärld och trender 8

Uppdrag och mål 10
Strategiskt fokus 14
Hållbarhetsarbete 16
Attraktiv arbetsgivare 18

Verksamhet 20
Erbjudande 22
Affärs- och innovationsområden 24
Digitalisering 26
Energi och biobaserad ekonomi 28
Hållbara städer och samhällen 30
Hälsa och Life Science 32
Materialomställning 34
Mobilitet 36
Testbäddar och demonstrationsmiljöer 38

Styrning 40
Styrelseordföranden har ordet 41
Bolagsstyrningsrapport 42
Riskhantering 54

Hållbarhetsnoter 58
Om redovisningen 60
Väsentlighet och intressentdialog 61
Ansvarsfulla affärer 63
Miljö 65
Socialt ansvar 68
Ekonomiskt ansvar 72
Viktiga hållbarhetsområden 73
GRI-index 75

Årsredovisning 79
Förvaltningsberättelse 80
Förslag till vinstdisposition 84
Räkningar och noter 85
Revisionsberättelse 127

Övrig information 131
Alternativa nyckeltal 131
Definitioner och ordlista 132

RISE Research Institutes of Sweden är Sveriges forskningsinstitut och innovationspartner. Genom internationell samverkan med företag, akademi och offentlig sektor bidrar vi till ett konkurrenskraftigt näringsliv och ett hållbart samhälle.

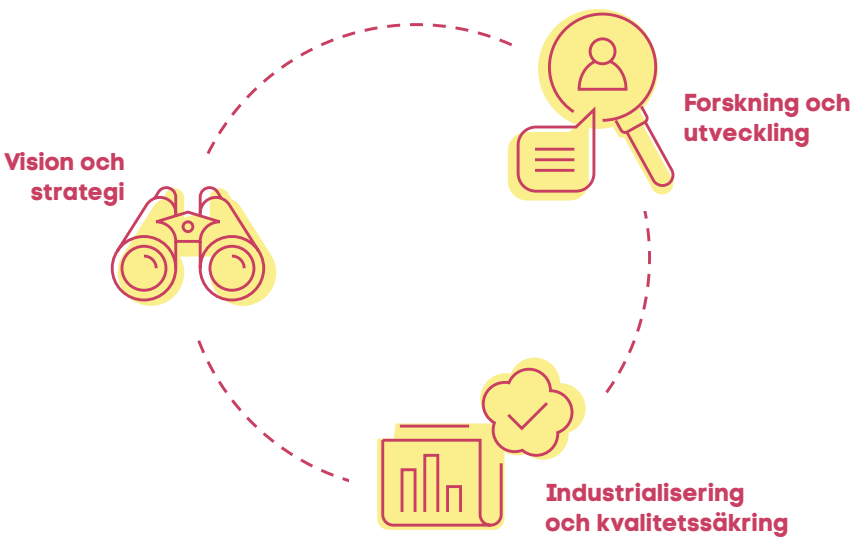
RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN

En ledande innovationspartner

Våra 2 700 medarbetare driver och stöder alla typer av innovationsprocesser. RISE är ett oberoende, statligt forskningsinstitut som erbjuder unik expertis och ett 100-tal test- och demonstrationsmiljöer för dagens och framtidens teknologier, produkter och tjänster.

Vi på RISE kan stödja våra kunder från strategi till marknad. Tillsammans förädlar vi goda idéer till värdeskapande och hållbara material, produkter, processer och tjänster. Alltid i samverkan.

Vårt erbjudande

Våra utmaningsdrivna affärs- och innovationsområden

1. Digitalisering
2. Energi och biobaserad ekonomi
3. Hållbara städer och samhällen
4. Hälsa och Life Science
5. Materialomställning
6. Mobilitet

Passionerade problemlösare

Hos RISE jobbar forskare, tekniker, ingenjör och projektledare för att nämna några av alla roller. Tack vare bredden i verksamheten kommer våra medarbetare från i princip alla ingenjörsutbildningar, men även från psykologi och beteendevetenskap. Resultatet?
En palett av kompetens och människor där alla tillsammans gör skillnad.

Lisa Andersson

Globala studier med inriktning humanekologi, miljöledning, strategisk kommunikation och CSR.
– På universitetet studerade jag hur våra samhällsutmaningar är kopplade till varandra. Här får jag arbeta tillsammans med människor från näringsliv, offentlig sektor och civilsamhället för att utveckla kunskap och metoder kring hur vi kan möta utmaningarna. Jag får jobba med globala frågor, men i ett lokalt sammanhang, nära de som berörs, det tycker jag är jättespännande.

Carl Heath

Statsvetenskap, samhällsvetenskap och digitalisering
– Både inom utbildningsverksamheten som RISE bedriver och tillämpad forskning inom utbildning, har vi ett stort antal spännande projekt från förskola till akademi och i näringslivet. Vi bidrar till det svenska innovationssystemet.

Yalda Bogestål

Doktor i biomedicin, två post docs inom cell- och molekylärbiologi

– I mitt jobb har jag möjlighet att arbeta med inte bara ett specifikt forskningsprojekt utan flera. Det tycker jag är spännande och utvecklande. Och bredden – jag arbetar med allt från livsmedelsdiagnostik till nya terapier för cancer.

Gunnar Oledal

Civilingenjör i datateknik och master i interaktionsdesign

– Att vi är en statligt ägd organisation gör att det i första hand handlar om att utveckla samhället. För mig är det spännande att vi jobbar med projekt som utvecklar teknik för människa och samhälle.

Haben Tekie

Nationalekonom med miljöinriktning

– Det jag gillar med RISE är att vi bidrar till att skapa samhällsnytta i allt vi gör – som forskning, innovation, digitalisering av vård och hälsa, social hållbarhet, omställning till förnyelsebara energikällor och cirkulär ekonomi.

Charlotte Strandlund

Energi- och installationsingenjörsutbildning

– Mitt arbete går ut på att få en arbetsplats så säker som möjligt. Att allt är i sin ordning är viktigt för att de som till exempel kör maskinerna ska känna sig trygga och vara säkra.

ÅRET I KORTHET

Händelser och siffror från året som gick

Förvärvet av forskningskoncernen Swerea

Genom förvärvet av två tredjedelar av forskningskoncernen Swerea stärkte vi vår position som Sveriges nav för industriforskning. Vår totala forskningsförmåga inom bland annat digitalisering, smart industri, produktionsteknik, återvinning och materialutveckling höjdes. Det ger oss högre kompetens och kapacitet för att ytterligare kunna bidra till svensk konkurrenskraft och hållbar utveckling.

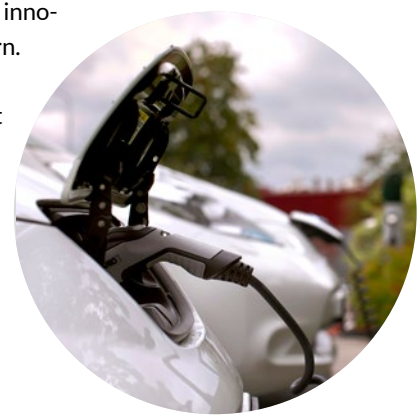
Spets- och breddutbildningar stärker svenskt näringsliv

I Sverige finns ett stort behov av aktörer som driver utvecklingen av det livslånga lärandet i form av vidareutbildningar för yrkesverksamma inom näringsliv och offentlig sektor. Nu vill vi ta den ledande rollen genom att vi samlar och utvecklar all vår kompetens inom utbildning i ett koncerngemensamt erbjudande ”Professional Education”. Det kan innebära allt från enstaka kurser och föreläsningar till konferenser, nätbaserad utbildning och facilitering av komplexa förändringsprocesser. Ämnena spänner över alla våra divisioner och affärs- och innovationsområden. Det ger oss möjlighet att erbjuda utbildningar med både spets och bredd inom områden som är viktiga för svenskt näringsliv och offentlig sektor framöver.

Testbädd för elektromobilitet

RISE och Chalmers med stöd av regeringen och i samverkan med flera industriparter planerar för att etablera en testbädd för elektromobilitet. Den kommer i huvudsak att placeras i Göteborg med en mindre del i Nykvarn.

Satsningen syftar till att stärka svensk fordonsindustris konkurrenskraft och bidra till att Sverige även fortsättningsvis ligger i framkant när det gäller innovationer inom transportsektorn. Målet är att skynda på den svenska omställningen mot ett fossilfritt samhälle. Sammantaget innebär regeringens stöd och industriparternas åtaganden att en investering om 1 miljard kronor görs i satsningen.

Viktig testanläggning för framtidens fordon invigd

För att möta fordonsindustrins nya behov har RISE i början av 2018 gjort en betydande satsning och investerat i en ny testanläggning i Borås. Awitar (Automotive Wireless Test and Research Facility) har utarbetats i tätt samarbete med svensk fordonsindustri. Resultatet är en världsledande anläggning och en av RISE drygt 100 test- och demonstrationsmiljöer. RISE driver sedan tidigare tillsammans med Chalmers testbanan AstaZero där forskning och tester inom avancerad trafiksäkerhet genomförs, framförallt med självkörande bilar.

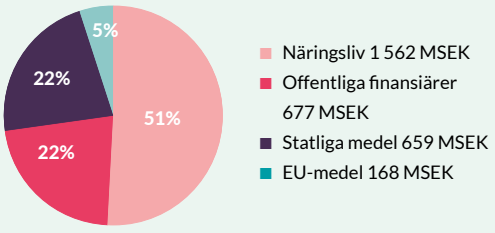
Triple F hjälper Sverige uppnå klimatmålen

Trafikverket har givit ett brett konsortium, Triple F, i uppdrag att skapa en forsknings- och innovationsplattform för fossilfrihet i godstransportsystemet. Trafikverkets finansiering uppgår till 290 miljoner kronor. Triple F fokuserar på tre utmaningar: ett mer transporteffektivt samhälle, energieffektiva och fossilfria fordon och farkoster och ökad andel förnybara drivmedel. RISE sitter i konsortiets styrelse och kommer att bidra med forskningsledning och teknisk kompetens. Målet med Triple F är att vid programmets slut, år 2030, konkret ha bidragit till att Sverige har nått de uppsatta klimatmålen och samtidigt utvecklat Sveriges konkurrenskraft.

Året i siffror

Nyckeltal	2018	2017
Nettomsättning, MSEK	3 066	2 696
Rörelseresultat, MSEK	34	14
Resultat efter finansiella poster, MSEK	25	27
Årets resultat	11	27
Eget kapital, MSEK	991	980
Balansomslutning, MSEK	3 064	2 518
Soliditet, %	32	39
El-användning per anställd (kWh)	12 673	12 953
CO2 utsläpp från tjänsteresor per anställd (kg)	1 794	2 419

Fördelning av nettoomsättningen

VD HAR ORDET

”Vi har ett starkt varumärke”

Pia Sandvik har haft ett hektiskt men bra 2018. RISE har växt och breddat sitt branschkunnande och hon gläds åt att kunder och samarbetspartners ger tummen upp för alla kompetenta medarbetare och partners som bolaget har.

Om du ser tillbaka på 2018, hur var året för RISE?
Det var ett bra år för RISE! Det finns en stor efterfrågan på våra tjänster och vår expertis. Vi ökade vår omsättning som nu uppgår till 3 066 miljoneroch det är glädjande att se att samtliga divisioner inom bolaget bidrog till den ökade försäljningen. Rörelseresultatet blev 34 miljoner och vi har vidtagit åtgärder för att förbättra lönsamheten. För RISE är det centralt att bidra till samhällsuppdraget och därmed till hållbar utveckling. Det finns många exempel på projekt och uppdrag som vi genomfört under 2018. Några kan du läsa om på sidorna 26-37.

Det är tydligt att våra kunder och samarbetspartners uppskattar vårt arbete. Den kundundersökning som genomfördes under året visar bland annat att kunderna rankar vår spetskompetens, tillgänglighet och problemlösningsförmåga samt vår personal och deras professionalitet högt.

För mig har det också blivit tydligt under det här året vilket starkt varumärke RISE har. Vi ser många tecken på att RISE uppfattas som en attraktiv och spännande arbetsplats och vi omnämns allt oftare i media.

Den 1 oktober 2018 gick två tredjedelar av Swerea samman med RISE. Vad innebar det för Swereas och RISE kunder och partners?
Jag skulle vilja börja med att svara på vad det betyder för Sverige: att vi nu äntligen fått ett starkt och sammanhållet institut som kan bidra till ett mer innovativt och konkurrenskraftigt Sverige. För att möta de stora samhällsutmaningarna och inte minst omställningen mot ökad hållbarhet behöver vi jobba över forskningsgränserna, där också mångfald och jämställdhet är viktigt. Det är i gränssnittet mellan olika teknologier och kompetenser som de nya landvinningarna kommer. Ju bredare branschkunnande vi har desto attraktivare blir vi som samarbetspartner för industrin.

Hur gör ni för att vara relevanta både för det lilla företaget och de stora multinationella bolagen ni jobbar med?
Innovation kan vara många olika saker. Vi ska finnas där för alla branscher och för alla typer av kunder. Idag står små och medelstora företag för 29 procent av våra näringslivsintäkter. Det visar att det är värdefullt för dem att jobba med RISE. Det extra stöd som små och medelstora företag ibland kan behöva är dörröppnare, personer som kan guida dem fram till rätt expertis inom RISE. Vi har etablerat regionala noder runt om i Sverige som axlar den rollen, och under 2019 kommer vi att fortsätta det arbetet, och etablera noder på fler platser i landet.

För att nå ut till ännu fler små och medelstora företag har vi etablerat samarbeten med strategiskt viktiga aktörer, som IUC Sverige (Industriella utvecklingscentra) och SISP (Swedish Incubators & Science Parks).

Ett initiativ ni tagit för att utveckla RISE är att skapa en organisation för utbildning. Varför har ni gjort det?
I Sverige finns ett stort behov av aktörer som driver utvecklingen av det livslånga lärandet i form av vidareutbildningar för yrkesverksamma. Nu vill vi ta den ledande rollen genom att samla och utveckla all vår kompetens inom utbildning i ett koncerngemensamt erbjudande ”Professional Education”. Det ger oss möjlighet att erbjuda utbildningar med både spets och bredd inom områden som är viktiga för svenskt näringsliv och offentlig sektor framöver.

Du har i flera europeiska sammanhang lyft fram forskningsinstitutens och deras testbäddars betydelse för Europa. Varför gör du det?
Ser man till näringslivets investeringar i forskning och utveckling eller antalet patent som tas inom nya teknologier är Europa på väg att halka efter. För att säkerställa att vi fullt ut nyttjar den resurs som Europas testbäddar utgör behövs en strategi inom EU. Man måste prioritera vilka investeringar som behöver göras och säkerställa att små- och medelstora företag får tillgång till testmiljöerna. Strategin behöver också innehålla finansiering från EU i nivå med vad man planerar att spendera på forskningsinfrastruktur i Europa. Det krävs för att Europa ska kunna omsätta genombrott inom grundforskning i nya produkter och tjänster.

Hur såg utvecklingen och tillgången till test- och demonstrationsmiljöer ut 2018?
Behovet är fortsatt mycket stort. Vi har haft en hög beläggning på våra testbäddar också under 2018. Företag och offentliga organisationer måste experimentera mer. Här har testbäddarna en nyckelroll i innovationssystemet med sin utrustning, sin kompetens och sin erfarenhet av att designa bra experiment. Jag tror att allt fler experiment kommer ske i skärningspunkter mellan olika värdekedjor och branscher och då är testbäddar en perfekt, oberoende mötesplats.

”För att möta de stora samhällsutmaningarna och inte minst omställningen mot ökad hållbarhet behöver vi jobba över forskningsgränserna.”

Pia Sandvik, Vd, RISE

OMVÄRLD OCH TRENDER

Globala trender skapar nya förutsättningar

Världen förändras och globala trender ändrar förutsättningarna för länder, samhällen och marknader över hela jordklotet. Behovet av att ställa om till en hållbar utveckling innebär utmaningar, men även möjligheter för såväl företag som samhället. Vi behöver alla tänka och agera annorlunda än vi gjort tidigare.

Världsekonomin beräknas att växa till dubbla storleken fram till år 2050. Den ekonomiska tillväxten drivs av produktivitetsökningar som bottnar i den teknologiska utvecklingen och är betydligt större än befolkningstillväxten. Tillväxtekonomierna med länder som Kina, Indien, Indonesien och Brasilien fortsätter att vara drivkraften i den globala ekonomin, medan Europas andel av världens BNP förväntas minska betydligt. Samtidigt sker en ökad förflyttning av forsknings- och innovationsinsatser mot Asien, men både EU och Sverige fortsätter att vara viktiga aktörer genom flera internationella samarbeten.

Utmaningen för Sverige

De globala förändringarna innebär både utmaningar och möjligheter för Sverige, som är ett exportberoende land. För att kunna skapa förnyelse och tillväxt behöver Sveriges innovationskraft stärkas. Ett samlat och starkt forskningsinstitut som RISE kan bidra till att stärka hela det svenska innovationssystemet. RISE ska vara en del av lösningen, en katalysator i utvecklingen som ska bidra till att finna nya hållbara lösningar.

”RISE ska vara en del av lösningen, en katalysator i utvecklingen som ska bidra till att finna nya hållbara lösningar.”

Våra kunder påverkas

De stora globala förändringarna påverkar även våra kunder och samarbetspartners. Den offentliga sektorn står till exempel inför stora utmaningar med en ökad digitalisering av vården, utvecklingen mot ett fossiloberoende transportsystem och en ökad inflyttning till städerna som ställer nya krav på bland annat hållbar förtätning och sjukvårdsplanering. Basindustrin behöver tjänstefieras och förändra sina affärsmodeller i spåren av snabb teknikförändring. Tjänstesektorn kommer att utvecklas och utökas. För små och medelstora företag kommer det vara avgörande med förnyelse och innovation.

RISE forskningsråd ger vägledning

Som en vägledning för RISE framtida forskningssatsningar bildades under 2017 ett forskningsråd med representanter från näringsliv och akademi. Forskningsrådet ska ge råd i strategiska frågor om forskningens inriktning och i av näringslivet prioriterade frågor.

Trender och globala utmaningar av strategisk betydelse för RISE

RISE, liksom alla andra aktörer påverkas av de rådande globala megatrenderna. För att koppla dem till vår verklighet har vi nedan kort försökt belysa trenden utifrån vår kompetens och samverkansambition.

Globalisering
Globaliseringens snabba utveckling ökar behovet av standarder och krav på spårbarhet och öppnar en internationell marknad för forskning och utveckling.

Urbanisering
Att allt fler bor i städer ökar behovet av social och medborgardriven innovation med fokus på hållbara stadsdelar, infrastruktur och försörjningssystem.

Klimatförändring
Samhälle och näringsliv måste ställa om för att klimatmålen ska nås. Det gäller såväl energi och transporter som hur vi förbrukar våra naturresurser. Förnybar energi, energilagring och energioptimering är centrala frågor.

AI och digitalisering
Digitaliseringen påverkar allt och alla. Behovet av smart, säker och robust digital infrastruktur, nya affärsmodeller och datadrivna innovationer ökar starkt. Särskilt fokus på AI, datasäkerhet och kompetensutveckling.

Ändrad demografi
Vi blir allt äldre och andelen kroniskt sjuka ökar, vilket ökar behovet av vård och omsorg. Fokus är på individanpassade, effektivare vårdlösningar samt att flytta fokus från reaktiv vård till proaktiv hälsa, nya affärsmodeller och finansieringslösningar.

Konsekvenser av trenderna

Ovanstående trender har följande konsekvenser för samhälle och näringsliv:

Omställning
Målet för omställningsprocesserna är hållbar utveckling. Detta utmanar stora strukturer i samhälle och näringsliv. Det gäller såväl policy, ekonomiska strukturer, normer och ansvarsfördelning. Centrala frågor är tjänstefiering, innovation, ekonomiska styrmedel, upphandling, miljö- och socialt ansvar.

Risk och säkerhet
Med fler samverkande system och komplicerade värdekedjor ökar sårbarheten. Till det kommer effekter av klimatförändringar och digitala och fysiska terrorattacker. Allt sammantaget ökar behovet av säkerhet och resiliens i samhället.

Miljöpåverkan och resursuttag
Hållbar resursanvändning och cirkularitet är nödvändiga för industriell och samhällelig omställning. Ökat fokus på hållbar produktion, systemanalys, livscykelanalys och resursers ursprung.

FN:s 17 globala mål
En viktig utgångspunkt för vår strategiska inriktning är den FN-resolution för en hållbar framtid med 17 globala mål som påverkar förutsättningarna för all verksamhet i framtiden. Regeringen har satt som mål att Sverige år 2045 ska nå noll-utsläpp netto av växthusgaser. För att detta och andra mål för ett hållbart samhälle ska kunna uppnås är RISE verksamhet av stor betydelse.

EVELINA HÖGLUND
Assisterande
forskare

RISE uppdrag som forskningsinstitut formuleras i regeringens forskningsproposition samt i de ägaranvisningar från regeringen.
I forskningspropositionen står att:

”Det övergripande målet för industriforsknings-instituten under RISE AB är att de ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka närings-livets konkurrenskraft och förnyelse.”

Detta gör vi genom att:

- Öka vår egen och våra kunders internationella närvaro och konkurrenskraft.
- Stärka regionala näringar och industrikluster.
- Skapa en kraftfull innovationsinfrastruktur för näringsliv och samhälle.
- Bidra till innovativa, hållbara lösningar på samhällets utmaningar.
- Stötta små och medelstora företag i hela landet.

För en bättre framtid, och hur vi tar oss dit

En viktig aktör i arbetet med hållbar utveckling

Nu finns förutsättningar och kapacitet att arbeta över forskningsgränser och tvärfunktionellt. Fyra definierade strategiska fokusområden ska leda arbetet framåt.

Sverige behöver en nationell och kraftfull innovationskapacitet för att klara den internationella konkurrensen om jobb och välfärd och möta globala utmaningar. RISE syftar till att bygga en starkare, svensk institutssektor som bidrar till ökad näringslivs- och samhällsnytta.

Vägen hit och framåt – en förändringsresa

Svenska företag och organisationer ägde historiskt sina institut inom olika industrigrenar och materialområden. Forskningsinstitut ägnar sig främst åt tillämpad forskning till skillnad från universitet och högskola som tillämpar grundforskning. De drivs i form av aktiebolag och ägs helt eller delvis av staten.

Från 1980-talets mitt har man politiskt arbetat för att stärka utvecklingen av hela sektorn. I dag finns en samlad institutsektor.

2016 gick instituten Innventia, SP och Swedish ICT samman i RISE med totalt 2 300 medarbetare. 2018 förvärvades två tredjedelar av Swerea och koncernen är nu uppe i 2 700 medarbetare. Nu finns ännu bättre förutsättningar och kapacitet att arbeta över forskningsgränser och tvärfunktionellt.

Missionen är vår drivkraft

Vi bidrar till hållbar utveckling i näringsliv och samhälle genom att skapa innovationsinfrastruktur med internationell konkurrenskraft, i hela värdekedjan.

Våra mål

Utgångspunkten för RISE mål är att vi ska vara ett internationellt konkurrenskraftigt forskningsinstitut och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.

Regeringskansliet har under 2018 drivit ett målprojekt tillsammans med RISE. Projektet har resulterat i ett antal mål för uppföljning av hur väl vi lyckas genomföra vårt samhällsuppdrag. Det sattes också ekonomiska mål som ska mäta verksamhetens finansiella utfall. Styrelsen har identifierat egna mål för hållbart företagande.

Ekonomiska mål

RISE är vinstdrivande men inte vinstutdelande. De ekonomiska målen syftar till att styra RISE mot en hög grad av effektivitet och affärsmässighet.

Rörelsemarginalen ska vara minst 3% från och med 2020.
Nettoskuldsättningsgraden ska vara högst 30% från och med 2019.

Mål för hållbart företagande

RISE styrelse har identifierat och prioriterat områden där vi har störst möjlighet att påverka omvärlden. Utifrån dessa områden har RISE styrelse formulerat mål som möter FN:s globala hållbarhetsmål och tydliggör RISE bidrag till en hållbar utveckling.

Attraktionsmålet
2020 ska RISE vara en av de tio mest attraktiva arbetsgivarna i kategorin unga yrkesverksamma civilingenjörer och studenter nationellt.

Affärsmålet
10% ökning av omsättningen ska år 2020 ha genererats som en direkt följd av hållbarhetsarbetet.

Ansvarsmålet
100% av RISE kunduppdrag ska år 2020 vara hållbarhetsdeklarerade och kopplade till något av de globala utvecklingsmålen.

Mål för samhällsuppdrag

Syftet med uppdragsmålen är att mäta hur väl RISE lyckas genomföra sitt samhällsuppdrag.

Omsättning konkurrensutsatta forskningsmedel
Syftet med målet är att mäta RISE förmåga att få forskningsmedel från konkurrensutsatt forskningsfinansiering. Målet är formulerat utifrån antagandet att för att vara framgångsrik med ansökningar krävs att RISE är lyckosamma med publicering och citering av artiklar.

Omsättning näringslivsintäkter från små och medelstora företag
Att växa små och medelstora företag till nya större företag är viktigt för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft internationellt. RISE omsättning av verksamhet gentemot små och medelstora företag ger ett mått på RISE bidrag till omställningen av svenskt näringsliv.

Samverkan genom tvärvetenskapliga projekt
Att mäta andelen samverkansprojekt som bemannas med tvärvetenskapliga kompetenser ger en bild av RISE förmåga att adressera tvärvetenskapliga utmaningar i svenskt näringsliv.

Utnyttjande av test- och demoanläggningar
En hög beläggning av test- och demonstrationsanläggningarna anses mäta både utnyttjandegraden av anläggningarna och att anläggningarna är av relevans för verksamheten.

Innovationspartnerförmåga
RISE övergripande uppdrag omfattar att vara en innovationspartner för svenskt näringsliv. RISE innovationspartnerförmåga mäts genom en sammanställning av frågor ur RISE årliga kundenkät.

Nöjdkundindex
Förväntningarna på RISE breda erbjudande och verksamheten varierar i näringslivet. Med ett standardiserat nöjdkundindex (NKI) mäts RISE samlade förmåga att möta svenskt näringslivs förväntningar på och behov av ett forskningsinstitut.

STRATEGISKT FOKUS

För ett starkare kunderbjudande

För att nå våra mål arbetar vi intensivt med att skapa gemensamma arbetssätt och värderingar. Under slutet av 2018 inleddes ett arbete under namnet ”Redesigning RISE”, för att effektivisera organisationen avseende tvärfunktionella samarbeten. Målet är att skapa en organisation med ett starkare kundfokus och ett mer dynamiskt och flexibelt arbetssätt. Detta arbete kommer att implementeras under 2019 genom våra fyra identifierade strategiska fokusområden.

1 Expandera tvärvetenskaplig innovation för ökad tillväxt

Våra ambitioner inom området är att vara en ledande innovationspartner med spetskompetens inom strategiska teknikområden. Vi ska leverera högt kundvärde genom utmaningsdrivet fokus och ledande tvärdisciplinära arbetsprocesser.

Under 2018 har vi lanserat en strategi för små och medelstora företag samt positionerat oss genom utveckling av forskningsområden, systemkompetenser och tvärdisciplinära leveranser till näringsliv och offentlig sektor. Under 2019 har vi ambitionen att bygga ytterligare tvärfunktionell kompetens som driver samverkan och möjliggör breddning av kunderbjudanden.

2 Utveckla vårt medarbetarskap och ledarskap

Med en vision att vara en internationellt ledande innovationspartner kommer krav och förväntningar. Nyckeln för att möta dessa är medarbetarna och deras engagemang.

Under 2018 har vi skapat förutsättningar för dialog med start i nuläge. Vi har även inlett insatser för ledarskapsutveckling och ledningsgruppsutveckling samt etablerat en gemensam bas gällande inkluderingspolicy, uppförandekod och process för visselblåsning. Under 2019 kommer vi fokusera på våra medarbetare, våra ledare och den kultur som präglar hur vi beter oss i vårt dagliga arbete.

3 Säkra ett RISE

Att utveckla effektivitet i organisationen är en naturlig del av vår kontinuerliga utveckling. Genom att integrera Swerea skapar vi förutsättningar för effektiv samverkan tvärs över hela koncernen och en breddning av vår erbjudande.

Under 2018 har vi börjat införa en gemensam projektmodell och fortsatt implementeringen av gemensam kund- och offertprocess. Under 2019 implementerar vi ett gemensamt system för att under 2020 fullt ut kunna analysera och följa upp vår verksamhet ekonomiskt.

4 Stärkt varumärke

Målet med ett starkt varumärke är ökade möjligheter till affärer och partnerskap samt intern gemenskap. Vi kommer nå dit genom att vidareutveckla vår externa webb ri.se, insatser för ökad digitalisering samt med satsningar på dialog och interaktion. Men även genom att stärka vår position som attraktiv arbetsgivare för både nuvarande och framtida medarbetare.

Under 2018 har vi lanserat en ny gemensam extern webb ri.se. Vi har etablerat RISE arbetsgivarerbjudande, skapat tydliga kommunikationsstrategier och utvecklat chefernas kommunikativa förmåga.

Sandra Pantzare, utvecklingsingenjör och Roman Lassnig, utvecklingsingenjör. Båda jobbar med tryckt elektronik.

Mål

De mål som definieras är framåtriktade och 2018 anges som referensår.

Ekonomiska mål	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020
Rörelsemarginal	1,1%		>3%
Nettoskuldsättningsgrad	-53%*	0-30%	

Mål för hållbart företagande	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020
Hållbarhetsdeklarerade projekt	16%	50%	100%
Affärsmål under revidering		Beslutas under 2019	
Attraktiv arbetsgivare**	28	<20	<10

Samhällsuppdrag	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020
Omsättning konkurrensutsatta forskningsmedel****	28%		>30%
Omsättning näringslivsintäkter små och medelstora företag		Beslutas under 2019 av regeringskansliet	
Samverkan genom tvär-vetenskapliga projekt		Beslutas under 2019 av regeringskansliet	
Utnyttjande av test- och demoanläggningar		Beslutas under 2019 av regeringskansliet	
Innovationspartnerförmåga***			78
Kundnöjdhet (NKI)			75

* Negativt värde då likvida medel är högre än räntebärande skulder. För definition och beräkning se Alternativa nyckeltal, sid 131.
** Se definition på sida 17.
*** En sammanvägning av flera frågor i vår kundenkät
**** Beräknas som omsättning offentliga finansiärer dividerat med nettoomsättning med avdrag för statliga medel

Visionen är vår vägvisare

Vår vision ”En internationellt ledande innovationspartner” leder oss mot målet att bli en självklar och välkänd del av det svenska innovationssystemet, som verkar på en internationell marknad.

Våra värdeord

Våra värdeord, värdeskapande, samverkande och oberoende, fungerar som vägledning för hur vi vill agera och uppfattas av vår omgivning. Värderingarna bär vi med oss och uttrycker i våra handlingar och våra relationer med kunder, samarbetspartners och med varandra.

HÅLLBARHETSARBETE

Innovationskraft genomsyrar hållbarhets-arbetet

Att RISE agerar med samlad kraft för ett hållbart näringsliv och samhälle inspirerar. Den höga ambitionsnivån gäller även för verksamhetens interna processer. Under året har ett pilotprojekt för hållbarhets-deklarationen genomförts och en uppförandekod fastställts.

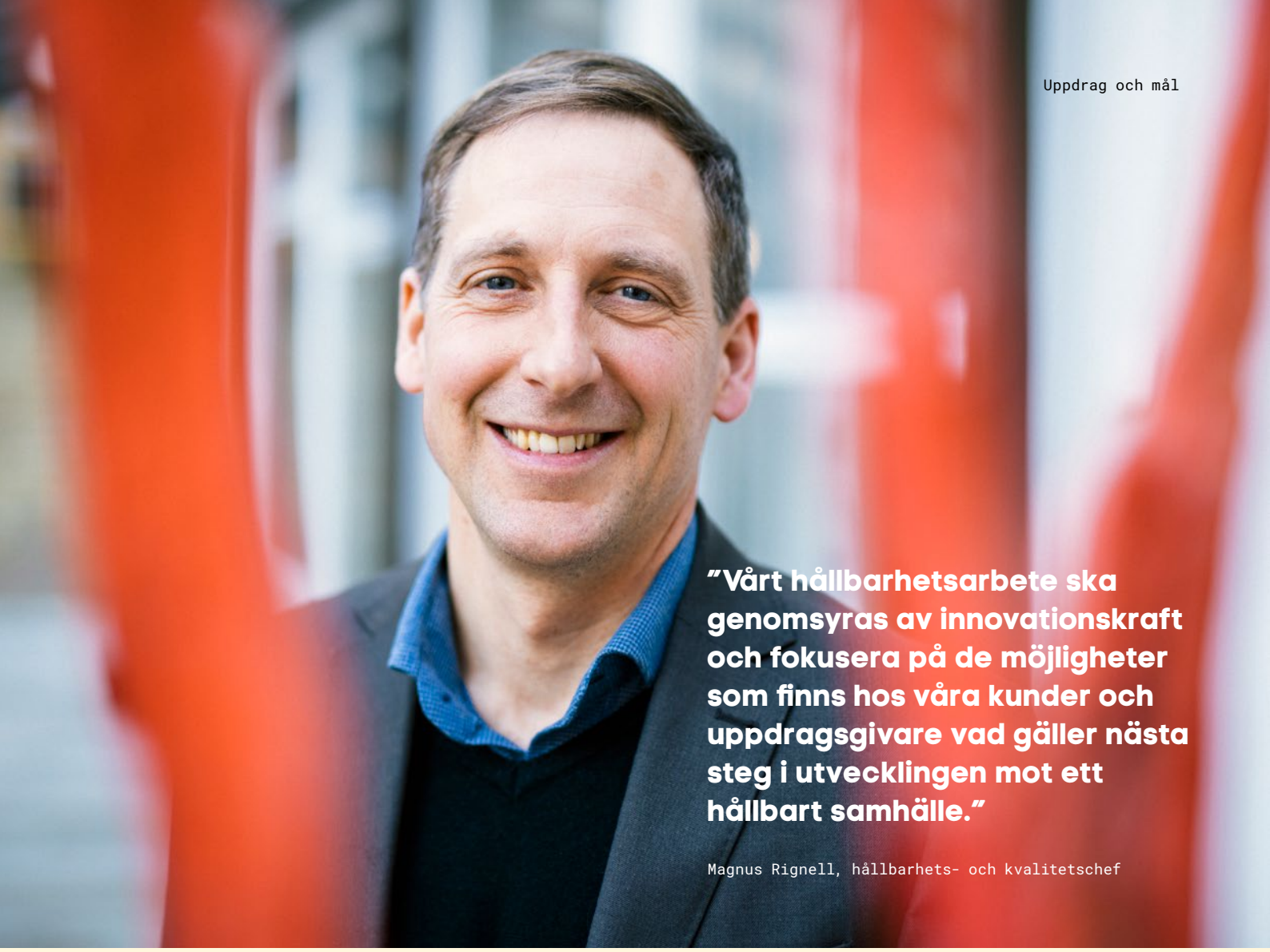
Vad ska RISE hållbarhetsarbete kännetecknas av?
– Vårt hållbarhetsarbete ska genomsyras av innovationskraft och fokusera på de möjligheter som finns hos våra kunder och uppdragsgivare vad gäller nästa steg i utvecklingen mot ett hållbart samhälle. Vi ska alltid ställa oss frågorna: Finns det en helt annan mer hållbar lösning på problemet? Vad måste vi göra här och nu för att långsiktigt ta steg i rätt riktning?

Vilken var den viktigaste aktiviteten under 2018 som har störst hållbarhetspåverkan?
– Att vi genomförde vårt pilotprojekt för hållbarhets-deklarationer av våra projekt och tjänster, som öppnar upp för bredare samarbete och ändrar omvärldsperspektivet. Här är det viktigt med bra genomslag och att vi skapar förutsättningar för att hitta nya hållbarhetsfrågor som kan utveckla projekten ytterligare. Det är ju via alla våra projekt som vi kan vara med och göra allra störst skillnad. Ta gärna en titt på sidorna 26–37 för olika berättelser från våra kunder som vi samarbetar med.

RISE tog även fram en uppförandekod under året. Vad innebär det konkret?
– Det betyder att vi nu har ett gemensamt ramverk för hur våra medarbetare ska agera i det dagliga arbetslivet för att vi ska uppnå egna policyer och lagkrav. I samband med det här skapade vi också en visselblåsarfunktion i januari 2019, som ska hantera överträdelser mot koden.

Ny hållbarhetsstrategi och nya tag om intressentdialog väntar under 2019. Berätta!
– Stämmer, 2019 lanserar vi RISE hållbarhetsstrategi, en sexårig hållbarhetsplan, som på ett tydligt sätt ska stötta vår vision, mission och önskade position för ett hållbart och konkurrenskraftigt Sverige. Under 2018 jobbade vi med att ta fram strategin och förankra den i organisationen.

– Vi tar också ett nytt grepp om vår intressentdialog och väsentlighetsanalys. Intressentdialogen gör vi om från grunden med ambitionen att även nå nya intressent-grupper. Till väsentlighetsanalysen kopplar vi de 17 globala utvecklingsmålens delmål för att prioriterar vilka som ligger närmast vår strategi, ambition och intressentkrav.

”Vårt hållbarhetsarbete ska genomsyras av innovationskraft och fokusera på de möjligheter som finns hos våra kunder och uppdragsgivare vad gäller nästa steg i utvecklingen mot ett hållbart samhälle.”

Magnus Rignell, hållbarhets- och kvalitetschef

Kommentar till arbetet med RISE mål för hållbart företagande 2020

100% av alla kunduppdrag hållbarhetsdeklarerade

Vi har tagit fram en hållbarhetsdeklaration för våra projekt och tjänster som ska genomföras av ansvarig forskare före varje projekts uppstart, vilket innebär att hållbarhetsfrågorna kommer in tidigt i finansierings- och säljprocessen. Under 2018 hållbarhetsdeklarerades 74 projekt under projektets testperiod.

10% ökning av omsättningen genererat av hållbarhetsarbetet

Vi kommer framöver att mäta tillväxten av hållbara affärer genom att analysera bidraget till hållbar utveckling i våra projekt. Som stöd i arbetet har vi identifierat ett uppföljningsverktyg baserat på artificiell intelligens, AI, som kan kvalitetssäkra våra ansökningar och offerter genom textanalys – utan personlig värdering. Under 2019 börjar arbetet med att följa upp målet.

Topp 10 av Sveriges mest attraktiva arbetsgivare

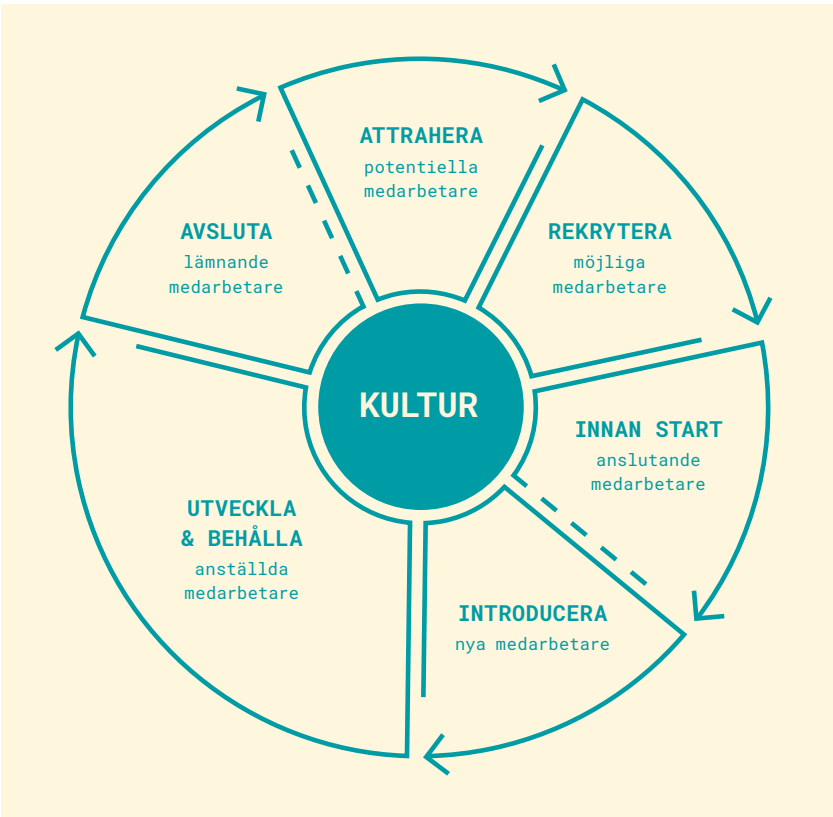
Vi har tagit fram ny HR-strategi, modell för medarbetarupplevelsen samt framåtsyftande processer som stödjer en innovationskultur. Under 2018 hamnade RISE på plats 17 i Karriärbarometern bland unga yrkesverksamma civilingenjörer och på plats 38 i Företagsbarometern bland civilingenjörsstudenter (utfallet beräknas utifrån ett medel av dessa värden), vilket visar att vi är på god väg mot målet.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Vi vill rekrytera och behålla de skarpaste hjärnorna

Våra medarbetare är RISE mest värdefulla tillgång och viktigaste ambassadörer. Vår långsiktiga framgång och möjlighet att leverera enligt vårt uppdrag beror till stor del på förmågan att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla rätt medarbetare. Under året tog vi ett helhetsgrepp om verksamheten och införde en modell som ska bygga engagemang, ambassadörskap och innovation.

Attrahera
– strategiskt arbete för rätt kompetens

Vår förmåga att omsätta omvärldsbevakning, strategier och verksamhetsplaner till kompetensbehov på lång sikt är helt avgörande för ett strategiskt arbete med kompetensförsörjning. För ett forskningsinstitut som RISE görs det som en del i vår forskning, men vi behöver även skapa en gemensam strategisk kompetensplan för hela RISE och för varje division, affärs- och innovationsområde samt region.

Därför startade vi under 2018 ett arbete med att kartlägga RISE strategiska kompetensbehov. Varje divisionsledning genomförde grupparbeten med fokus på just detta, som visade att vi behöver stärka vår kompetens inom exempelvis AI, det maritima området och projektledning.

Maria Sundin, forskningsingenjör. Arbetar med pappers-tillverkning och förpackningar

Rekrytera

– varje rekrytering är unik

RISE växer och under 2018 rekryterade vi 401 medarbetare för att säkra vår tillväxt och samtidigt ersätta medarbetare som slutat. Att vi blir fler är positivt och visar på en hög efterfrågan på våra tjänster, men innebär också ett stort tryck på verksamheten och främst på cheferna som ansvarar för rekryteringarna.

Utmärkande för vår rekrytering är att vi uteslutande behöver specialistkompetens, vilket gör att varje rekrytering blir unik och tar mer tid än en traditionell rekrytering. Därför lägger vi ned mycket engagemang i vår rekryterngsprocess där vi värdesätter potential och kompetens högt.

För att effektivisera och underlätta rekryteringsprocessen etablerade vi under 2018 vår egen rekryteringsfunktion, som ger stöd till chefer genom hela processen — från formulering av kravprofil till återkoppling till rekryterande chef.

Introducera

– effektiv introduktion vital

För att skapa engagerade och motiverade medarbetare är det viktigt med en positiv upplevelse av RISE från första början. Under 2018 påbörjade vi därför arbetet med att ta fram en digital plattform för introduktion till RISE, som startar redan då anställningsavtalet är påskrivet.

Utveckla och behålla

– mer dialog och involvering

Förbättrad tillgänglighet, användbarhet och övergripande medarbetarupplevelse är i fokus när vi utvecklar interna processer, verktyg och strukturer inom medarbetarområdet. Vi arbetar också intensivt med att etablera en gemensam företagskultur som bygger på värdeorden: värdeskapande, samverkande och oberoende.

Under 2018 etablerade vi ett involverande arbetssätt, där dialogen med medarbetarna stod i fokus. Medarbetaren ska känna att den verkligen kan påverka.

Avsluta

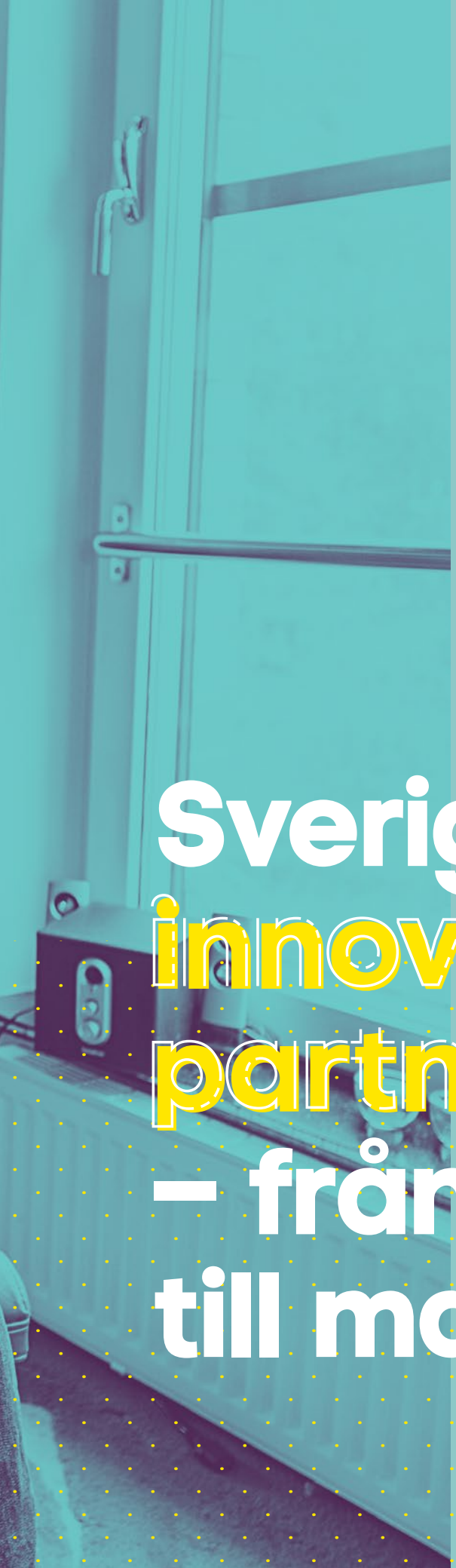
– positivt avslut skapar ambassadörer

När medarbetare väljer att lämna RISE ska det ske på sådant sätt att de vill fortsätta vara våra engagerade ambassadörer. Oavsett orsaken – att medarbetaren går i pension, går vidare till en annan arbetsgivare eller annat – ska avslutet vara positivt.

Vi följer upp avgångsorsaker varje månad och identifierade under 2018 områden som vi behöver utveckla. Ett förbättringsområde är kompetensutveckling och ett annat är ledarskap med ökat fokus på dialog.

CLAUS POPP LARSEN,
Projektledare
Urbana miljöer

Vi på RISE kan stödja våra kunder från strategi till marknad. Tillsammans förädlar vi goda idéer till värdeskapande och hållbara material, produkter, processer och tjänster. Alltid i samverkan.

Sveriges innovationspartner – från vision till marknad

ERBJUDANDE

Lösningar för vår tids problemlösare

RISE är en samlad resurs för samhällets problemlösare. Som en oberende innovationspartner hjälper vi både bolag och offentlig sektor att förädla goda idéer till hållbara material, produkter, processer och tjänster. Lösningar som bidrar till en hållbar värld och ett konkurrenskraftigt näringsliv.

RISE har samlat flera forskningsinstitut och ett 100-tal unika testbäddar och demonstrationsmiljöer i en organisation. Som en innovationspartner kan vi bidra med allt från visionsarbete till forskning, test och lansering. Genom att kombinera tillämpad forskning med branscherfarenhet kan vi stå för avgörande pusselbitar i innovationsarbetet – eller finnas med på hela resan.

För att möta samhällets utmaningar har vi samlat vår kompetens och innovationsinfrastruktur i sex utmaningsdrivna områden. Det ger också våra kunder och partners tillgång till både spets och bredd, nationella och internationella innovationsnätverk och relevanta testbäddar. Vårt samlade erbjudande delas in i tre tjänsteområden som kan kombineras och korsbefruktas på olika sätt – vision och strategi, forskning och utveckling samt industrialisering och kvalitetssäkring.

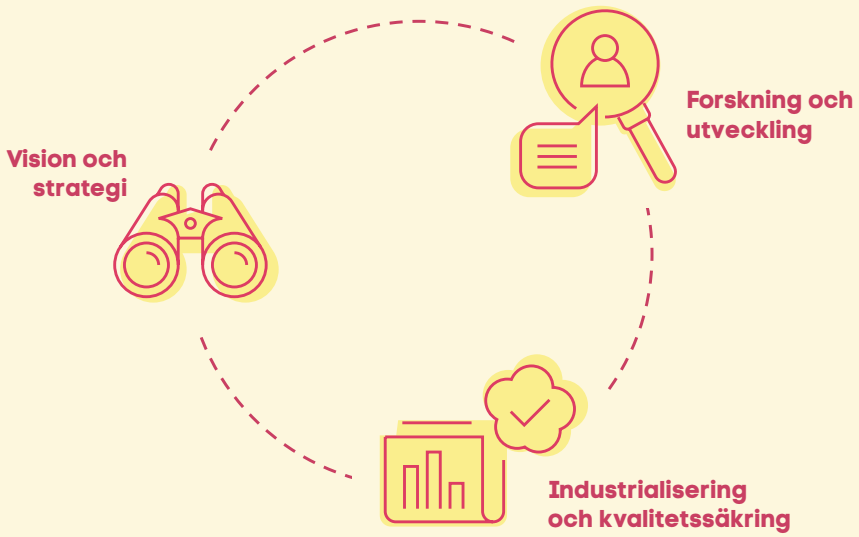
Frida Höjvall, projektledare. Arbetar inom Certifiering

Vårt samlade erbjudande

Vision och strategi
Trendspaning och omvärldskunskap blir i kombination med ett strukturerat och systematiskt innovationsarbete allt viktigare för att hantera en komplex marknad. Därför erbjuder vi allt från innovationspartnerskap till innovationsstödjande tjänster och omvärldskoll genom framtidsscenarios och roadmaps.

Forskning och utveckling
Behovsdriven, tillämpad forskning är vår kärnverksamhet. Arbetet bedrivs alltid i samverkan med kunder och partners, antingen i offentligt finansierade konsortier eller i direkta industriuppdrag. Vi erbjuder också kompetensutveckling och särskilt stöd till små och stora företag.

Industrialisering och kvalitetssäkring
Test, mätning, verifiering och kvalitetssäkring är viktiga delar i ett framgångsrikt och effektivt tekniskt utvecklings- och innovationsarbete. Vi erbjuder såväl testbäddar som expertkompetens inom avancerad mätteknik, certifiering, kalibrering, standarder och kvalitetskontroll.

Våra affärs- och innovationsområden

Digitalisering
Tillämpningar inom industri och offentlig sektor / E-hälsa / Uppkopplade städer / Den uppkopplade individen

Hälsa och Life Science
E-hälsa / Infektionskontroll / Nya terapier / Preventiv hälsa

Materialomställning
Cirkulär omställning / Material- och processutveckling / Livscykelanalyser / Råvaruförädling

Energi och biobaserad ekonomi
Cirkulär omställning / Fossilfria transporter / Framtidens energisystem / Industriell omställning

Mobilitet
Automation / Tjänstefiering / Energi och miljö / ICT och mobilitet / Tillverkning

Hållbara städer och samhällen
Integrerad infrastruktur / Resilienta städer / Livskraftiga stadsdelar / Städer och samhällen i förändring / Uppkopplade städer / Urban mobilitet

AFFÄRS- OCH INNOVATIONSOMRÅDEN

Möter utmaningar med samarbete

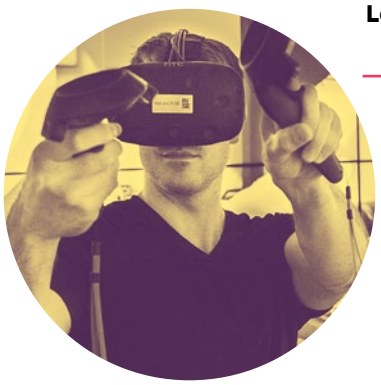
Vi är övertygade om att komplexa utmaningar löses bäst genom att titta på dem från olika håll. Därför har vi samlat vår innovationsinfrastruktur i sex utmaningsdrivna affärs- och innovationsområden.

Digitalisering

Digitaliseringen är en omställning av näringsliv, samhällsfunktioner och individers vardag som saknar motstycke i modern tid. Med fokus på datadriven innovation och tillämpad forskning stöttar vi näringsliv och offentlig sektor till ökad förståelse för, och tillämpningar av, digitala lösningar. Affärsområdet kombinerar tekniskt kunnande med branschkunskap, innovationsledningsförmåga, nationella och internationella nätverk och unika test- och demonstrationsmiljöer. Tillsammans med kunder och partners utvecklar vi ny teknik, nya arbetsmetoder och nya affärsmodeller för digital förnyelse och hållbar omställning.

Läs mer på sidan 26.

Energi och biobaserad ekonomi

Energieffektivisering och en biobaserad ekonomi är nycklar till minskad klimatpåverkan och ett mer hållbart näringsliv. Smarta elnät, vindkraft i kallt klimat, fossilfria drivmedel och gröna kemikalier – men också vågkraft, systemanalys, nanocellulosa, resurseffektivitet, solceller, tjänstedesign och nya affärsmodeller och policyfrågor. Detta är utmaningar och möjligheter som vi på RISE arbetat med i många år.

Affärsområdet ger tillgång till vår samlade expertis, verktyg, nationella och internationella nätverk och innovationsinfrastruktur för en hållbar omställning.

Läs mer på sidan 28.

Hållbara städer och samhällen

Framtidens hållbara städer och samhällen är livskraftiga. De är rustade för ett förändrat klimat där gröna och blå ytor dämpar effekten av stora mängder vatten, bidrar till biologisk mångfald och bättre hälsa och grönare stadsmiljöer. De är uppkopplade och främjar integration, samspel och upplevelser
Inom affärs- och innovationsområdet Hållbara städer och samhällen samlar vi expertis inom bland annat byggteknik, energisystem, cirkulär omställning, infrastruktur, ICT, urban mobilitet, medborgardrivna innovationsprocesser och tjänsteinnovation. Vi stärker städers och samhällens förmåga av utveckling och innovation för en hållbar omställning.

Läs mer på sidan 30.

Hälsa och Life Science

Sveriges hälso- och sjukvårdskostnader beräknas öka med 30 procent fram till 2050. Med digitalisering, nya terapier, infektionskontroll och preventiv hälsa kan vi såväl effektivisera och förbättra vården som öka livskvaliteten för sjuka och gamla. Med digitala lösningar kan vi även skapa förutsättningar för individen att ta ett ökat ansvar för sin egen hälsa och livsstil.
Inom affärsområdet Hälsa och Life Science finns unik spetskompetens och innovationsmiljöer inom alla dessa områden. Detta för att ge företag och offentlig sektor bästa möjliga förutsättningar att klara den förnyelseresa som krävs för att vara hållbara och konkurrenskraftiga.

Läs mer på sidan 32.

Materialomställning

För att minska klimatbelastningen och utarmningen av jordens resurser måste såväl Sverige som övriga världen ställa om mot hållbara material och cirkulära produktionsprocesser. Vi har kompetens inom många olika typer av material som polymerer, mineraler, cement, glas, biomaterial, mat, läkemedel, metaller och elektronik och stöder utveckling och innovation i alla delar av värdekedjan. Från råvaror till förädling, tillverkning och återbruk. Vi har dessutom ett brett utbud av tjänster inom materialutveckling, processteknik, livscykelanalys, materialperception och beständighet.

Läs mer på sidan 34.

Mobilitet

Klimatförändring och urbanisering ställer helt nya krav på hållbara, fossiloberoende och säkra transporter av människor och gods. När allt fler fordon kopplas upp, elektrifieras, blir självkörande och delas så förändras även etablerade affärsmodeller och användarbeteenden radikalt.

Affärsområdet samlar RISE expertis och unika testbäddar inom transport- och mobilitetsområdet. Vi erbjuder tjänster inom allt från transportsystemfrågor till smarta material, från ytkemi till maskininlärning, från forskning till provning och industriell produktutveckling. Vi arbetar också med långsiktiga strategier för kompetensuppbyggnad och en hållbar systemförändring inom transport och mobilitet.

Läs mer på sidan 36.

DIGITALISERING

Virtuell träning ger säkrare och effektivare utbildning

Att träna ny personal i industrin kan innebära både risker, driftsstopp och ineffektivitet. Med hjälp av virtuella träningsprogram kan i princip all utbildning på golvet elimineras.

Att träna upp ny arbetskraft inom tyngre industrier är dyrt, och kan även vara både riskfyllt och innebära produktionsstopp och ineffektiv tid. Det är en stor mängd kunskap som ska överföras.

I projektet Handcode har RISE och företaget Gleechi, som har stor erfarenhet av programvara till spelindustrin, samarbetat för att skapa en fullgod virtuell träningsmiljö. I projektet kombinerades teknik för utbildningsspel och appar, med Gleechis förmåga att skriva programvara så att händerna ser naturtrogna ut när de exempelvis greppar olika föremål.

Resultatet blev en simulator för fabriksarbetare, där exempelvis en operatör kan träna på att manövrera maskinerna de ska sköta, som om de gjorde det på fabriksgolvet, utan att tappa vare sig tid eller ekonomi. Med den här tekniken kan operatörerna i framtiden tillgodogöra sig alla erfarenheter utan att utsätta sig själv eller arbetsplatsen för misstag som kan vara riskabla. I verktyget kan man testa, misslyckas och testa igen tills kunskapen sitter.

Tekniken har möjlighet att utvecklas så att bolag i olika storlekar ska kunna använda sig av VR-baserad träning som är enkel att implementera.

DIGICORE

Digicore är en testbädd som RISE driver ihop med Automation Region i Västerås. Testbädden är en fysisk och digital miljö som innehåller teknik, kompetenser och arbetssätt som organisationer behöver för att genomföra, och stärkas i, en digital omställning. Här erbjuds allt från öppna workshops till skräddarsydda utbildningspaket och projektsamarbeten.

”Forskning och användarfall har visat på den positiva effekten av Virtual Reality i utbildningssyfte. Detta projekt har visat att vi har kapacitet att ta vara på denna nya teknik och lösa industrins kompetensutmaningar på ett skalbart sätt.”

Jakob Johansson, Gleechi

Petter Wannerberg, utvecklare.
Arbetar med AR och VR.

Om projektet:

Utmaning
Olyckor, felhantering och produktionsstopp är ett problem inom pappersindustrin, och händer är särskilt utsatta när pappersvalsar ska bytas. Dessutom är det är svårt att simulera handens rörelser.

Lösning
Ett VR-baserat utbildningsverktyg för att minimera arbetsplatsolyckor och felhantering. Det är en standardplattform som kan användas i olika applikationer där handens rörelse ska visualiseras i utbildningssyfte. Handcode bidrar till säkrare arbetsmiljö och färre produktionsstopp.

RISE bidrag i projektet
RISE är projektledare, och stod för stora delar av implementering av utbildningsmiljön, där programvara från Gleechi och CEA implementerades.

Samverkan och finansiering
- Partners i projektet är Gleechi, som utsågs till Årets superstartup av Veckans affärer och French Alternative Energies and Atomic Energy Commission (CEA)
- Finansieras av EIT Digital.

Bidrag till nationella mål
Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Handcode leder till möjligheter att använda VR i industritillämpningar.

Bidrar till följande globala hållbarhetsmål

ENERGI OCH BIOBASERAD EKONOMI

Elektrobränslen för en fossilfri processindustri

Regeringens satsning Industriklivet driver på den svenska industrin att ta klivet mot nollutsläpp av växthusgaser till 2040. Utsläppen från industrins förbränning och processer står idag för omkring en tredjedel av de samlade utsläppen av växthusgaser i Sverige, vilket betyder att industrin behöver göra stora omställningar. Det gäller särskilt inom energi- och koldioxidintensiva branscher som till exempel massa-, pappers- och kemiindustri.

För att lyckas med den här stora utmaningen behöver ny, obeprövad teknik tas fram. En viktig pusselbit kan vara de högintressanta elektrobränslena. De är flytande eller gasformiga bränslen som produceras av överskottsel, vatten och ibland koldioxid från befintliga processer.

Därför driver RISE ett banbrytande forskningsprojekt om elektrobränslen tillsammans med massa- och pappersföretagen Södra och BillerudKorsnäs samt kemiföretaget AkzoNobel Specialty Chemicals.

Projektet har två syften. För det första undersöka vilka möjligheter som finns för svensk processindustri att öka produktionen av förnybara drivmedel. För det andra ta en mer aktiv roll på elmarknaden genom att själv producera elektrobränslen – och vid överskott även sälja dessa. I förlängningen kan det skapa en tryggare elförsörjning för energikrävande industrier, samtidigt som andelen förnybara drivmedel ökar.

Idag finns ett fyrtiotal demonstrations- och pilotanläggningar i drift eller under uppbyggnad för konceptet med elektrobränslen i Europa. Snart har också Sverige sin första testbädd för detta (läs mer i faktaruta).

SWEDISH HYDROGEN COMPETENCE CENTER

Tillsammans med Swerim utvecklar RISE Sveriges första test- och demonstrationsmiljö för vätgas, Swedish Hydrogen Competence Center, i Luleå. Testbädden som finansieras av Vinnova ger en unik möjlighet att snabba på utvecklingen och införandet av vätgastekniken inom flera branscher och i samhället.

”Med elektrobränslen hoppas vi kunna minska vårt behov av fossila drivmedel ytterligare, samtidigt som vår elaffär stärks för framtidens elkraftsystem.”

Catrin Gustavsson,
Chef Innovation och Nya affärer på Södra

Om projektet:

Utmaning
Svensk tung processindustri behöver ställas om från fossil till helt förnyelsebar elproduktion med nollutsläpp av växthusgaser.

Lösning
Processindustrin elektrifieras genom elektrolys och förnybar vätgas, som framställs från el och vatten. Det skapar självförsörjande, innovativa och stabila energisystem för industrin.

RISE bidrag i projektet
Projektet leds och koordineras av RISE. Vi bidrar med teknisk kompetens, experimentell infrastruktur och nätverk inom såväl enskilda systemkomponenter som värdekedjor inom produktion av biodrivmedel och gröna kemikalier. Vi gör livscykelanalyser och levererar systemkompetens kring scenarier på elmarknaden.

Samverkan och finansiering
- Energimyndigheten
- Södra
- BillerudKorsnäs
- AkzoNobel Specialty Chemicals

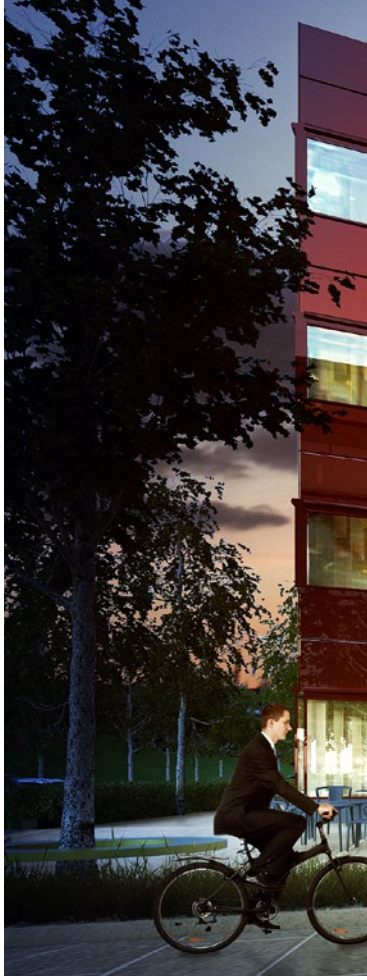
Bidrag till nationella mål
- Klimatklivet – för ett fossilfritt Sverige 2045
- Industriklivet – för nollutsläpp av växthusgaser 2040

Bidrar till följande globala hållbarhetsmål

HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

Ett intelligent hus för kontor och innovation

Allt fler människor flyttar in till städerna, samtidigt som klimatförändringarna behöver tacklas. Framtidens stad behöver därför rustas med smarta integrerade system för mobilitet, energi och resurser. I Sverige och delar av världen genomförs nu många olika satsningar i syfte att utveckla hållbara städer och samhällen.

Som ett steg på vägen mot den framtida hållbara staden har fastighetsbolaget Akademiska Hus tagit ett helhetsgrepp vid byggandet av A Working Lab i Göteborg, där RISE är största samverkanspartner i de innovationsprojekt som genomförs i byggnaden. Det blir en innovationsarena, full med digital infrastruktur där man kan laborera och sätta både teknik och arbetsmetoder i fokus. Större delen av RISE Göteborgskontor och Akademiska Hus huvudkontor flyttar dit till sommaren 2019 då det ska stå klart.

Med A Working Lab vill Akademiska Hus bana vägen för att göra det roligare, effektivare och mer attraktivt att vara i deras lokaler. Där ska finnas ett Learning Lab – en arena för forskning om lärande – i direkt anslutning till ytor för samarbete, café och restaurang. Miljöer för både spontana och planerade kreativa möten som tillsammans med utemiljön skapar förutsättningar att berika varandra.

Då hållbarhet utgör en vital del av byggnadens DNA ställs också höga miljökrav. Huset byggs energieffektivt och i trä. Elen skapas till stor del i egna solceller, där elen lagras i ett unikt batterilager som gör det möjligt att få el, även när solen inte skiner. Planen är att byggnaden ska certifieras enligt Miljöbyggnad nivå Guld.

SJÄLVA HUSET – EN TESTBÄDD I SIG

A Working Lab i Göteborg är Akademiska Hus mest intelligenta hus någonsin, med eget innovationsprogram för både byggprocessen och den färdiga innovationsarenan. Med byggnaden som laboratoriebänk testas och utvecklas nya hållbara produkter, tjänster och affärsmodeller inom allt från energieffektivt byggande till framtidens lärandemiljöer och digital infrastruktur.

”Vi behöver lära oss mer om hur vi utvecklar byggnader och campus för framtiden utifrån digitaliseringens möjligheter och nya pedagogiska former. I A Working Lab testar vi detta i praktiken för att kunna använda det på nationell nivå.”

Birgitta van Dalen, marknadsområdesdirektör på Akademiska Hus

Om projektet:

Utmaning
Urbanisering och klimatförändringar ställer helt nya krav på stadsutvecklingen, framför allt i våra mest förtätade städer.

Lösning
Utveckla en modell för framtidens intelligenta kontor och lärandemiljö i Sverige – A Working Lab – samtidigt som det byggs på plats i Johanneberg Science Park, Göteborg.

RISE bidrag i projektet
RISE tillhandahåller kompetens inom bland annat energi- och resurseffektiva byggnader, digital infrastruktur, akustik, trähusbyggnation, framtidens lärandemiljöer och cirkulära möbelflöden.

Samverkan och finansiering
- Akademiska Hus (finansiär)
- Chalmers
- Johanneberg Science Park
- IVL
- ÅF
- Chalmersfastigheter
- ByggDialog

Bidrag till nationella mål
RISE är aktivt inom strategiska innovationsprogrammen Viable Cities, Smart and Sustainable Cities och IoT Sweden samt i regeringens samverkansprogram för Smarta städer.

Bidrar till följande globala hållbarhetsmål

HÄLSA OCH LIFE SCIENCE

Fördjupad kunskap kring biologiska läkemedel

Biologiska läkemedel är nödvändiga för många patienter med livslånga sjukdomar. Men det finns många utmaningar i produktutvecklingen, bland annat att ta fram stabila produkter. NextBioForm är ett kunskapscenter som möjliggör nya och förbättrade formuleringar, vilket i slutändan leder till högre livskvalitet för patienten.

SAMVERKAN MED MAX IV

Inom NextBioForm är samverkan med MAX IV ett viktigt steg i att nyttiggöra forskarinfrastrukturen för industriella behov. MAX IV är en världsunik anläggning för experiment med röntgenstrålning inom avbildning, spridningsteknik och spektroskopi. Tack vare ett nära samarbete mellan forskare knutna till NextBioForm och metodexperter på anläggningen kan nya forskningsrön tas fram som ger fördjupad kunskap kring formulering av biologiska läkemedel.

Biologiska läkemedel produceras i biologiska system, det vill säga den aktiva substansen kommer från till exempel en cell eller vävnad. Det skapar nya möjligheter att behandla sjukdomar som hittills inte har haft någon bot. Biologiska läkemedel tas traditionellt genom injektioner eller som dropp, vilket ofta måste göras inom sjukvården och begränsar patientens livskvalitet. Därför behövs innovativa lösningar för beredning och administrering av biologiska läkemedel.

NextBioForm är ett center för kompetensutveckling, innovation och utveckling av formuleringar och processtekniker för biologiskt baserade läkemedel. I projektet arbetar RISE tillsammans med partners från både industri och akademi med målet att skapa kunskap och metoder som behövs för att utveckla läkemedel som är enklare för patienten att använda, och därmed höja livskvaliteten.

Målet är att bli ett internationellt ledande center inom området. Centret arbetar bland annat med att utveckla teknik för att kunna mäta stabilitet på olika sätt, undersöker vad som sätter igång destabilisering, och utvecklar nya formuleringsplattformar. NextBioform drivs i en aktiv samverkan, vilket erbjuder en plattform där flera metodiker och tekniker kan verifieras mot varandra genom studier med välkända proteiner.

Till exempel har en av partnerna, Solve, fått möjlighet att i större utsträckning än tidigare analysera hur antikroppar och andra terapeutiska proteiner beter sig i patienten. Denna typ av analys har sedan länge varit efterfrågad, och nu har Solve lyckats genomföra dem både inom NextBioForm och till internationella kunder.

Man tar även fram en modell för hållbar samverkan mellan olika aktörer, i form av ett nav som ska fungera som en kompetensbank inom området formulering av biologiska läkemedel. Genom navet kommer resultat, metoder och kunskap att göras tillgängliga för aktörer inom området, och olika typer av tjänster kommer att tillhandahållas av partners knutna till navet. Avsikten är att navet även ska vara en mötesplats för olika aktörer.

Om projektet:

Utmaning
Det finns svårigheter i att hitta stabila och patientvänliga formuleringar i utvecklingen av biologiska läkemedel. Lyckas man med detta skapas ökad livskvalitet för patienten.

Lösning
Ett internationellt ledande center som ska utveckla nya plattformar för formulering och karaktärisering, samt sprida kunskap om formuleringar av bioläkemedel och produkter.

RISE bidrag i kunskapscentret
RISE koordinerar NextBioForm och bedriver forskning inom området.

Samverkan och finansiering
18 partners, bland andra Lunds universitet, Malmö universitet, Swedish Orphan Biovitrum, BioGaia, Ferring, Vironova och SOLVE. Finansiärer är Vinnova och Vetenskapsrådet. RISE, de akademiska partnerna och företagen är även medfinansiärer, totalt 112 miljoner under 6 år.

Bidrag till nationella mål
Programmet är en del i regeringens strategiska satsning på hälsa som samlat ska bidra till bättre hälsa, till att möta samhällsutmaningar, stärka Sveriges position som ledande land inom forskning och utveckling och öka Sveriges konkurrenskraft i ett internationellt perspektiv.

Bidrar till följande globala hållbarhetsmål

”Vi är beroende av kompetens, tjänster och tekniker inom läkemedelsformulering för att kunna utforma innovativa och framgångsrika terapier. Inom biologiska läkemedel har detta varit en bristvara och vi ser mycket positivt på att NextBioForm med RISE i spetsen nu lägger fokus på detta område”

Jonas Fransson, Director Drug Product Development på Sobi och ordförande i styrgruppen inom NextBioForm

Maria Badal Tejedor, ingenjör.

MATERIALOMSTÄLLNING

Återvunnen konsumentplast blir ny förpackning

I dag är användningen av återvunnen plast i förpackningar låg, men här finns potential till fler användningsområden och mindre miljöbelastning. Med rätt metoder kan plast återvinnas upp till sju gånger, och exempelvis återuppstå som en såpaflaska av 100 procent återvunnen konsumentplast.

Plastförpackningar står för runt 40 procent av Europas plastanvändning. Samtidigt är återvinningsgraden av förpackningarna låg. Även om vi i Sverige har ett lagstiftat konsumentansvar för bland annat plastförpackningar, och idag samlar in strax över 40 procent av den producerade mängden, så är inte insamling nog.

Man måste även få avsättning för det material som samlas in.

En av utmaningarna med att återvinna och skapa nya produkter av plast, är att kvaliteten på den återvunna plasten skiljer sig mycket från den ursprungliga plasten. I dag används plast från återvunna plastförpackningar ofta till sopsäckar, krukor

TESTBÄDD FÖR PLASTÅTERVINNING

I Göteborg driver RISE en testbädd för materialåtervinning av plast. Här genomförs hållbarhets- och värdeflödesanalyser, utbildningar och support i hållbarhetsfrågor, och tekniska frågor kring konstruktion, material och återvinningsmetoder. Testbädden finansieras av Västra Götalandsregionen.

”En stor del återvunnen plast går i dag till energiåtervinning då efterfrågan och användningsområdena för returplast har varit begränsad. Den processbeskrivning som ICA och RISE tar fram kommer kunna komma hela branschen till godo.”

Louise Nilsson, chef produktinnovation ICA Sverige

eller plastprofiler, men sällan till nya plastförpackningar. Detta dels för att det är svårt att åstadkomma en livsmedelsgodkänd kvalitet, dels för att färg och doft inte är så tilltalande som konsumenten är van vid.

I detta projekt, som RISE initierat och leder i samarbete med aktörer från återvinningsbranschen, förpackningsindustrin och ICA, har man kunnat visa på möjligheter med återvunnen konsumentplast, genom att ta fram en såpaflaska gjord av 100 procent återvunnet material. Förutom att visa på ett lyckat exempel, kommer den processbeskrivning som tagits fram kunna komma hela branschen till godo. Målsättningen med projektet är att visa att det är möjligt att tillverka förpackningar av återvunnen plast, öka efterfrågan på ett återvunnet material och på så sätt förändra hela förpackningsindustrin på sikt.

Om projektet:

Utmaning
Användningen av återvunnen plast ska öka, men det finns flera utmaningar med att tillverka förpackningar av återvunnen plast, så som tillräckligt hög kvalitet och estetik.

Lösning
För att tillverka en produkt som uppfyller alla mekaniska krav som ställs på en förpackning behöver den processas. I detta fall tvättades plastråvaran i varmt vatten, samt smältfiltrerades för att få bort orenheter i materialet.

RISE bidrag i projektet
RISE är projektledare och initierade den materialutveckling som ledde fram till slutprodukten, samt bidrog med kunskap inom mekanisk återvinning av plast och plastbearbetning.

Samverkan och finansiering
I projektet samarbetade RISE med Swerec, Novoplast, Emballator och ICA. Plastkretsen AB:s stiftelse för forskning finansierade projektet.

Bidrag till nationella mål
Sverige har både egna nationella mål för återvinning, och mål som är gemensamma inom EU. Materialåtervinningsmålen för förpackningar kommer att höjas år 2020.

Bidrar till följande globala hållbarhetsmål

Henrik Oxfall, gruppledare inom Polymera material

MOBILITET

Strategisk satsning för elvägar i stor skala

2045 ska transportsektorn i Sverige vara klimatneutral och fossilfri. En tänkbar lösning för att nå målet är elvägar. Elvägsteknik testas redan på allmän väg i Sverige. Nu undersöker vi möjligheten att ta steget till storskalig drift.

Det finns i dag i huvudsak tre typer av system för elektrifierade vägar; luftledningar över vägen, genom skena i vägen eller trådlöst från vägen. Längst utvecklad är luftledningar, en teknik som lämpar sig väl för lastbilar. På kort sikt är det främst tyngre transporter som har behov av elvägar.

Vi vet att elvägar skulle ge stor klimatnytta. Tekniken finns redan, och ekonomiska kalkyler på ett komplett elvägssystem har visat att elvägar är långsiktigt lönsamma. Att kunna peka på lönsamhet i ett land som Sverige, med förhållandevis låga transportflöden, visar på systemets potential i ett globalt perspektiv.

Forskningen inom elvägar har kommit långt men det återstår fortfarande utvecklingsarbete. Syftet med det nya projektet Forsknings- och innovationsplattform för elvägar är att samla och bygga kunskap för att kunna svara på några av de stora frågorna som återstår inför uppskalning, exempelvis affärsekosystem, lagkrav, elinfrastruktur och standardisering av gränssnitt. Gemensam kunskap byggs i samarbete mellan institut, universitet, myndigheter, företag och demonstrationsarenor. Målet med projektet, som löper under hela 2019, är ett tydliggörande av samhällsekonomiska förutsättningar, nyttor och andra effekter som elvägar för med sig.

ELVÄGSDEMONSTRATORER

RISE forskningsprojekt inom elvägar har ett nära samarbete med pågående elvägsdemonstrationer på testbäddar i Sandviken och Arlanda. Resultaten från byggnation och drift av elvägarna är viktig information för forskningen.

”Dynamisk elektrisk laddning av fordon är ett av de mest intressanta bidragen till en fossilfri transportsektor. Lyckas vi inom en snar framtid påbörja utrullning av elvägar kan det bidra till att reducera utsläpp, och skapa nya arbetstillfällen.”

Jan Pettersson, Trafikverket.

Om projektet:

Utmaning
2045 ska den svenska transportsektorn vara klimatneutral och fossilfri, samtidigt som tunga transporter successivt ökar både i Sverige och övriga världen. Elvägar är en del av lösningen där man tekniskt kommit långt, men många frågetecken kvarstår.

Lösning
RISE har arbetat systematiskt med elvägar sedan 2011 och driver, och deltar i, flera elvägsprojekt. Vi utvecklar och utvärderar tekniker, affärsmodeller och policies för elvägar på nationell, nordisk och europeisk nivå. Och stärker svensk forskning- och innovationskraft inom elvägar.

RISE bidrag i projektet
Projektet leds och koordineras av RISE. Vi ansvarar för arbetspaket om samhällsekonomiska och företagsekonomiska effekter, affärsmodeller och betalsystem samt finansiering och strategi.

Samverkan och finansiering
Ett antal regioner, men även KTH, Chalmers, Lunds universitet, VTI, Swedish Electromobility Centre och Trafikverket. AB Volvo, Scania, Vattenfall, Fortum och Profu med flera är industripartners. Trafikverket är finansiärer tillsammans med Vinnova och programmet heter Fordonsstrategisk Forskning och Innovation.

Bidrag till nationella mål
Växthusgasen från transportsektorn ska minska med minst 70 procent fram till år 2030. Sektorn ska vara klimatneutral år 2045.

Bidrar till följande globala hållbarhetsmål

Foto: NCC Sten Jansin

TESTBÄDDAR OCH DEMONSTRATIONSMILJÖER

Vi skapar en motorväg för nya hållbara affärer

RISE involvering i ett hundratal unika testbäddar utgör en central kugge i bygget av ett hållbart näringsliv och samhälle. Jon Haag, chef för Test & Demo-kontoret på RISE vill få olika branscher, städer och slutanvändare att utföra innovativa experiment tillsammans för att snabbare nå morgondagens hållbara lösningar och affärsmodeller.

Under 2018 startade RISE en testbädd för digitaliserat jordbruk i Uppsala

Varför är testbäddar viktiga för Sverige?
– Vi vill förbättra innovationsförmågan i Sverige genom att underlätta för svenska och utländska bolag i Sverige att växa just här. Som ett starkt exportberoende land behöver vi kunna erbjuda en bra innovationsinfrastruktur, för att behålla kompetens och utveckling i Sverige.

Vilken del har testbäddarna i innovationsprocessen?
– Det finns testbäddar inom alltifrån basforskning till rena pilotforskningsmiljöer. Testbäddarna ska hjälpa till under hela innovationsprocessen – från idé till färdig produkt, tjänst, teknologi eller process. Man kan undvika klassiska ”Dödens dal” som många idéer fastnar i, genom att testbäddar påskyndar kunskapsbyggande, kundtester och marknadsintroduktion.

Vilka aktörer nyttjar RISE testbäddar?
– Vi vänder oss till alla typer av företag och offentliga aktörer. Vi behöver bli bättre på att berätta och guida om vilka möjligheter som finns särskilt för nystartade, små och medelstora företag.

Röntgenutrustning som skyddar riskpatienter i vården

Tre entreprenörer hade en idé om att skapa en mobil röntgenutrustning för att slippa flytta känsliga patienter. Tack vare RISE testbäddar finns utrustningen nu på sjukhus i 17 länder.

Det lilla småländska medicintekniska företaget Solutions for tomorrow tävlar på en marknad med jättar som Siemens, Philips och Samsung. Grundarna Jan Bååt, Martin Yngvesson och Mattias Guldstrand har alla medicinteknisk bakgrund.

– Vi hade sneglat på batterier till elbilar, men saknade den kompetensen själva. Den hade istället RISE, som hjälpte oss att utveckla produkten och under godkännandefasen. RISE stöttade oss även när vi sökte och fick Forska & Växfinansiering från Vinnova, säger Mattias Guldstrand.

Mattias beskriver tekniken i litiumbatteri-systemet som hjärtat i deras röntgenutrustning. Batteriet har halverat utrustningens vikt och därmed möjliggjort en prestanda som konkurrenterna inte kommer i närheten av.

– De senaste två åren har vi varit fullt upptagna med att expandera och bygga fabrik. I fjol hade vi en omsättning på 14 miljoner kronor och i år kommer vi att landa på runt det dubbla, säger Mattias Guldstrand.

Testbädden som Solutions for tomorrow använde för att utveckla batteriet heter Testbädd för batteri-, elhybridsystem, bränsleceller och vätgasapplikationer och ligger i Borås.

RISE hjälpte oss att utveckla produkten och under godkännandefasen, men även när vi sökte och fick Forska & Växfinansiering från Vinnova.

Mattias Guldstrand, grundare av Solutions for tomorrow

Som ett steg i den riktningen har vi tagit fram den digitala tjänsten testbedsweden.se.

Hur är RISE involverad i EUs arbete med testbäddar?

– Vi har tillsammans med Teknikföretagen, sedan en längre tid, drivit frågan kring ett behov av en testbäddsstrategi för Europa. Det behövs en bättre samordning, ökat samarbete inom EU och realistiska finansieringsmöjligheter för att skapa en riktigt konkurrenskraftig infrastruktur för innovation. Vårt arbete har bidragit till att det idag pågår ett arbete inom den europeiska kommissionen att ta fram ett förslag till en testbäddsstrategi. Vi fortsätter att vara engagerade i detta arbete, tillsammans med Teknikföretagen och EARTO, institutens Europa organisation.

Hur möter testbäddarna utmaningarna i FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling?

– Tidigare arbetade de olika institutenten ganska ensidigt mot sina branschkunder, men under senare år sitter vi nu med helt nya utmaningar för att nå de globala målen. För att lyckas behöver vi jobba med innovation på det nya sättet – ”Experiment & Scale” – eftersom det är hela system, städer, samhällen och regioner som behöver förändras: smartare transporter, skola, sjukvård med mera. Det kräver att olika discipliner jobbar samtidigt tillsammans mot de 17 målen.

Bolagsstyrning

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN AB

Org nr 556464-6874

RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB) är ett aktiebolag och helägt av svenska staten. Bolaget upprättar varje år en bolagsstyrningsrapport som är fastställd av RISE styrelse.

Statens bolagsstyrning syftar till att de statligt ägda bolagen ska agera föredömligt inom området hållbart företagande genom att balansera och förena en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling.

Styrelseordförande har ordet

Hur skulle du beskriva RISE roll i samhället?
RISE har en unik roll. RISE uppdrag, att stärka företagens konkurrenskraft och att skapa innovationer som bidrar till hållbar utveckling, gör att vi alltid arbetar med både kund- och samhällsnytta som drivkraft. Vi arbetar utmaningsdrivet med de stora samhällsutmaningarna i fokus. Den stora efterfrågan som finns på RISE expertis och tjänster tycker jag visar vilken viktig roll vi spelar i samhället. Sverige behöver ett starkt forskningsinstitut.

Om du sätter 2018 i ett lite längre historiskt perspektiv, vad kan du säga om året som gick?
Den svenska institutssektorns rötter går tillbaka till förra sekelskiftet när det startades många forskningsinstitut med inriktning mot specifika branscher. Under det senaste decenniet har en konsolidering pågått. 2018 tog RISE ytterligare ett viktigt steg mot att bli ett sammanhållet och starkt institut då vi välkomnade två tredjedelar av forskningskoncernen Swerea att bli del av RISE. För Swereas och RISE kunder innebär samgåendet att man får tillgång till ett institut med en ännu större potential att leverera tvärfunktionella synergier.

Under 2018 stärkte RISE även sin roll i innovationssystemet genom strategiska samverkansavtal med universitet och högskolor och genom att axla rollen som innovationspartner åt allt fler kunder. Den nya forsknings- och innovationsstrategi som tagits fram i dialog med RISE forskningsråd ser jag också som ett viktigt steg framåt i utvecklingen av RISE.

Hur har styrelsen arbetat med hållbarhetsfrågor under 2018?
Att arbeta för hållbar utveckling är ett kärnuppdrag för RISE. För styrelsen har det varit viktigt att säkerställa att RISE jobbar för att nå det tufft ställda målet om att 100 procent av alla kunduppdrag ska vara hållbarhetsdeklarerade och kopplade till något av FN:s globala hållbarhetsmål till 2020. Ett exempel är forskningsprojektet ”Glasdeponier – från usch till resurs!” som tagit fram en teknik för att ta bort bly, arsenik och antimon från deponerat blykristallglas. Resultatet blir glas och metall som kan återanvändas till nya produkter. Projektet bidrar till flera av de globala utvecklingsmålen, bland annat nummer 9, hållbar industri, innovationer och infrastruktur, och nummer 12, hållbar konsumtion och produktion.

Hur ser du på årets resultat?
Omsättningen ökade med 9 procent och det är glädjande att se att det finns en ökad efterfrågan på RISE tjänster och expertis. Rörelsemarginal på 1,1 procent är inte i nivå med våra finansiella ambitioner, och därför har åtgärder vidtagits för att förbättra lönsamheten. Med tanke på den stora integration som fortfarande pågått under året, tycker jag ändå att organisationen gjort ett fantastiskt jobb.

Finns det någon fråga som RISE styrelse haft extra fokus på under 2018?
För styrelsen har kompetensfrågorna varit viktiga. Att RISE kan attrahera och behålla kompetenta medarbetare är en förutsättning för att leverera tjänster av hög kvalitet och för att kunna växa organiskt i takt med en ökande efterfrågan.

Jan Wäreby
Styrelseordförande

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrningsrapport 2018
RISE Research Institutes of Sweden AB, org nr 556464-6874

I juni gjordes en nedströmsfusion vilket innebar att tidigare moderbolaget RISE Research Institutes of Sweden Holding AB (RISE Holding AB), org nr 556179-8520, fusionerades med RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB) som numera är moderbolag i koncernen. Denna bolagsstyrningsrapport redogör för hur bolagsstyrning har bedrivits under verksamhetsåret 2018 och följer den översta styrelsen i koncernen från RISE Holding AB och därefter RISE AB.

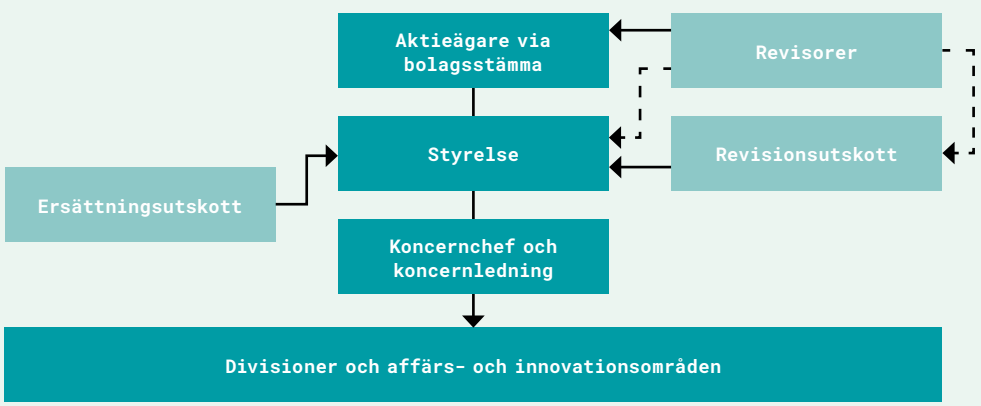
Bolagsstyrning för RISE AB, utgår från statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande, svenska aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning (koden). Riktlinjerna bygger på principen ”följa eller förklara”, vilket innebär att i de fall RISE AB inte följer riktlinjerna kommer detta att förklaras. Styrelsen ansvarar enligt den svenska aktiebolagslagen för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Bolagsstyrning omfattar en god öppenhet gentemot ägaren så att denne kan följa bolagets utveckling och utvecklingen i de bolag som staten via RISE AB äger eller har inflytande i.

Statens bolagsstyrning syftar till att de statligt ägda bolagen ska agera föredömligt inom området hållbart företagande. Utgångspunkten är att företagen ska driva sin verksamhet på ett sätt som gynnar en hållbar utveckling. Det ska uppnås genom att balansera och förena en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling.

Avsteg från koden

Regel 2 om tillsättning av styrelse och revisorer
Kodens bestämmelser är främst avsedda för publika företag med spritt ägande. RISE AB gör avsteg från koden eftersom nomineringsprocessen följer statens ägarpolicy. Se avsnitt Styrelsenomineringsprocessen nedan.

Regel 4 om styrelseledamöters oberoende
Enligt regel 4.5 ska majoriteten av ledamöterna vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. I bolag som är helägda av staten saknas skäl att redovisa oberoende i förhållande till ägaren. Se avsnitt Styrelsenomineringsprocessen nedan.

Uppdraget

Uppdraget till RISE AB anges i av regeringen föreslagna propositioner för forskning och innovation som är beslutade av Riksdagen. I såväl förra propositionen Forskning och Innovation för 2013–2016 som i senaste propositionen för perioden 2017–2020, Kunskap i samverkan för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop. 2016/17:50), föreslås det övergripande målet för industriforskningsinstituten under RISE; att vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.

I den senaste propositionen föreslås att RISE uppdrag ska utvecklas. Bland annat ska den svenska institutssektorn bli mer sammanhållen. I propositionen förespråkas också en fortsatt stärkning av RISE roll som utvecklare av test- och demonstrationsmiljöer samt en ökad samverkan med akademi, näringsliv och offentlig sektor.

RISE ska också fortsätta att utveckla spetskompetens inom strategiskt viktiga områden för industrins omvandling samt vidareutveckla stödet till små och medelstora företag.

Någon vinstutdelning från bolaget till aktieägaren ska inte ske.

RISE AB tillhör den grupp av statliga företag som har ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag.

I ägaranvisning antagen vid extra bolagsstämma 5 juli 2018 anges bolagets uppdrag baserat på det särskilt beslutade samhällsuppdraget samt de återrapporteringskrav som ställs på RISE AB gällande verksamhet som finansieras med strategiska kompetensmedel. En återrapportering ska göras till Regeringskansliet den 31 mars 2019. Syftet med uppdragsmålen är att tillsammans på ett balanserat sätt målsätta och mäta de olika syften som RISE särskilt beslutade samhällsuppdrag är avsett att uppnå.

Årsstämman

Utöver reglerna i aktiebolagslagen och koden gäller följande principer för bolagsstämmor i bolag med statligt ägande i enlighet med statens ägarpolicy. Däri anges att årsstämma ska hållas senast fyra månader efter bokslutsdag. Enligt RISE bolagsordning ska kallelse ske per brev till aktieägaren och genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats www.ri.se.

Information om att kallelse skett ska annonseras i Dagens Industri.

Riksdagsledamot har vidare rätt att närvara vid bolagsstämma och i anslutning till denna ställa frågor. Underrättelse om tid och plats för bolagsstämma ska sändas med brev till riksdagens centralkansli i anslutning till utfärdandet av kallelsen till stämman. I bolag med statligt ägande bör allmänheten bjudas in att närvara vid bolagsstämman. Årsstämman 2019 äger rum den 25 april.

Styrelsenomineringsprocessen och styrelsens sammansättning

Styrelsenomineringsprocessen koordineras av Näringsdepartementet och ersätter sedvanlig valberedning (avvikelse i förhållande till koden, se ovan). Nomineringsprocessen i sin helhet beskrivs i statens ägarpolicy. Även val av revisorer följer principerna i ägarpolicyn.

Regeringens mål är att styrelsen i de statliga bolagen ska ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstämmovalda ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. Även mångfaldsaspekter såsom etnisk och kulturell bakgrund ska vägas in. Hållbart företagande är en viktig fråga för staten som ägare och det krävs att styrelsen har förmåga att arbeta strategiskt inom detta område.

Enligt bolagsordningen för RISE AB är det bolagsstämman som utser styrelse och styrelseordförande. Styrelsen ska ha lägst fem och högst nio stämmovalda ledamöter utan suppleanter. I bolagsordningen anges också att om ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden ska styrelsen inom sig välja ordförande för tiden intill utgången av den bolagsstämma då ny ordförande väljs av stämman.

Beslut om ändring av bolagsordningen ska fattas av bolagsstämman i enlighet med gällande lagstiftning.

Inga övriga regler finns rörande bolagsordningen.

Samtliga stämmovalda ledamöter i styrelsen är oberoende i förhållande till bolaget. Styrelseledamöters oberoende i förhållande till staten som större ägare redovisas inte (avvikelse i förhållande till koden, se ovan).

Styrelsen

STÅENDE FRÅN VÄNSTER: Klas Bendrik, Sven Wird, Magnus Naesman, Hanna Lagercrantz, Torbjörn Holmström, Jonas Söderberg, Ulf Nordberg, Sara Mazur, Anna-Karin Stenberg, Linda Ikatti. **SITTANDE FRÅN VÄNSTER:**Johan Berglund, Pia Sandvik, Jan Wäreby, Fredrik Winberg

Styrelsen utses av stämman för en mandatperiod av ett år. På årsstämman i RISE Holding AB den 19 april 2018 utsågs åtta stämmovalda ledamöter, tre kvinnor och fem män.

I styrelsen ingår arbetstagarrepresentanter med tre ordinarie och tre suppleanter. Vd ingår inte i styrelsen.

Stämmovalda styrelseledamöter:

Jan Wäreby (född 1956)

Styrelsens ordförande sedan januari 2017, ordförande i ersättningsutskottet, ledamot i revisionsutskottet. Tidigare Senior Vice President och chef för koncernfunktionen Sales på Ericsson, dessförinnan Senior Vice President och chef för affärsenheten Multimedia samt vice VD och chef för Sales and Marketing för Sony Ericsson Mobile Communications. Civilingenjör, Chalmers Tekniska Högskola. Styrelsemedlem i Tobii AB, Gapwaves AB, Incell Internationel AB, Agapi Boating AB och Defentry AB.

Anna-Karin Stenberg (född 1956)

Styrelseledamot sedan 2015, ordförande i revisionsutskottet. Business Area Controller Vattenfall BA Markets, Vice president head of corporate control, Telia Company AB. Tidigare CFO Praktikertjänst AB, CFO Vattenfall Nordic, Business Area Controller Atlas Copco samt Head of Global Shared Services, Business controller ABB (Corporate Research). Civilekonom med internationell inriktning, Linköpings universitet.

Fredrik Winberg (född 1949)

Styrelseledamot sedan 2015, ledamot i revisionsutskottet. Egen konsultverksamhet. Tidigare VD Cementa, marknadsdirektör Heidelbergcement Northern Europé. Styrelseordförande i Byggmaterialindustrierna, styrelseledamot i SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB och styrelsesuppleant i Svenskt Näringsliv. Olika befattningar inom Avesta AB och Ratos AB. Civilekonom med marknadsinriktning, Pol. Mag. vid Uppsala Universitet. Ordförande och medgrundare i av Biteam AB och Fureho AB och styrelseledamot och medgrundare i Oxeon AB. Advisory Board i Echostonehousing i USA. Medlem i IVA:s näringslivsråd.

Hanna Lagercrantz (född 1970)

Ledamot i styrelsen sedan april 2018, ledamot i revisionsutskottet. Kansliråd, Näringsdepartementet. Tidigare Corporate Finance på S.G. Warburg, UBS, Brunswick-Warburg. Aktieanalytiker och Investor Relations på SEB. Övriga styrelseuppdrag inkluderar Styrelseledamot i Almi Företagspartner AB och AB Svensk Exportkredit, Swedfund International AB. Civilekonom, M. Science, Handelshögskolan Stockholm, M. Phil. in Economics, Cambridge University, UK.

Klas Bendrik (född 1969)

Ledamot i styrelsen sedan april 2018, ledamot i revisionsutskottet. Chief Digital Transformation Officer i DNV GL, Tidigare Vice President and Executive Partner, Gartner. Tidigare Senior Vice President and Group CIO Volvo Car Group AB, Styrelseledamot i Volvo Cars bolag, oberoende styrelseledamot i CAB AB sedan 2012. Tidigare även controller inom bla Mölnlycke Health Care, Accenture och ASSA ABLOY inom Innovation, IT och Digitalisering. Bachelor of Science, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet samt Marinens Krigshögskola (Reservofficer, Kapten).

Sara Mazur (född 1966)

Styrelseledamot sedan april 2018, medlem i ersättningsutskottet. Vice ordförande Wallenberg Artificial Intelligence, Autonomous Systems and Software Program (WASP). Tidigare Vice President and Head of Ericsson Research, Ericsson AB, and Vice President System Management and R&D Operations, Business Unit Networks, Ericsson AB. Civilingenjör Elektroteknik Kungliga Tekniska Högskolan samt Teknologie Doktor och Docent Fusionsplasmafysik Kungliga Tekniska Högskolan. Hedersdoktor Luleå Tekniska Universitet. Styrelseledamot Saab AB, Investor AB, Combient AB, Nobel Media AB samt ledamot i Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien Avdelning XI Forskning och Utbildning.

Sven Wird (född 1951)

Styrelseledamot sedan 2015, medlem i ersättningsutskottet. Ägare av S Wird Consulting AB. Tidigare Senior vice President i Holmen AB, samt ledande befattningar i Modo Paper AB, Norske Skog AS samt SCA. Master of Science Chemistry, Chalmers Tekniska Högskola. Ordförande i Nordiska Virkesbörsen AB samt styrelseledamot i Sveaskog AB.

Torbjörn Holmström (född 1955)

Ledamot sedan 2017, medlem i ersättningsutskottet. Senior Advisor (R&D) för CEO, Volvo Group. Tidigare Executive Vice President Volvo Group Trucks Technology och CTO, Volvo Group. Styrelseledamot i flertalet Volvobolag, tidigare i Deutz AG, Vice Ordförande Chalmers Tekniska Högskola sedan 2013, ledamot i Volvo Research and Educational Foundation sedan 2017, Teknikföretagen Production 2030 samt RISE sedan 2017. Master of Science Mechanical Engineering, Chalmers Tekniska Högskola.

Arbetstagarrepresentanter, ordinarie:

Linda Ikatti (född 1972)
Ledamot sedan 2010 (ordinarie), tidigare ledamot i SP AB och RISE Holding AB. Provningsingenjör inom byggnadsfysik vid RISE Samhällsbyggnad, ordförande i Unionenklubben vid RISE. Ingenjör Sven Erikssongymnasiet i Borås. Högskolestudier inom kemi på högskolan i Borås. Styrelseledamot i Borås Stad Textile Fashion AB och 2:e vice ordförande i Förskolenämnden Borås Stad.

Magnus Naesman (född 1955)

Ledamot sedan 2013, ledamot i revisionsutskottet. Seniorutredare på RISE CBI Betonginstitutet. Tidigare styrelseledamot av BLOCO AB, FFNS Gruppen AB (publ), SWECO AB (publ) och CBI AB. Civilingenjör, Väg och Vattenbyggnadskonst, Kungliga Tekniska Högskolan.

Ulf Nordberg (född 1959)

Ledamot sedan 2018 (ordinarie), ledamot av ersättningsutskottet, tidigare styrelseledamot i SP AB (suppleant) som sedan övergick till att bli RISE AB. Senior projektledare inom Jordbruk och Livsmedel, Biovetenskap och Material. Styrelseledamot i SACO RISE. Civilingenjör, Samhällsbyggnadsteknik, Luleå Tekniska Universitet.

Arbetstagarrepresentanter, suppleanter:

Johan Berglund (född 1978)

Ledamot sedan 2018. Forskare och projektledare inom tillverkningsteknik på RISE IVF. Civilingenjör, Industriell ekonomi, Luleå tekniska universitet. Teknologie doktor, Tillverkningsteknik, Chalmers tekniska högskola. Ledamot (suppleant) i Swerea AB sedan 2017.

Jonas Söderberg (född 1959)

Ledamot sedan 2018. Forskare inom människa/maskin-interaktion med särskild inriktning på virtual reality, interactive media och ”smarta hem” på RISE SICS sedan 1998. Aktiv i klubbstyrelsen för SACO-klubben vid SICS sedan 2010. Tidigare arbetat i Kulturförvaltningen i Stockholms Stad, på Folkoperan och på Historiska Museet. Grundutbildning: Högre utbildning i komposition av elektronisk musik och datormusik vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm 1980-83.

Magnus Hillergren (född 1974)

Arbetstagarrepresentant, ledamot (suppleant) sedan 2018. Forskningsingenjör på RISE Innventia AB sedan -00. Aktiv i lokala Unionen klubben.

Styrelsens arbetsordning

Styrelsen ska förvalta bolagets angelägenheter i bolagets och aktieägares intresse.

Styrelsens arbete styrs, utöver lagar och rekommendationer, av styrelsens arbetsordning. En översyn av arbetsordningen görs årligen och fastställs genom styrelsebeslut.

Arbetsordningen reglerar ansvarsfördelningen mellan dels ägare och styrelse, dels styrelse och verkställande direktören, men också formerna för styrelsearbetet, antal möten, firmateckning, attestordning samt uppgifter för styrelsens utskott.

Ordinarie styrelsemöten ska hållas i enlighet med den översiktliga plan som anges i arbetsordningen. Där framgår under vilken period möte ska hållas samt vilka frågor som ska behandlas vid respektive möte, exempelvis årsbokslut, delårsrapporter, strategifrågor, principer för allokering av strategiska kompetensmedel, verksamhetsplan och budget samt översyn och tillsättning av ledamöter i RISE forskningsråd.

Andra frågor som årligen ska behandlas i styrelsen är HR-frågor och översyn av styrelsebeslutade policydokument.

Minst ett ordinarie styrelsemöte bör enligt arbetsordningen förläggas till någon av verksamhetsanläggningarna inom RISE och kombineras med ett besök i denna verksamhet.

Inför varje kalenderår ska styrelsen fastställa ett preliminärt program med sammanträdesdagar och mötesorter. Ett konstituerande möte hålls efter årsstämman där beslut fattas om firmateckning, styrelsens arbetsordning, instruktion för verkställande direktören, attestinstruktion och plan för ordinarie styrelsemöten under året.

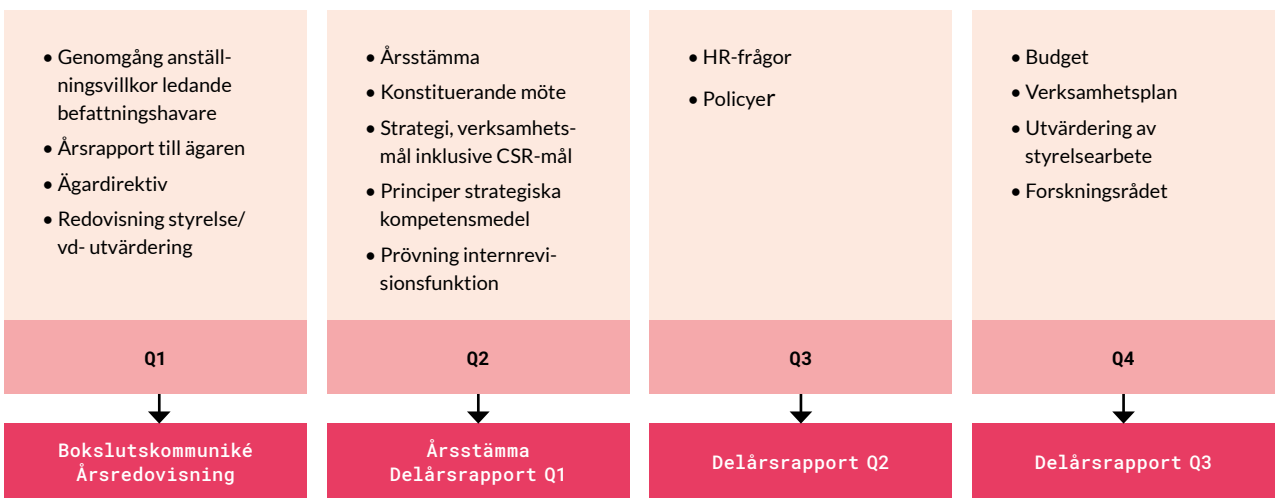
Styrelsen ska föreslå årsstämman riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för vd och ledande befattningshavare. Styrelsen ska godkänna väsentliga uppdrag som verkställande direktören har utanför bolaget. Det är vd:s ansvar att hålla styrelsen underrättad härom.

Styrelsens arbete

Styrelsen har sammanträtt 11 gånger under året. Tre av dessa har varit telefonmöten. I enlighet med styrelsens arbetsordning får ledamöterna inför varje styrelsemöte ett skriftligt material rörande de ärenden som ska behandlas. I materialet ingår verkställande direktörens rapport från verksamheten. Befattningshavare inom RISE AB deltar i styrelsemötena som föredragande för särskilda punkter och som sekreterare.

Styrelsens arbete under 2018 har bland annat bestått av:

- Strategi 2019-2021
- Hållbarhetsarbete
- Omvärldsanalys
- Försäljningsstrategi
- Test o Demo
- Kommunikationsstrategi
- Varumärkesstrategi
- Riskanalys
- Organisationsutveckling

Närvaro och ersättning till styrelse

Ersättning till styrelsen som fastställts av 2018 års årsstämma är 350 000 kr per år till ordföranden och 175 000 kr per år till ledamot. Till ordförande i revisionsutskottet utgår ett arvode om 30 000 kr per år och till ledamot 20 000 kr per år. Inget arvode utgår för ersättningsutskottet. Arvode utgår inte till anställd i Regeringskansliet eller till arbetstagarrepresentanter. De totala ersättningarna till styrelsen framgår av bolagets årsredovisning. Närvaro vid styrelse- och utskottsmöten framgår av tabellen nedan.

Tidigare moderbolaget RISE Research Institutes of Sweden Holding AB (RISE Holding AB) fusionerades i juni genom en nedströmsfusion med RISE AB, som numera är moderbolag i koncernen. Tabellerna nedan följer styrelsens arvoden och mötesnärvaro för den högst beslutande styrelsen i koncernen från RISE Holding AB och därefter RISE AB.

Styrelsens arvoden och mötesnärvaro 2018

Styrelse

Namn	Funktionstyrelsen	Närvaro	Arvode
Jan Wäreby	Ordförande	11/11	350 000
Sven Wird	Ledamot	10/11	175 000
Anna Hultin Stigenberg	Ledamot, jan-apr 2018	3/3	43 750
Klas Bendrik	Ledamot från april 2018	7/8	131 250
Torbjörn Holmström	Ledamot	10/11	175 000
Richard Reinius[1)]	Ledamot, jan-apr 2018	2/3	-
Hanna Lagercrantz[1)]	Ledamot från april 2018	6/8	-
Anna-Karin Stenberg	Ledamot	9/11	175 000
Marie Westrin	Ledamot, jan-apr 2018	3/3	43 750
Sara Mazur	Ledamot från april 2018	6/8	131 250
Fredrik Winberg	Ledamot	10/11	175 000
Lazaros Tsentaridis [1)]	Arbetstagarrepresentant, jan-apr 2018	7/8	-
Magnus Naesman [1)]	Arbetstagarrepresentant från aug 2018	5/5	-
Åsa Rudström[1)]	Arbetstagarrepresentant, jan-apr 2018	3/3	-
Linda Ikatti[1)]	Arbetstagarrepresentant	10/11	-
Anders Mähler[1)]	Arbetstagarrepresentant, apr-maj 2018	4/4	-
Ulf Nordberg [1)]	Arbetstagarrepresentant, från maj 2018	5/5	-
Jonas Söderberg[1)]	Arbetstagarrepresentant, suppleant från april 2018	6/7	-
Fredrik Lindberg[1)]	Arbetstagarrepresentant, suppleant jan-maj 2018	3/6	-
Ewa Lie[1)]	Arbetstagarrepresentant, suppleant jan-apr 2018	2/3	-
Mats Lidbeck[1)]	Arbetstagarrepresentant, suppleant jan-aug 2018	7/8	-
Magnus Hillergren[1)]	Arbetstagarrepresentant, suppleant från oktober 2018	1/2	-
SUMMA			**1 400 000**

Utskott

Namn	Revisionsutskott, funktion	Närvaro	Arvode	Ersättningsutskott, funktion	Närvaro	Arvode[2)]
Jan Wäreby	Ledamot, apr-dec 2018	5/5	15 000	Ordförande	5/5	
Anna-Karin Stenberg	Ordförande	7/7	30 000			
Anna Hultin Stigenberg	Ledamot, jan-apr 2018	2/2	5 000			
Fredrik Winberg	Ledamot	6/7	20 000			
Klas Bendrik	Ledamot apr-dec 2018	4/5	15 000			
Richard Reinius[1)]	Ledamot, jan-apr 2018	2/2				
Hanna Lagercrantz[1)]	Ledamot, apr-dec 2018	5/5				
Magnus Naesman[1)]	Arbetstagarrepresentant, maj-dec 2018	1/2				
Sven Wird[2)]				Ledamot	4/5	
Marie Westrin[2)]				Ledamot, jan-apr 2018	2/2	
Torbjörn Holmström[2)]				Ledamot	5/5	
Sara Mazur[2)]				Ledamot, apr-dec 2018	2/3	
SUMMA			**85 000**			

[1)] Arvode utgår inte till anställd i Regeringskansliet eller till arbetstagarrepresentanter.
[2)] Arvode utgår inte till ledamöter i ersättningsutskottet.

Utvärdering av styrelsens och vd:s arbete

En regelbunden och systematisk utvärdering utgör grunden för bedömning av styrelsens och verkställande direktörens prestationer och en fortlöpande utveckling av deras arbete. På ordförandens initiativ sker årligen en utvärdering av styrelsens och vd:s arbete, om så bedöms lämpligt med stöd av extern specialisthjälp. Utvärderingen för 2018 har genomförts och ordföranden har därefter ansvarat för återkoppling och diskussion i hela styrelsen.

Utvärderingen fokuserar bland annat på om styrelsen arbetar med rätt frågor och på rätt sätt samt även på relationer, arbetsformer och kompetens. Utvärderingen syftar till att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Det sammantagna resultatet av styrelseutvärderingen redovisas till Regeringskansliet. Vd-utvärderingen har kompletterats med en undersökning i ledningsgruppen. Resultatet har redovisats för styrelsen och återkopplats till vd.

Revisionsutskott

För att fördjupa och effektivisera arbetet gällande riskbedömningar, intern kontroll, extern redovisning och revision har styrelsen inrättat ett revisionsutskott. Utskottet bistår styrelsen i att säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen.

Revisionsutskottet är ett beredande organ vars förslag överlämnas till styrelsen. Revisionsutskottets uppgifter finns beskrivna i arbetsordning för styrelsen.

Revisionsutskottet har sammanträtt sju gånger under året. Information från utskottets möten lämnas till styrelsen vid efterföljande styrelsesammanträde och protokoll delges samtliga styrelseledamöter. Ledamöter i utskottet framgår av tabellen på föregående sida.

Ersättningsutskott

Ett ersättningsutskott har ansvar för beredning av frågor gällande riktlinjer för ersättningar och övriga anställningsvillkor för vd och övriga befattningshavare samt frågor kring den generella lönenivån gällande ledande befattningshavare. Den så kallade farfarsprincipen gäller vid tillsättning av ledande befattningshavare, det vill säga vd samråder med ersättningsutskottets/styrelsens ordförande.

Ersättningsutskottet har sammanträtt fem gånger under året. Information från utskottets möten lämnas till styrelsen vid efterföljande styrelsemöte och protokoll delges samtliga styrelseledamöter. Ledamöter i utskottet framgår av tabellen på föregående sida.

Forskningsrådet

Under 2017 skapade styrelsen ett externt forskningsråd i RISE. Det finns idag 19 medlemmar, särskilt utvalda för att representera RISE intressenter från näringslivet, akademien och offentlig sektor. Ordförande är Mikael Dahlgren, forskningsdirektör ABB. Forskningsrådets ansvar och huvudsakliga uppgifter är att vägleda styrelsen; vid inrättande av tvärfunktionella satsningsprojekt, vid fördelning av satsningsmedlen och i strategiska frågor om forskningens inriktning samt i av näringslivet prioriterade frågor. Därutöver ska forskningsrådet bidra med rådgivning och stöd kring aktuella forskningsfrågor. Mer information om forskningsrådet finns på www.ri.se.

Förändringar i koncernledningen

Medlemmar i koncernledningen som avgått under året är Birgitta Sundblad divisionschef Bioekonomi, Margaret Simonsson Mcnamee, teknisk direktör och Synnöve Helander, finansdirektör. Peter Janevik tillträdde som tf. divisionschef Säkerhet och transport från och med 1 oktober efter Pether Wallin som då tillträdde som tf. divisionschef för Material och produktion.

Medlemmar som tillträtt efter balansdagen är Jonas Fogelberg, CFO från och med 1 februari. Paul Halle Zahl Pedersen tillträder som tf. divisionschef Säkerhet och transport från och med 24 april.

Externa revisorer

Revisorerna har till uppgift att på aktieägarens vägnar granska RISE bokföring, bokslut och koncernredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Huvudansvarig revisor lämnar också en revisionsberättelse till årsstämman. RISE AB ska enligt bolagsordningen ha en eller två auktoriserade revisorer med eller utan revisorssuppleanter eller ett registrerat revisionsbolag som revisor.

Vid årsstämman 2018 valdes KPMG till bolagets revisorer för en period av ett år intill utgången av årsstämman 2019, med Ingrid Hornberg Román som huvudansvarig revisor.

Ingrid Hornberg Román är civilekonom, auktoriserad revisor och partner i KPMG.

Intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering för räkenskapsåret 2018

Styrelsens ansvar för intern kontroll och styrning regleras i Aktiebolagslagen, Årsredovisningslagen och i koden.

Styrelsens rapport om intern kontroll

Styrelsens rapport om intern kontroll för 2018 i bolagsstyrningsrapporten beskriver hur den interna kontrollen är organiserad på moderbolagsnivå och i koncernen. Rutinerna för styrelsens interna kontroll utgörs av ledningssystemet med organisationen, beslutsvägar, befogenheter och ansvar, vilket redovisas i styrande dokument för bolaget och/eller i de dotterbolag som ingår i koncernen. Att aktivt arbeta med bolagsstyrning är en del av styrelsens kontrollfunktion.

De viktigaste delarna av kontrollmiljön när det gäller den finansiella rapporteringen behandlas i styrande dokument/policyer och processer som rör redovisning och finansiell rapportering. Dessa styrdokument uppdateras regelbundet för att innefatta bland annat: ändringar i lagstiftning och aktuella versioner av redovisningsstandarder, till exempel IFRS.

Avseende statsstödspolicyn gäller inte denna bara för RISE-koncernen utan även för intressebolaget Swerim.

Riskbedömning

RISE-koncernen utsätts för risker både externt och internt. En förutsättning för att kunna bedöma dessa risker är att det finns uppsatta mål. Grunden för riskhanteringen är att identifiera och analysera risken för att de uppsatta målen inte uppnås. Under året har RISE genomfört en genomgripande riskanalys av verksamhetens alla delar, vilken även inkluderade identifiering av aktiviteter för att hantera riskerna.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter utgörs av rutiner och processer som säkerställer att direktiv genomförs och uppsatta kontrollmål uppnås för att hantera väsentliga risker och säkerställa datasäkerhet. Kontrollaktiviteter sker, förutom kontroll av efterlevnad mot koncernpolicyer, främst genom ett aktivt deltagande i koncernbolagens styrelser. Koncernledningen finns representerad som ledamöter i dotter- och intressebolagens styrelser.

Moderbolagets styrelse behandlar kontinuerligt bolagets informationssäkerhet och ekonomiska situation samt finansiella rapporter för bolaget och samråder med revisorerna i svårbedömda redovisningsfrågor.

Information och kommunikation

För att uppnå en effektiv och korrekt informationsspridning både internt och externt krävs att alla delar inom RISE-koncernen kommunicerar och utbyter relevant information. Ändamålsenlig information och kommunikation är nödvändig för att de interna kontrollsystemen ska fungera och medarbetarna ska kunna utföra sina arbetsuppgifter väl. Under 2018 har internkommunikation fokuserat extra på att stötta förändrings- och integrationsprocessen. Styrelsen genom vd ansvarar för att den externa finansiella informationen är ändamålsenlig och korrekt återgiven. RISE webbplats, www.ri.se, utgör en del av koncernens informationskälla där aktuell information redovisas. Mer information om RISE AB:s bolagsstyrning finns att hämta på webbplatsen.

Uppföljning

Efterlevnad och effektivitet i de interna kontrollerna följs upp löpande av både styrelse och koncernledning. Uppföljning är en integrerad del av den löpande verksamheten och ingår i ledningens ordinarie aktiviteter. Brister i den interna kontrollen ska rapporteras till närmast överordnad och allvarliga brister till styrelsen. Företagets ekonomiska situation och strategi avseende den finansiella ställningen behandlas vid varje styrelsemöte. Revisionsutskottet fyller en viktig funktion i att säkerställa kontrollaktiviteter för väsentliga riskområden.

Internrevision

Bolaget har utarbetade styr- och internkontrollsystem utan att ha någon särskild internrevisionsfunktion. Med hjälp av revisionsutskottet följer styrelsen upp bolagets bedömning av den interna kontrollen, bland annat genom kontakter med bolagets revisorer. Styrelsen har bedömt att den uppföljning som redovisas ovan är tillräcklig för att säkerställa att den interna kontrollen är effektiv. Behovet av en internrevisionsfunktion prövas årligen av styrelsen.

Koncernledning

Pia Sandvik

John Rune Nielsen

Pether Wallin

Charlotte Karlsson

Marco Lucisano

Peter Janevik

Fredrik Holst

Ola Dawidson

Yvonne Nässtrom

Johanna Flanke

Pernilla Walkenström

Pia Sandvik (född 1964)
Verkställande direktör

Tidigare vd Länsförsäkringar Jämtland, rektor vid Luleå tekniska universitet. Civilingenjör (maskinteknik, Linköpings universitet), teknologie doktor och docent i kvalitetsteknik. Övriga uppdrag: Vice preses IVAs presidium, vice ordförande KTH, styrelseledamot Entreprenörskapsforum samt Almi Företagspartner AB.

Charlotte Karlsson (född 1962)
Divisionschef ICT

Tidigare Vice President på Ericsson AB med lång erfarenhet och flertal roller inom produkt- och marknadsintroduktion, platschef i Ungern, ansvarig för kundrelationer i USA. Tidigare chefsbefattningar vid NFC och SAAB. Licentiatexamen från Linköpings universitet inom ämnet statistik. Adjunkt och studierektor vid matematiska institutionen, Statistikerprogrammet, Linköpings universitet. .

Fredrik Holst (född 1968)
Divisionschef Samhällsbyggnad, tillförordnad Finansdirektör

Tidigare vd för Strängbetong, vd för Abetong, styrelseordförande för stombyggnadsföretag i Lettland, Litauen, Polen och Danmark. Mångåriga engagemang inom styrelser för forskningsinstitut, bransch- och näringslivs-organisationer. Civilingenjör Väg- och Vatten vid Lunds Tekniska Högskola.

Johanna Flanke (född 1975)
HR- direktör

Tidigare vice president Human Resources Volvo Group Sweden, HR- chef Volvo IT Sverige och flera andra ledande HR-uppdrag inom Volvokoncernen. Personal- och ekonomiprogrammet, Karlstads universitet. Övriga uppdrag: styrelseledamot International School of the Gothenburg Region.

John Rune Nielsen (född 1968)
Forsknings- och Affärsutvecklingsdirektör

Tidigare tf. vd SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, vice vd och affärsutvecklingsdirektör SP samt olika chefsbefattningar och forskare vid SP. Teknologie doktor (NTNU). Övriga uppdrag: styrelseledamot i Swerea, Högskolan i Borås och Borås Näringsliv. Styrgruppsordförande Science Park Borås.

Marco Lucisano (född 1973)
Divisionschef Bioekonomi

Civilingenjörsexamen i kemiteknik. Tidigare vice president Papermaking & Packaging vid RISE. Har arbetat inom institutsektorn sedan 2003. Doktorerade 2002 med avhandlingen ”On Heat and Paper: From Hot Pressing to Impulse Technology” vid KTH.

Ola Dawidson (född 1969)
Strategi och Verksamhetsutvecklingsdirektör

Tidigare director Strategy and Product Management WirelessCar/Volvo, director Business and Project Management Office Volvo Group Telematics och andra liknande tjänster inom Volvo IT och Volvo Group. Filosofie doktor, Teknikens ekonomi och organisation (Chalmers).

Pernilla Walkenström (född 1969)
Divisionschef Biovetenskap och material

Tidigare vice vd och avdelningschef Swerea IVF samt olika chefsbefattningar vid IFP Research AB och Swerea IVF AB, forskare vid IFP Research AB och adjungerad professor vid Textilhögskolan, Högskolan i Borås. Filosofie doktor (Chalmers).

Pether Wallin (född 1956)
Tillförordnad Divisionschef Material och produktion

Tidigare vd för AstaZero, Aero Maintenance AB, Omninova Vehicle AB, Omni Nova Composite AB och EuroMaint AB, enhetschef Volvo Cars och vice vd Hydro Raufoss Automobile. Civilingenjör (Chalmers). Övriga uppdrag: styrelseordförande Tetrafix AB samt styrelseuppdrag inom koncernen.

Peter Janevik (född 1972)
Tillförordnad Divisionschef Säkerhet och transport

Civilingenjörsexamen ifrån maskinteknik inom teknisk mekanik och fordonsteknik. Tidigare erfarenhet framförallt från Volvo Cars med fokus inom provning och utveckling av passiv och aktiv säkerhet. Peter sista insats för Volvo var att sätta upp Aktiv Säkerhet och Chassi som en del inom R&D i Shanghai. Efter Shanghaitiden började Peter på AstaZero som teknikchef för att slutligen ta VD-rollen sedan 2017.

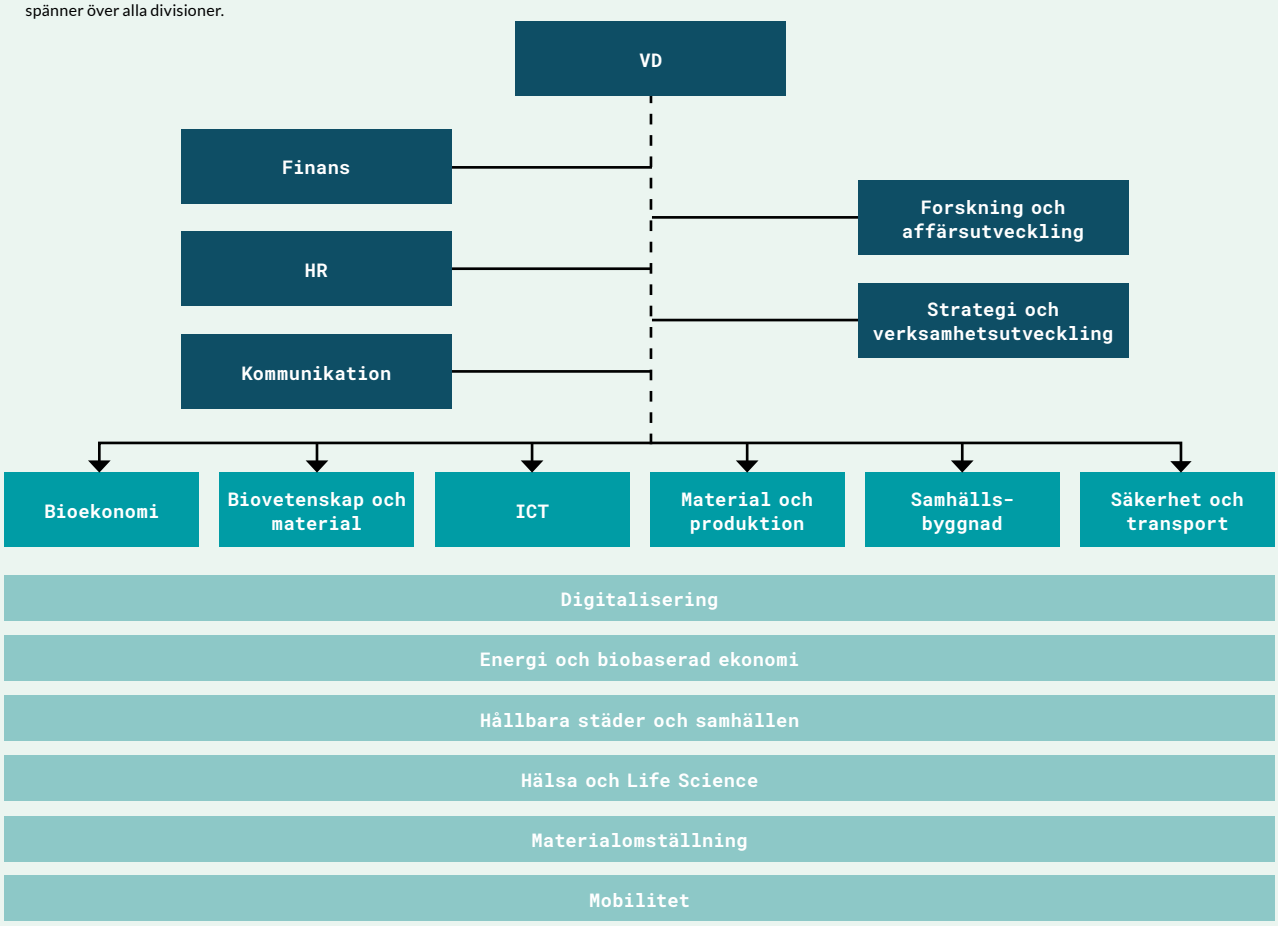
Yvonne Nässtrom (född 1962)
Kommunikationsdirektör

Tidigare näringslivsdirektör Uppsala kommun, kommunikationsdirektör AstraZeneca och global hållbarhetchef AstraZeneca. Dessförinnan olika chefsbefattningar inom marknad och försäljning vid AstraZeneca Sverige AB. Apotekare (M.Sc. Pharmacy, Uppsala universitet).

RISE organisation och divisioner

RISE organisation

- RISE är organiserat i sex divisioner.
- RISE sex affärs- och innovationsområden spänner över alla divisioner.

RISE divisioner

Vi samlar våra kompetenser och expertertiser i sex divisioner, som även jobbar gränsöverskridande i affärs- och innovationsområden.

Bioekonomi

Biobaserade produkter från skogen skulle kunna ersätta många av dagens fossilbaserade. Division Bioekonomi driver omställning till en cirkulär bioekonomi i samverkan med industri och akademi. Vi arbetar med hela värdekedjan från råvara till färdiga biobaserade material, bränslen och förpackningar. Våra testbäddar med industrilika pilot- och demoanläggningar är viktiga för uppskalning av processer för det framtida bioraffinaderiet.

Biovetenskap och material

Biovetenskap och material är den naturliga innovationspartnern för branscher som jordbruk och livsmedel, kemi, läkemedel, medicinteknik, biokemikalier och biobränslen samt inom materialområdet för fordons- och byggbranscherna. Divisionen finns med hela vägen från idé till tillämpning med fokus på kundens behov och samhällets hållbara utveckling.

ICT

Division ICT erbjuder expertis i hela kedjan för ett digitalt och innovationsdrivet samhälle; hårdvara, mjukvara, affärsutveckling och branschkunskap inom en rad strategiska områden. Divisionen har spetskompetens inom bland annat sensorsystem, automation, tryckt elektronik, AI och data science, cybersäkerhet, visualisering, interaktionsdesign, fiberoptik, hållbara transporter och cirkulära affärsmodeller.

Material och produktion

Material och produktion stöder innovation och utveckling inom bland annat fordons-, rymd-, flyg-, verkstads-, gjuteri- och textilbranscherna samt infrastruktur genom ny design, materialval, optimerade tillverkningsmetoder och korrosionsskydd. Vår kunskap och våra testanläggningar hjälper till att öka prestanda och tillförlitlighet hos produkter och tillverkningsprocesser, genom hela värdekedjan.

Samhällsbyggnad

En stor gemensam utmaning är att bygga framtidens hållbara samhällen. Genom att kombinera helhetssyn och spetskompetens tar division Samhällsbyggnad fram klimatanpassade, energi- och kostnadseffektiva lösningar med människan i centrum. Divisionen verkar inom områden som stadsutveckling, byggande och boende, infrastrukturlösningar, cirkulär ekonomi samt hållbar energiförsörjning och klimatanpassning.

Säkerhet och transport

I ett framtida högteknologiskt samhälle ökar riskerna vilket kräver säkrare och mer hållbara transporter. Divisionen erbjuder kompetens inom aktiv säkerhet, mekaniska risker, mätteknik och brandskydd i avancerad labbmiljö. Division Säkerhet och transport arbetar också med provning, besiktning, kalibrering och verifiering.

Göteborg den 28 mars 2019

Styrelsen för RISE Research Institutes of Sweden AB

Risker och riskhantering

Att hantera möjligheter och risker är en förutsättning för att långsiktigt uppfylla vårt uppdrag att verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse samt bidra till en innovativ utveckling av samhället.

Att ha en medveten och rimlig nivå på verksamhetens sammanlagda risker, tillsammans med god intern styrning och kontroll är en förutsättning för att nå långsiktig framgång.

Under året har RISE genomfört en genomgripande riskanalys av verksamhetens alla delar, vilken även inkluderade identifiering av aktiviteter för att hantera riskerna. Arbetet med risker är en kontinuerlig process där ett tydligt ägandeskap och en generell medvetenhet kring risker i organisationen är avgörande för verksamhetens utveckling.

Samtliga risker bedöms utifrån dess sannolikhet för inträffande och dess potentiella konsekvens. Vidare genomförs en analys av respektive risk för att summera vår förmåga att hantera risken samt vilka huvudsakliga aktiviteter som implementeras för att hantera risken, se en sammanfattning av analysen i tabellerna på sidorna 55–57.

Risk	Analys	Hantering
Strategiska risker	Strategiska risker utgörs av externa omvärldsfaktorer som inte kan kontrolleras men vars negativa påverkan skulle kunna begränsas.	
STRATEGISKA FORSKNINGSVAL	För att vara attraktiv som innovationspartner är det avgörande att RISE har en relevant plattform av kompetenser, anpassade efter både marknadens nuvarande och framtida behov.	Vi utför kontinuerlig marknadsanalys kopplat till RISE verksamhetsområden med avseende på nuvarande och framtida behov, vilket baseras på aktiv kunddialog och systematisk omvärldsanalys. Under 2018 har vi initierat arbetet med att uppnå en bredare systematisk omvärldsanalys.
ENSKILDA KUNDER OCH BRANSCHER	Specifika delar av RISE verksamhet har en stor exponering mot enskilda stora kunder eller enskilda branscher vilket innebär både möjligheter och risker.	Under 2018 har vi jobbat aktivt med att säkerställa en bra och kontinuerlig dialog med våra nyckelkunder för att utveckla kundrelationen till partnerskap och långsiktighet. Vi har även aktivt jobbat med marknadsföring och investering i nya förmågor och kapacitet för att bredda attraktionskraften för specifika kompetenser och infrastruktur.

Risk	Analys	Hantering
Operativa risker	Operativa risker avser främst risk för ekonomiska och förtroendemässiga konsekvenser som följer av brister i interna rutiner och system samt verksamhetsnära risker i forskning och utvecklingsverksamheten.	
PROJEKTRISKER	Kunderna är medvetna om att RISE levererar forsknings- och utvecklingstjänster och att sådan verksamhet alltid omfattar en viss nivå av osäkerhet och risk för att avsedda mål inte alltid uppnås.	Under 2018 har vi implementerat tydliga modeller för styrning av projekt vilket även inkluderar tydligare rollfördelning av projektets intressenter. Implementeringen förväntas ytterligare öka mognadsgraden att driva forskningsprojekt, både med avseende på process och ledarskap, men även budgetering och ekonomisk uppföljning.
KOMPETENS-FÖRSÖRJNING	RISE omsättningsökning kräver fler kompetenta medarbetare för att realisera tillväxten, vilket är en utmaning samtidigt som den svenska arbetsmarknaden karaktäriseras av hög efterfrågan på och konkurrens om samma kompetens.	Under 2018 har vi uthålligt jobbat vidare med att lyfta och stärka RISE arbetsgivarvarumärke. Vi har etablerat en intern rekryteringsfunktion för att säkerställa effektivitet och kvalitet i rekryteringsprocessen. Vi jobbar även aktivt med samverkan med andra parter för att hitta nya lösningar på kompetensförsörjning.
VARUMÄRKES-RISK	Vid bildandet av ett nytt institut och därmed skapandet av nya processer, policyer och riktlinjer finns risken att kännedomen och därmed efterlevandenivån av policyer och riktlinjer brister.	Under 2018 har vi fortsatt arbetet med att ta oss från många olika varumärken till att bygga ett starkt varumärke. Under 2018 har vi utvecklat och implementerat strategier och styrande dokument för hantering av IP-rättigheter vid försäljningar. Vidare har rutiner för krishantering implementerats, liksom för hantering av remisser.

Risk	Analys	Hantering
Operativa risker fortsättning		
INFORMATIONS-SÄKERHET	RISE hanterar precis som alla företag en stor mängd information vilken till största del hanteras digitalt.	IT-funktionen har etablerade processer för proaktivt IT-säkerhetsarbete vilket syftar till att både förhindra angrepp på IT-infrastrukturen och för att minimera påverkan av ett potentiellt angrepp. Under 2018 har utvärdering initierats av mera avancerade former av både monitorering och autentisering för att stötta det moderna mobila arbetssättet med bibehållen cyber säkerhet.
HÅLLBARHETS-RISKER	Inom ramen för RISE verksamhet bedrivs mycket test-, demo- och laboratorieverksamhet där en korrekt hantering av olika miljöaspekter, är kritisk för att undvika otillåten miljöpåverkan. Risker avseende sociala förhållanden och mänskliga rättigheter finns naturligtvis även för RISE men har bedömts som mindre än de ovan beskrivna riskerna.	Kontinuerligt genomförs specifika miljö- och konsekvensanalyser vid implementering av nya anläggningar eller vid förändringar eller implementering av nya processer. Vidare används återkommande interna analyser av miljörisker i verksamheten. För hantering av viss utrustning och/eller kemikalier krävs tillstånd vilket hanteras på ett systematiskt och tillbörligt sätt. Risker avseende sociala förhållanden och mänskliga rättigheter hanteras främst genom att ställa krav i upphandlingar. I vissa delar av RISE finns det risk för korruption. Det kan till exempel gälla inom områden där RISE godkänner produkter, system eller tjänster. Under 2018 har en uppförandekod tagits fram och implementerat för att tillsammans med vår etikpolicy ge riktlinjer för hur vi hanterar bland annat frågan om korruption.
ARBETSMILJÖ	RISE har en bred och diversierad verksamhet vilket innebär att vi har en riskbild som innefattar samtliga aspekter av arbetsmiljön (fysiska, mentala, organisatoriska och sociala)	Vi bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete vilket innebär att vi bedriver ett aktivt arbete med att kartlägga, identifiera, riskbedöma, åtgärda, planera och följa upp risker i vår verksamhet.

Risk	Analys	Hantering
Legala risker	Legala risker innefattar både etiska ställningstaganden för våra medarbetare och våra intressenter såväl som god kunskap om de regler och lagar som gäller inom forskning och utvecklingsverksamhet.	
PATENTTVISTER	Risker relaterat till patent innebär bl.a. risk för intrång i patent eller tredjeparts IP där RISE missat identifiering av befintligt patent eller att nya patent publiceras under projekts gång, vilket riskerar att leda till rättslig påföljd.	Patentsituationen följs kontinuerligt upp inom områden där vi har pågående forskning, även inom pågående projekt. I projekt med forskning inom områden med högt patentfokus jobbar projekt aktivt med alternativa patentplaner och strategier.
OPARTISKHETEN	Risker relaterat till RISE opartiskhet handlar framför allt om kunder som använder RISE både som forskningspartner och certifierings-partner.	RISE eftersträvar en hög av grad informationsdelning för att undvika situationer där opartiskheten skulle kunna riskeras. För att öka kunskapen om RISE roll som opartisk partner upprätthålls en kultur med hög moral kring opartiskhet genom utbildning och kontinuerlig intern dialog.

Risk	Analys	Hantering
Finansiella risker	Finansiella risker innebär huvudsakligen exponering för risker med avseende på finansieringsmöjligheter och kassaflöde.	
ETABLERING NY VERKSAMHET	För att ligga i framkanten och vara ett ledande forskningsinstitut krävs i många fall en viss grad av risktagande med avseende på framti-da behov vid etablering av ny verksamhet.	Vi använder känslighetsanalyser för att säkerställa rimlig risktagning vid etablering av nya större verksamheter. Vidare säkerställs en rimlig balans i den breda verksamheten med avseende på vilka affärsrisker som tas, jämfört med uthållig-het i satsningar på nya områden. Riktigt stora investeringar genomförs med kundgaranti, vilket betydligt minskar risken för långsiktig påverkan av resultatet.
KONJUNKTUR-FÖRÄNDRINGAR	Koncernen i sin helhet är inte starkt konjunk-turkänslig, dock kan vissa delar vara känsliga för större förändringar i konjunkturen, till exempel större test- och demoanläggningar, branschspecifika områden eller när vi agerar branschinstitut med smalare erbjudande.	Under 2018 har en analys av verksamhetens känslighet med avseende på förändringar i konjunkturen genomförts vilket konfirmerar bilden av en lägre grad av känslighet. RISE verk-samhet är mångfacetterad och ett generellt anställningsstopp är tex inte någon bra lösning för att hantera denna risk. Det är istället viktigt att vi är flexibla och kan använda vår kompetens inom flera områden för att balansera mellan områden som är mer och mindre utsatta för konjunkturnedgångar.

Övriga finansiella risker redovisas i not 3

AMBRA TROTTO
Studioföreståndare RISE
Interactive Umeå

Hållbarhets-noter

RISE hållbarhetsredovisning är upprättad enligt Global Reporting Initiative (GRI), GRI Standards, nivå Core.

Hållbarhetsredovisningen omfattar sidorna 59-77 i RISE års- och hållbarhetsredovisning. Hållbarhetsredovisningen omfattar även RISE lagstadgade hållbarhetsrapport enligt ÅRL 6 kap.

Om redovisningen

Rapportering
Denna hållbarhetsredovisning är upprättad enligt Global Reporting Initiative (GRI), GRI Standards, nivå Core. För mer information om GRI:s ramverk hänvisas till www.globalreporting.org.

RISE AB:s senaste hållbarhetsredovisning, publicerad den 28 mars 2018, tog stöd i GRI:s riktlinjer. Tidigare redovisningar omfattade primärt moderbolaget, men dotterbolagens hållbarhetsarbete och hållbarhetspåverkan redovisades översiktligt. Flera av dotterbolagen upprättade egna hållbarhetsredovisningar.

Rapporten för 2016 var RISE-koncernens första gemensamma hållbarhetsrapport. Under 2018 har rapporteringsrutinerna förbättrats, men de kan förbättras ytterligare. Swerea AB, som blev en del av RISE-koncernen från och med oktober 2018, ingår inte i denna rapport förutom för ekonomiskt ansvar (alla övriga hållbarhetsnyckeltal är exklusive Swereas värden). Swerea kommer inkluderas i RISE rapport 2019. I hållbarhetsnyckeltalen ingår ej heller vår personal och lokaliseringar utanför Sverige.

Rapporteringen sker en gång per år med kalenderår som period.

Genom att moderbolaget RISE och några av bolagen i RISE-koncernen tidigare har hållbarhetsrapporterat enligt GRI finns utarbetade rutiner för dessa. Rutinerna har under lång tid förbättrats inom de bolag som har hållbarhetsrapporterat. Men då flera bolag endast rapporterat övergripande till RISE hållbarhetsrapport finns dock stora skillnader i rapporteringsrutinerna mellan olika delar av koncernen. Det gäller till exempel resedata där vissa delar av RISE har svårt att ange resandets omfattning eller energiförbrukning där vissa delar av RISE som hyr sina lokaler har svårt att rapportera. Bristerna i rapporteringen medför en viss osäkerhet i de siffror som rapporteras inom rese- och energiområdet. Arbetet med att samordna rapporteringen har genomförts under de senaste åren och fortsatt under 2018. Tydliga förbättringar har skett främst inom energirapporteringen tack vare central upphandling av elekricitet för merparten av våra lokaliseringar.

För ökad transparens och trovärdighet har RISE valt att få hållbarhetsredovisningen granskad externt av revisionsföretaget KPMG.

Kartläggning och prioritering av innehåll
Utgångspunkten för vad som redovisas i denna rapport är RISE egen bedömning av vilka delar av verksamheten som har stor påverkan på samhälle, ekonomi och miljö. I denna rapport har till exempel inte verksamhet i utlandet tagits med till fullo. Det gäller exempelvis rapportering av avfall, resor och energianvändning. Däremot rapporteras data för dessa lokaliseringar som hänger samman med medarbetare, till exempel antal anställda.

RISE-koncernen är framförallt verksam i Sverige (cirka 70 lokaliseringar) och levererar främst tjänster. Ett fåtal lokaliseringar finns också i Norge, Belgien och Frankrike. Det finns idag 70 stycken lokaliseringar där RISE är verksamma. Ett fåtal av dessa är endast enstaka kontorsplatser som hyrs inom till exempel ett Science Park.

Kontaktpersoner
Magnus Rignell
Hållbarhets- och kvalitetschef
magnus.rignell@ri.se

Irma Felic
Specialist Hälsa och Säkerhet
irma.felic@ri.se

Väsentlighet och intressentdialog

Intressentdialog och väsentlighetsanalys
RISE har många intressegrupper som följer och visar intresse för vår verksamhet. Detta tack vare den stora bredden i vår verksamhet och att vi är ett statligt bolag med ett offentligt uppdrag. Vi beskriver våra identifierade intressenter på sidan 62. Den totala bilden av intressenternas krav och önskemål har satts samman av redan genomförda intressentdialoger. Under 2018 har vi utgått från tidigare genomförda intressentdialoger och uppdaterat dessa samt genomfört en förenklad väsentlighetsanalys baserat på uppdateringen.

Det finns olika sätt att genomföra intressentdialoger. I många fall har bolagen inom RISE använt sig av olika typer av enkäter såsom kundenkäter, medarbetarenkäter, leverantörsenkäter, reseenkäter och enkäter till projektledare. RISE träffar sina intressenter i många olika sammanhang där hållbarhetsfrågor diskuteras. Till exempel kunddagar, i styrelser, teknikråd med mera. Inspel från dessa möten har, tillsammans med de olika enkätsvaren och ägardirektiv, utvärderats. I uppdateringen av den tidigare dialogen som genomförts under 2018 har vi främst tittat på medarbetarnas, ägarnas och kundernas perspektiv. Under 2019 kommer vi genomföra en helt ny intressentdialog och en efterföljande väsentlighetsanalys. I detta arbete kommer FN:s 17 globala målen för hållbar utveckling vara en viktig utgångspunkt.

I tabellen på sidan 73-74 redovisar vi de områden som vi för 2018 identifierat som väsentliga. De skiljer sig inte nämnvärt från tidigare analys utan det är främst kompetensutveckling, energianvändning, arbetsmiljö/arbetsvillkor och resursanvändning som identifieras som viktiga för medarbetare och kunder. Detta är också frågor som RISE kontinuerligt arbetar med. Men det absolut viktigaste är att RISE projekt och uppdrag bidrar till hållbarhet i stort och genomförs på ett hållbart sätt. Därför har RISE tagit fram en modell för att hållbarhetsdeklarera sina projekt och uppdrag.

Resultatet av RISE väsentlighetsanalys

Områden med mindre fokus

- Att våra medarbetare agerar affärsmässig och på ett etiskt ansvarstagande sätt
- Skydda naturmiljöer och främja biologisk mångfald
- Motverka mutor och korruption
- Hållbar catering av mat till både gäster och oss själva
- Stärka vårt oberoende
- Jobba aktivt för att säkerställa mänskliga rättigheter
- Cirkularitet
- Hållbara livsstilar
- Minska och effektivisera transporter av material/varor etc.

Områden med större fokus

Rapporteras enligt GRI Standarder

- Kompetensutveckla våra medarbetare (404 Träning och utbildning)
- Hållbar energianvändning, det vill säga minska energianvändningen och välja energikällor med låga utsläpp (302 Energi)
- Säkerställa en god och säker arbetsmiljö (inkl. social och organisatorisk) (403 Arbetsmiljö, skydd och säkerhet)
- Säkerställa bra arbetsvillkor och social trygghet (403 Arbetsmiljö)
- Minska resursanvändning (301 Material)
- Arbeta mot diskriminering och för mångfald och jämlikhet (405 Mångfald och jämlikhet och 406 Ickediskriminering)
- Minska mängden avfall och farligt avfall (306 Avfall)
- Jobba aktivt med Hållbara inköp i inköpsprocessen (308 Leverantörsbedömning miljö och 414 Leverantörsbedömning sociala aspekter)
- Minska emissioner (305 Emissioner)
- Att vi ställer etiska och miljömässiga krav på våra leverantörer (308 Leverantörsbedömning miljö och 414 Leverantörsbedömning sociala aspekter)
- Begränsa antal tjänsteresor (302 Energi och 305 Emissioner)

Intressentgrupper och kommunikationsperspektiv

Små och medelstora företag storföretag

Affärsnytta: Dialog och samarbete fokuserar på affärsnytta och hållbarhet. Företag vinner på samarbeten med RISE. Tillsammans arbetar vi med digitalisering, resurseffektivisering, nya material. Innovationsstödjande aktörer och branschorganisationer ingår i målgruppen.

Kommuner, landsting/ regioner myndigheter

Samhällsnytta: Dialog och samarbete fokuserar på medborgar- och samhällsintressen. Kommunen/regionen/myndigheten vinner på att samverka med RISE. Tillsammans arbetar vi med hållbara städer, fossilfria transporter, energieffektivisering, friskare befolkning.

Regeringskansliet, departement, finansiärer, EU-institutionerna

Nationsintresse: Dialog och samarbete fokuserar på innovationskraft och globala utmaningar. Sverige/EU vinner på att Sverige har ett internationellt ledande forskningsinstitut. RISE bidrar till ett hållbart och konkurrenskraftigt Sverige (och Europa). Tillsammans arbetar vi med samverkansprogram och policyfrågor.

Universitet, högskolor, forskningsinstitut

Kunskapsperspektiv: Dialog och samarbete fokuserar på att samarbeten med RISE gynnar lärosäten. RISE bidrar med tillämpad forskning och industriella nätverk. Tillsammans arbetar vi med ompetensplattformar, projektledning, kompetenscentra, test och demomiljöer.

Potentiella medarbetare, alumni

Arbetsgivarperspektiv: Dialog och samarbete fokuserar på RISE som en attraktiv arbetsgivare och vad vi bidrar med. Det är spännande och utvecklande att jobba på RISE. Stora möjligheter att göra skillnad och bidra till ett högre syfte.

Nuvarande medarbetare, chefer och ledare

Medarbetar- och ledarperspektiv: Dialog och samarbete fokuserar på att medarbetare känner delaktighet, engagemang och stolthet. Att våra ledare stöttar, bär och leder förändringen mot ett gemensamt RISE.

Närboende, frivilligorganisationer (NGO)

Påverkansperspektiv: Dialog och samarbete fokuserar på miljöfrågor i form av buller, avfallshantering, utsläpp och allmän ordning och reda. Även hållbarhetsfrågor i stort är i fokus vad gäller det sociala perspektivet, klimatfrågor och samhällsengagemang.

Ansvarsfulla affärer

Styrning och hållbarhetsstrategi
RISE hållbarhetsarbete är väl förankrat i organisationen och bedrivs på olika nivåer. Det övergripande ansvaret ligger hos RISE styrelse som bland annat fattar beslut om hållbarhetsmål och policyer. Vd och koncernledning ansvarar för, och styr, det strategiska hållbarhetsarbetet. Koncernledningen är också ansvarig för tilldelning av resurser för hållbarhetsarbetet. Divisionerna lägger tonvikt på olika frågor, beroende på verksamhetens eller projektens inriktning, men ambitionen är alltid att lyfta fram hållbarhetsaspekterna i externa och interna projekt.

Under 2018 har det pågått ett intensivt arbete med att ta fram en hållbarhetsstrategi som omfattar hela RISE hållbarhetsarbete fram till 2025. En genomgående ambition i vårt framtida hållbarhetsarbete är att jobba med två strategiska hållbarhetsområden; det externa och det interna.

Samtidigt som vi fortsätter vårt arbete med att stödja det svenska samhället och industrin i arbetet mot en hållbar utveckling jobbar vi också intensivt med vårt interna hållbarhetsarbete där resurs-, klimat- och etikfrågorna är centrala (se bild nedan).

Anna-Karin Stoltz Ehn, projektledare inom hållbart samhälle.

Ett hållbart RISE

– en attraktiv arbetsplats med hållbarhetsfrågorna i fokus.

Vi ska vara en attraktiv arbetsplats där våra medarbetare trivs. Samtidigt ska vi fortsätta med att få in hållbarhetsfrågorna i vår verksamhet och visa att hållbarhet är en framgångsfaktor för ett modernt forskningsinstitut.

Vårt hållbarhetserbjudande

– en viktig aktör i samhällets och näringslivets arbete med hållbar utveckling.

Vi ska fortsätta vårt arbete med att etablera organisationen som en viktig aktör i samhälle och näringsliv. Tillsammans med våra viktigaste intressenter och med innovation i fokus kan vi skapa erbjudanden för att uppnå ett mer hållbart samhälle och vara en arena för samhällsutveckling och samarbeten.

2019 är det första FIS alpina skid-VM som certifierats enligt ISO20121. Certifieringen gjordes av RISE.

Policyer
Under 2018 har ytterligare policyer som ansluter till hållbarhetsarbetet utarbetats till exempel miljöpolicy, säkerhetspolicy och inkluderingspolicy (se också sid 68). En årlig genomgång av RISE policyer görs och ändringar föreslås vid behov. Styrelsen fattar sedan beslut om fastställande av de mest centrala policyerna. Övriga policyer fastslås av koncernledningen.

Hållbarhetsrisker
RISE hållbarhetsrisker redovisas tillsammans med övriga verksamhetsrisker (se sidorna 55-57).

Etik
Under 2018 tog vi fram en koncerngemensam uppförandekod som hanterar bland annat arbetsvillkor och arbetsförhållanden, mångfald och inkludering, ansvar runt konkurrenslagstiftningen samt mycket mera. Koden har fastställts av RISE styrelse och förtydligar hur vi ska efterleva och implementera grundläggande lagkrav samt styrande principer och policyer i vår verksamhet. Uppförandekoden klargör vad som kan förväntas av RISE som organisation liksom vilket beteende som förväntas av alla RISE medarbetare. Vi ställer även krav på att våra affärspartners, såväl leverantörer som externa samarbetspartners, ska följa koden i alla relevanta delar i enlighet med avtal. Till koden har vi också kopplat en visselblåsartjänst som hanteras av en extern part samt en intern visselblåsarfunktion. Visselblåsartjänsten är i full drift under första kvartalet 2019. RISE har även en särskild uppförandekod för leverantörer vilken berör bland annat etiska frågor.

Hållbarhetsfonden
RISE hållbarhetsfond har funnits några år och ger RISE medarbetare möjlighet att söka pengar för att förverkliga projekt med hållbarhetskoppling, som ligger utanför vår ordinarie verksamhet.

Hållbarhetsfonden utgör en viktig del av RISE hållbarhetsarbete och syftet med fonden är att våra medarbetare ska få möjlighet att utveckla sin kompetens inom hållbarhetsområdet, men också att vi genom fonden bidrar till intern och extern kännedom om RISE hållbarhetsarbete samtidigt som vi gör något bra för samhälle och miljö.

Projekten som finansieras av fonden ska bidra till något eller några av FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling. I fonden avsätts årligen 800 000 kronor och tre gånger årligen finns möjlighet att söka medel. Fonden utgörs av pengar som tidigare avsattes till julklappar inom verksamheten.

Hållbarhetsdeklaration av projekt och uppdrag
Vårt största bidrag till en hållbar utveckling sker genom de projekt och uppdrag som vi genomför. Det största positiva bidraget sker framförallt genom användning av resultatet från projektet eller uppdraget. För att få en bättre kunskap om våra projekt och förbättra våra ansökningar belyser vi uppdragens totala hållbarhetspåverkan genom vår modell för hållbarhetsdeklarationer. Under 2018 har det genomförts ett pilotprojekt där alla divisioner testat modellen. Under året har också cirka 20 medarbetare utbildas som hållbarhetsstöd. Hållbarhetsstödens uppgift är att stödja projektledare när de genomför hållbarhetsdeklarationer av större projekt. Ett av RISE hållbarhetsmål är att all verksamhet ska vara hållbarhetsdeklarerad 2020.

Medlemskap
RISE är medlem i flera olika nationella och internationella organisationer, såsom EARTO (samarbetsorgan för europeiska forskningsinstitut), EUROLAB (samarbetsorganisation för europeiska provningslaboratorier), MIS (Miljö- och Hållbarhetsrevisorer i Sverige), CSR Västsverige och EURAMET (samarbetsorgan för europeiska metrologiinstitut).

Miljö

Miljöarbete inom RISE
Vår nya miljöpolicy samt hållbarhetsstrategin som omfattar nya initiativ, mål och ambitioner inom miljöområdet sätter ramarna får vårt miljöarbete. Nya miljömål inom resurs- och klimatområdet har identifierats i arbetet med hållbarhetsstrategin. Under 2019 kommer ett analysarbete genomföras för att ta fram en slutgiltig formulering av målen samt identifiera nuläge och slutår för de nya målen.

Miljöpåverkan
RISE ska agera som ett föredöme i miljöarbetet och fungera som en arena för samhällets och industrins miljöforskning. Utöver de externa forskningsprojekten och tjänsterna har RISE ett ständigt pågående internt arbete. Både det interna arbetet och verksamheten i projekten har påverkan på miljön. Vi strävar efter att minska den negativa miljöpåverkan och öka den positiva påverkan i hela vår verksamhet genom att till exempel uppmuntra till miljövänligt resande, köpa grön el, tillhandahålla elbilar ör tjänsteresor, välja bort farliga kemikalier när så är möjligt och välja energieffektiva lösningar. Se faktaruta för specifika miljöinitiativ under året.

Genomförd väsentlighetsanalys visar att den största positiva miljöpåverkan från vår verksamhet är den som uppstår som ett resultat från genomförda projekt. Negativa aspekter inom miljöområdet är energianvändning, resursförbrukning, tjänsteresor och hantering av farligt avfall.

Våra externa projekt bedöms till största delen bidra till positiv indirekt miljöpåverkan. Detta stöds av de hållbarhetsdeklarationer som har gjorts av projekt och uppdrag. Med den framtagna metoden för hållbarhetsdeklaration kan vi både visa på positiv påverkan och undvika eventuell negativ påverkan i våra projekt och uppdrag.

Exempel på initativ med miljöinriktning inom koncernen under 2018:

- Nya riktlinjer för tjänsteresor inom RISE där hållbart resande är i fokus och tjänsteresor med tåg rekommenderas.
- Förmånsbilar som är minst el-hybrider ska köpas in från och med 2018.
- Från och med 2018 har två av våra divisioner; Bioekonomi och Samhällsbyggnad valt att sluta köpa in engångsartiklar i plast. I första hand ska istället flergångstallrikar köpas in alternativt artiklar i papp och trä.
- Inom division Bioekonomi har begagnade och recirkulerade möbler använts vid ombyggnad av kontoren.
- Inköp av biogasol från Kosangas har genomförts inom division Säkerhet och transport vilket medfört en minskning av CO_2-utsläppen med 83 ton per år jämfört med inköp av konventionell gasol.

Ledningssystem
Flera bolag inom RISE har ledningssystem som bland annat stöder miljöarbetet. Miljöledningssystemen svarar mot de flesta av kraven i ISO 14001. Vi håller för närvarande på att bygga upp vår organisation kring kvalitet och hållbarhet inom den nya divisionsstrukturen och i den centrala hållbarhet- och kvalitetsgruppen. Parallellt med det arbetet pågår också ett projekt med målet att bygga upp ett koncerngemensamt ledningssystem för kvalitet, miljö, arbetsmiljö och säkerhet.

Tillståndspliktig verksamhet
RISE bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Enheten Safety har tillstånd för den brandtekniska forskning och provning som påverkar den yttre miljön genom utsläpp av rökgaser och processvatten. Tillståndsgivande myndighet är Länsstyrelsen i Västra Götaland. Tillståndet gäller tills vidare. Även RISE LignoBoost Demo AB har ett tillstånd avseende framställning av kraftlignin. Tillståndsgivare är Länsstyrelsen i Värmlands län. Tillståndet gäller tills vidare. RISE rapporterar årligen från sin tillståndspliktiga verksamhet. Enheten yta, process och formulering bedriver anmälningspliktig verksamhet.

Redovisning av relevanta miljöindikatorer

Resor

Resor har identifierats som en betydande miljöaspekt för RISE. I och med att RISE-koncernen har expanderat har också behovet av resor i viss mån ökat. Vi arbetar aktivt för att minska resandet där det är möjligt. Många möten hålls på distans genom videogruppmöten. Medarbetare uppmuntras också till att välja mer hållbara transportlösningar. I delar av koncernen finns även tillgång till elbilar för kortare tjänsteresor. Även om tjänsteresorna är många är det resorna till och från arbetet som dominerar. Därför görs ansträngningar för att minska deras inverkan. Där verksamheten tillåter finns ibland även möjlighet att arbeta på distans. Under 2018 har RISE tagit fram nya reseriktlinjer med tydliga ambitioner att möjliggöra ett mer hållbart resande.

Alla siffror har sammanställts från olika leverantörer vilket ger en viss osäkerhet i sammanställningen. Under 2019 upphandlas en gemensam reseplattform för hela RISE och från och med 2020 ska alla resor, oberoende av reseslag, köpas in via denna portal. Detta kommer ge oss ett bättre underlag för beräkningar av vårt totala resande och den miljöpåverkan som därmed uppstår.

Tyvärr kan vi konstatera att mängden flygresor ökar men även antalet tågresor, vilket är positivt.

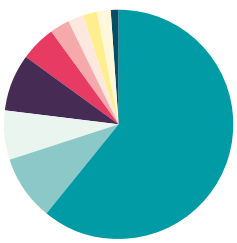
Nedan redovisas de topp tio vanligaste sträckor RISE medarbetare åker med tåg respektive flyg (baserat på siffror för 2017 men bedömning har gjorts att fördelningen är likvärdig för 2018).

Resor 2017	Sträcka (km)	CO_2 (kg)
Hyrbil	2 019 645*	245 815
Egen bil i tjänst	2 939 503*	3 615 586
Resor till och från jobb med bil	17 791 800**	21 883 914
Flyg	13 755 073*	1 655 955
Tåg	4 139 982*	11

*Värden korrigerade jämfört med 2017års rapport pga exaktare mätning
**Värde angavs ej i 2017års rapport

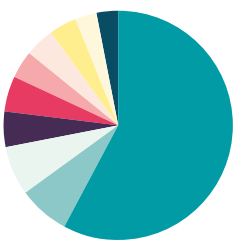
Resor 2018	Sträcka (km)	CO_2 (kg)
Hyrbil	1 948 118	236 621
Egen bil i tjänst	1 486 317	1 828 168
Resor till och från jobb med bil	17 815 200	21 912 678
Flyg	17 441 088	2 097 845
Tåg	5 715 353	15

Top tio tågresor

- Göteborg <-> Stockholm, 61%
- Herrljunga <-> Borås, 9%
- Göteborg <-> Lund, 7%
- Stockholm <-> Herrljunga, 8%
- Göteborg <-> Malmö, 5%
- Göteborg <-> Herrljunga, 3%
- Göteborg <-> Växjö, 2%
- Stockholm <-> Linköping, 2%
- Göteborg <-> Uppsala, 2%
- Stockholm <-> Karlstad, 1%

Top tio flygresor

- Göteborg <-> Stockholm, 58%
- Malmö <-> Stockholm, 7%
- Bryssel <-> Göteborg, 7%
- Skellefteå <-> Stockholm, 5%
- Göteborg <-> Umeå, 5%
- Örnskäldsvik <-> Stockholm, 4%
- Stockholm <-> Umeå, 4%
- Göteborg <-> Luleå, 4%
- Göteborg <-> Amsterdam, 3%
- Bryssel <-> Stockholm, 3%

Energianvändning

De två dominerande typerna av energi som används inom RISE är elenergi och värmeenergi. Dessutom används fjärrkyla och till viss del ånga.

RISE arbetar kontinuerligt med energieffektivisering. I samband med ombyggnader och renoveringar beaktas alltid möjligheterna till energieffektivisering samt åtgärder för förbättrad arbetsmiljö. Även användning av solceller och bergvärmepumpar har ökat.

Energianvändningen inom koncernen är i stort sett oförändrad mellan åren 2017 och 2018.

Endast el från vattenkraft köps in till de stora fastighetsbestånden i Borås, Göteborg och Stockholm.

Nyckeltal gällande energiintensitet, minskning av energiförbrukning och minskning av växthusgasutsläpp rapporterades 2017 men finns inte med i 2018 års rapport.

Energianvändning (kWh)	2017	2018
Fjärrvärme	15 169 510*	15 340 370
Fjärrvärme per anställd	6 650*	6 612
El	29 545 950*	29 400 310
El per anställd	12 953*	12 673
Fjärrkyla	853 500*	1 068 000
Ånga	55 000**	20 000
Totalt	**45 624 000***	**45 829 000**
Totalt per anställd	**20 002***	**19 754**

*Uppräknat jämfört med förra årets redovisning. Nu täcks hela fastighetsbeståndet.

** Uppgift saknades i 2017 års rapport

Andel el som räknas som uppvärmning är antaget till 25 % och graddagsjusteras.
Värmeförbrukning graddagsjusteras 0,0985 för 2018 och 0,0516 för 2017.
Endast etableringar med angivna ytor och förbrukning både 2017 och 2018 medtagna.
Fjärrkyla graddagsjusteras ej, går ej heller att beräkna per kvm då vi saknar uppgift om vilka ytor som kyls.
Det som utelämnats i rapporteringen är andel förnyelsebar energi.

Växthusgasutsläpp från energianvändning

Växthusgastsläpp per energislag (kg CO_2)	2017	2018
El	384 097*	382 204
Ångförbrukning	–	–
Fjärrvärme	145 627	147 268
Fjärrkyla	–	–
Total	**529 725**	**529 472**

*Omräknat jämfört med förra årets redovisning. Nu används värdet för växthusgasutsläpp från Svenskproducerad el.

Majoriteten av den använda elen produceras inom Sverige där vattenkraft och kärnkraft är de stora produktionssätten och denna el har mycket låga växthusgasutsläpp. Svenskproducerad el har ett växthusgasutsläpp på runt 13 gram CO_2-ekvivalenter per kWh. Eftersom vi inte kan härleda hur fjärrkyla och fjärrånga har producerats har dessa energislag inte tagits med. Vi har för koldioxidutsläpp från fjärrvärme 2017 och 2018 använt Borås Energi och Miljö bränslemix för 2018 (9,6 g /kWh).

Kemikalier

Kemikalier förekommer i större eller mindre grad i många av RISE verksamheter. Det kan handla om stora mängder eller mycket giftiga kemikalier. Därför är kemikalier och destruering av dessa en betydande miljöaspekt för RISE. För att förbättra hanteringen använder delar av koncernen ett kemikaliehanteringssystem (KLARA). Detta system kommer att börja användas i alla delar av koncernen och implementeras successivt i de olika bolagen.

Avfallshantering

Mängden transporterat avfall som klassats som farligt framgår av tabellen nedan. Inget farligt avfall har importerats eller exporterats. Det farliga avfallet från RISE anläggningar i Borås utgör en stor andel av den totala mängden farligt avfall (>90 %) och utgörs till absolut största del av släckvatten från brandverksamheten. Hantering (inkl. transport och bearbetning) av alla typer av det farliga avfallet sköts av externa entreprenörer. Alla entreprenörer som används är certifierade och har tillstånd för hantering av farligt avfall. I Borås används Borås Energi och Miljö AB. Orsaken till den stora ökningen är främst mellanårsvariationer då avfallstransporterna beställs utifrån behov.

Farligt avfall per år	Vikt (ton)
2017	41,6
2018	138

Socialt ansvar

Merparten av den forskning och innovation som bedrivs inom RISE har en direkt koppling till vår tids största samhällsutmaningar – ekonomiska, miljömässiga och sociala. Vi är experter inom en rad olika områden och med våra medarbetares samlade kompetens hjälper vi både näringsliv och samhället att lösa problem, tänka nytt och framtid.

RISE medarbetare är vår viktigaste resurs och vi strävar efter att vara en av Sveriges attraktivaste arbetsgivare. Allt vi gör börjar med våra medarbetare och deras upplevelse av oss som organisation och arbetsgivare. Vi vill tillsammans med våra medarbetare skapa en kreativ, dynamisk och innovativ arbetsplats där våra befintliga och framtida medarbetare trivs, mår bra och utvecklas.

Under 2018 har vi fortsatt vårt arbete med att ta fram koncerngemensamma styrande och stöttande ramverk och verktyg. Dessa ger våra chefer och medarbetare rätt förutsättningar att kunna genomföra vårt uppdrag på bästa sätt.

Nya policyer och riktlinjer inom HR och säkerhetsområdet 2018:

- Arbetsmiljöpolicy
- Säkerhetspolicy
- Inkluderingspolicy
- Alkohol- och drogpolicy
- Uppförandekod
- Visselblåsarfunktion – riktlinjer
- Tjänsteresor inom RISE – riktlinjer
- Rekrytering – koncerngemensamma riktlinjer
- Riktlinjer för informationssäkerhet

Vår uppförandekod, som vi utvecklat och börjat implementera, är vårt yttersta ramverk. Den tydliggör hur vi som företag och våra medarbetare förväntas interagera med varandra, våra intressenter och omvärlden, så att RISE blir den arbetsgivare och samarbetspartner som vi önskar. Den klargör också vad som krävs av oss för att vi ska kunna genomföra vårt uppdrag på ett etiskt och lagligt sätt.

Betydelsen av att vara oberoende och opartisk belyses på alla nivåer inom vår organisation. I vårt externa arbete innebär det att vi avråder kunder och samarbetspartners från lösningar som inte är hållbara eller på andra sätt inte är lämpliga.

Vi arbetar sedan flera år med en uppförandekod för våra leverantörer. Här finns våra krav gällande mänskliga rättigheter, anti-korruption, arbetsvillkor, miljö samt affärsetik. Vi förväntar oss att våra leverantörer tillämpar våra principer i sin egen affärsverksamhet och ställer motsvarande krav i sitt leverantörsled. Vår uppförandekod finns att läsa på ri.se

Arbetsmiljöledning

Koncernen saknar idag gemensamt ledningssystem för arbetsmiljö. Inom delar av vår koncern finns ledningssystem där styrande, stödjande och redovisande rutiner/dokument för arbetsmiljö återfinns. Dessa följer principerna i ISO 45001 men vi är inte certifierade. Svensk arbetsmiljölagstiftning ställer krav på att företag i Sverige bedriver systematiskt arbetsmiljöarbete. RISE arbetar systematiskt med arbetsmiljö utifrån lagstiftningen. Våra rutiner utgår från den riskbild vi har.

2018 har vi påbörjat ett koncernprojekt som syftar till att under 2019 implementera ett koncerngemensamt

RISE personal i siffror

Nyanställda och personalomsättning 2018	Kvinnor	Män	Ålder <30	Ålder 30-50	Ålder 50>	Summa
Totala antalet nyanställda	166	235	66	263	66	401
Personalomsättning	67	59	42	107	-23	126

Föräldraledighet 2018	Kvinnor	Män	Summa
Total antalet anställda som har rätt till föräldraledighet	877	1 443	2 320
Totala antalet som tog föräldraledigt	58	46	104

Tabellen avser uppgifter på hur många som i koncernen varit föräldralediga mer än en månad under 2018 fördelat på män/kvinnor. Alla anställningsformer ingår. Personalomsättning beräknas som antalet nyanställda minus antalet som slutat sin anställning.

ledningssystem i linje med ISO 45001, ISO 14001 samt ISO 9001. Genom att implementera ett koncerngemensamt ledningssystem möjliggör vi ett gemensamt arbetssätt och en gemensam uppföljning som säkerställer att vi uppfyller lagar som är relevanta för vår verksamhet.

Arbetsmiljörisker

En del av det systematiska arbetsmiljöarbetet innebär att bedriva ett aktivt arbete med att kartlägga, identifiera, riskbedöma, åtgärda, planera och följa upp risker i verksamheterna. Se avsnitt risker sida 54-57.

Riskkartläggningar och bedömningar görs regelbundet samt vid behov, när en arbetsskada eller allvarligt tillbud inträffat samt inför planerade förändringar.

Regelbunden undersökning av risker i verksamheten sker dagligen genom bland annat medarbetarsamtal, medarbetarundersökningar, arbetsplatsträffar, arbetsmiljöronder, yrkeshygienska utredningar och mätningar, medicinska kontroller. För detta finns upparbetade rutiner. Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp vid våra olika samverkansforum, till exempel arbetsmiljökommittén.

Vi säkerställer medvetenhet och kompetens hos våra medarbetare genom att erbjuda obligatoriska utbildningar inom arbetsmiljö och våra rutiner säkerställer att var och en vet vad som förväntas samt att vi arbetar på rätt sätt.

I vår nya arbetsmiljöpolicy och i vår säkerhetspolicy är det tydligt stipulerat att vi sätter våra medarbetares hälsa och säkerhet främst. Detta innebär att varje medarbetare hos oss har mandat att stoppa och avbryta farligt arbete eller beteende.

Vi har en öppen dialog kring brister i vår verksamhet och skapar genom det förutsättningar för insikt, dialog, lärande och ständiga förbättringar.

Koncernen har idag inget gemensamt systemstöd som möjliggör rapportering av riskobservationer, tillbud, olyckor, avvikelser och förbättringsförslag. I de fall en olycka eller tillbud inträffar, eller om en risk identifierats, har vi rutiner som säkerställer att de utreds (rotorsaksanalys), åtgärdas och följs upp på rätt sätt.

Vår ambition är att få ett koncerngemensamt system på plats under 2019 och arbetet är påbörjat.

Under 2018 har vi identifierat att vi behöver bli bättre på att kravställa våra medarbetares arbetsmiljö hos kunder och samarbetspartners. Arbetsmiljöfrågan omhändertas idag i dialog och samordning med kunden, men under 2019 är ambitionen att frågan på ett tydligare sätt ska kravställas i våra avtal och att vi därigenom säkerställer att vi arbetar på ett gemensamt sätt.

Diskrimineringsärenden och åtgärder

RISE har nolltolerans mot diskriminering och kränkande särbehandling. Våra medarbetare ska känna sig trygga med att lyfta beteenden, händelser eller situationer som upplevs vara kränkande eller diskriminerade. För oss är det viktigt att ha ett öppet samtalsklimat och en god arbetsmiljö och att vi tillsammans arbetar aktivt med att medvetandegöra och uppmärksamma attityder, beteenden och värderingar på vår arbetsplats, så att vi kan komma till rätta med eventuella problem. Inga fall av diskriminering eller kränkande särbehandling har konstaterats under året.

Som arbetsgivare har vi en viktig roll i att vara med och driva förändringen mot ett jämlikt samhälle. Vi bedriver ett aktivt och förebyggande arbete när det gäller jämlikhet och inkludering. Vi har under 2018 arbetat med att samla ihop och utveckla våra stöttande och styrande verktyg samt ramverk inom det här området till exempel framtagande av ett övergripande ramverk – vår uppförandekod som klargör

Löneskillnader mellan män och kvinnor	Kvinnor	Män
Medellön medarbetare	42 773	45 171
Medellön chefer	60 803	63 824

Antal medarbetare med hel- resp. deltid	
Heltid	2 045
Deltid	275

Antal medarbetare med tillsvidare resp visstidsanställningar	
Tillsvidareanställning	2 168
Visstidsanställningar	152

Mångfald	Kvinnor	Män	Ålder <30	Ålder 30-50	Ålder 50>	Summa
Antal anställda	877	1 443	132	1 370	818	2 320*
Antal chefer	72	154	0	134	92	226
Antal medarbetare	805	1 289	132	1 236	726	2 094

* Swereas anställda ingår ej i rapportens HR statistik och därmed ej i denna totalsumma.

vad som förväntas av RISE och vad vi förväntar oss av våra medarbetare, nya policyer, nytt jämställdhetsmål som syftar till en jämnare könsfördelning inom RISE, nytt samverkansforum för vårt arbete med aktiva åtgärder. Vi är dessutom engagerade i olika externa initiativ som syftar till att skapa förutsättningar för – samt stärka en jämlik framtida kompetensförsörjning.

Under 2019 är vår ambition att ha en systembaserad uppföljning av frågan om kränkande särbehandling och diskriminering. Detta hjälper oss som arbetsgivare att jobba än mer aktivt och systematiskt i dessa frågor och dessutom bidrar det till att öppna upp samtalsklimatet, då frågan kommer följas upp på avdelningsnivå vilket främjar dialogen mellan medarbetare och chef.

Under 2019 kommer även en visselblåsarfunktion att finnas på plats.

Vi utreder och åtgärdar misstänkta fall av kränkande särbehandling eller diskriminering. För att säkerställa att en utredning är saklig och opartisk så använder vi extern expertis via våra upphandlade leverantörer.

Företagshälsovård och samverkan

RISE har ett koncerngemensamt avtal för företagshälsovård som täcker hela vår verksamhet samt våra olika verksamhetsorter. Detta avtal upprättades under 2018 med en ny leverantör. Företagshälsovården är en oberoende expertresurs och en strategisk och proaktiv partner till RISE som ska bistå vår organisation med olika tjänster inom spannet främjande, förebyggande och rehabiliterande. Samarbetet följs upp aktivt och systematiskt tillsammans med utsedda personer hos RISE och leverantören och intern uppföljning av samarbetet sker i olika interna forum, till exempel arbetsmiljökommittén.

Information om vårt samarbete med företagshälsovården finns på vårt intranät och som medarbetare hos oss kan man själv boka ett första besök hos företagshälsovården.

Under 2018 har vi tagit fram ett koncerngemensamt arbetssätt (process, riktlinjer, checklistor, rutiner) kopplat till sjukdom och rehabilitering. Under 2019 planerar vi att stärka våra förutsättningar än bättre när det gäller att arbeta med tidiga signaler. Detta innebär att vår ambition är att under året införa nya tjänster som ger våra chefer bättre förutsättningar i form av systemstöd, så att vi kan enklare kan arbeta med förebyggande, aktiv och tidig rehabilitering på ett målmedvetet och medmänskligt sätt, för att på så vis främja hälsa och minska sjukfrånvaro.

Samverkan med medarbetarrepresentanter är lagstadgat i Sverige och vi har arbetsmiljökommittéer som följer upp vårt systematiska arbetsmiljöarbete. Dessa möten protokollförs och publiceras på intranät.

Arbetsmiljö är dessutom en fråga som följs upp på våra arbetsplatsträffar och i våra medarbetarsamtal.

Under 2018 har RISE arbetat fram ett nytt samverkansavtal med våra medarbetarrepresentanter som innefattar en koncerngemensam struktur för arbetsmiljökommittéer och andra partssammansatta forum som behandlar frågor med anknytning till arbetsmiljö. Syftet med avtalet är bland annat att möjliggöra bättre delaktighet på alla nivåer inom organisationen samt att säkra kommunikationsvägarna. Under 2018 har vi även tillsett att alla våra verksamheter och anställda omfattas av kollektivavtal.

Kompetensutveckling och personalvård

Våra medarbetare och deras kompetens är avgörande för att vi ska uppnå våra mål och vår vision. Vår kompetensförsörjning sker varje dag genom att vi är öppna för ny forskning och är aktiva i relevanta forum inom olika områden. Vi uppmuntrar våra medarbetare till utveckling och utbildning med utgångspunkt i verksamhetens behov och vi har en löpande kompetensöverföring i olika projekt och i vår dagliga verksamhet. Vi genomför även kompetenshöjande program i koncernen, inom områden som till exempel ledarskap, affärsmannaskap och projektledning med utgångspunkt i vår strategi och verksamhetsplan.

Under 2018 har en kartläggning av RISE gemensamma utvecklingsbehov initierats. Denna kartläggning har resulterat i att vi under 2019 kommer fokusera på utvecklingsinsatser inom introduktion för nyanställda, ledarskap samt arbetsmiljöområdet. PEP-samtalet (se nedan) är ett viktigt verktyg i den individuella dialogen mellan chef och medarbetare gällande kompetensutvecklingsbehov, kompetensväxling samt pensionsplanering.

För att vi ska lyckas tillsammans behöver våra medarbetare få stöd att nå sina mål och fortsätta utvecklas. Processen att sätta individuella mål som är kopplade till våra gemensamma verksamhetsmål är avgörande för vår förmåga att nå mål och vision.

Vi har under 2018 påbörjat implementeringen av en gemensam Performance Management-process. En process som stödjer oss i arbetet att ta tillvara vår potential, underlätta fokus och prioriteringar i vardagen och skapa förutsättningar att snabbare anpassa oss till ändrade

förutsättningar. Performance Management-processen följer verksamhetsplaneringen genom att övergripande mål för RISE konkretiseras ner till teammål som ligger till grund för ett individuellt årligt så kallat PEP-samtal som följs upp med ytterligare minst tre samtal under året.

Inom RISE erbjuder vi arbetsmiljöutbildningar till medarbetare, chefer samt arbetsmiljöombud. Dessa utbildningar är obligatoriska och ska genomföras.

Under 2018 har vi arbetat med att ta fram ett nytt koncerngemensamt koncept som kopplar till arbetsmiljöutbildningar. Konceptet har en strategisk utgångspunkt och ska säkra att våra medarbetare erhåller, bibehåller och utvecklar rätt kompetens i arbetsmiljöfrågor. Konceptet kommer att implementeras under 2019. Vi kommer även införa vår utbildningsportfölj inom arbetsmiljö, där vi erbjuder så väl lärarledda utbildningar som digitala lösningar samt seminarieserier som behandlar aktuella ämnen inom arbetsmiljöområdet.

Som medarbetare hos RISE har man ett friskvårdsbidrag om 2 000 kronor att tillgå samt subventionerad massage. Vi har under 2018 även stöttat olika medarbetarinitiativ inom friskvård, såsom friskvårdsinspiratörer och lagaktiviteter vid olika motionslopp och tävlingar.

Arbetsskador och arbetsrelaterad ohälsa

Följande siffror gäller för alla typer av medarbetare inom RISE som omfattas av denna rapport.

Arbetsskador	Antal/Typ
Antal dödsfall pga arbete	0
Antal "high consequence work-related injuries" (ej dödsfall)	0
Antal olyckor med skada på person	55 st (varav 9 st färdolycksfall)*
Huvudsakliga typer av skador	Halka och fall, skärskador, frätning, stöt, kläm, strömgenomgång

* inrapporterade ”aj” med någon form av skada på person. Färdolycksfall är inräknade i totalen samt redovisas separat.

Arbetsrelaterad ohälsa	Antal/Typ
Antal dödsfall pga arbetsrelaterad ohälsa	0
Antal fall av rapporterad arbetsrelaterad ohälsa	24 st (varav 14 st som är helt arbetsrelaterade)*
Huvudsakliga orsaker till arbetsrelaterad ohälsa	Stressrelaterad ohälsa

* Här listar vi antalet pågående långtidssjukskrivningar (hel- samt deltid) för 2018 som är helt och/eller delvis arbetsrelaterade. Definitionen för långtid är frånvaro från dag 15 och framåt.

Sjukfrånvaro	2018
Total sjukfrånvaro 2018 %	3,07%
Korttidsfrånvaro %	1,32%
Långtidsfrånvaro %	1,75%

Krav på leverantörer

Leverantörskedjan har inte förändrats under året. De leverantörer som används är vanligen lokala aktörer. RISE har under 2018 börjat tillämpa lagen om offentlig upphandling (LOU).

Vid upphandling ska alla nya leverantörer bedömas avseende miljö och social påverkan. RISE ställer bland annat krav på sina avtalspartners att de ska respektera grundläggande mänskliga rättigheter i sin verksamhet. RISE ställer även krav på att leverantörerna ska ha rutiner för att säkerställa att produkter som levereras under avtalsperioden ska vara framställda under förhållanden som är förenliga med:

- ILO:s åtta kärnkonventioner nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182,
- FN:s barnkonvention, artikel 32,
- det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i tillverkningslandet, samt
- den arbetsrätt, inklusive lagstiftning om minimilön, och det socialförsäkringsskydd som gäller i tillverkningslandet.

Leverantörer accepterar genom anbudssvar att följa de uppställda krav som framgår av RISE uppförandekod för leverantörer. Koncerninköp samarbetar med funktionen för hållbarhet och kvalitet vid framtagande av de olika kraven för leverantören berörda produkter eller tjänster samt vid bedömning av om hur dessa har uppfyllts.

Under 2018 har 18 större upphandlingar skett enligt LOU i alla har miljö- och sociala krav ställts på leverantören.

Flera av bolagen inom RISE har genomfört utvärderingar av sina befintliga leverantörer, men en samlad utvärdering har ännu inte gjorts för hela koncernen.

Antal böter och andra straff eller sanktioner

RISE har under 2018 inte betalat några böter eller viten relaterade till hållbarhetsarbetet inom miljöområdet och det sociala området.

Incidenter rörande avvikelser avseende information kring produkter och tjänster

Under ett år mottar RISE cirka 50 klagomål. Alla dessa utreds av personer som är oberoende av de uppdrag klagomålet gäller. I de absolut flesta fallen kommer man överens med den klagande. Under de senaste två åren har följande antal incidenter uppkommit.

Incidenter	2017	2018
Antal incidenter som givit böter	0	0
Antal incidenter som givit varning	0	0
Antal incidenter där man enats	60	59

Ekonomiskt ansvar

Relevanta indikatorer för ekonomisk påverkan

Indikatorerna 201-1 och 201-4 beskrivs utförligt nedan. Aktierna i RISE medför inte rätt till utdelning. Bolagets vinst ska, i den mån den inte reserverats, användas för att främja bolagets verksamhet. Det innebär att kvarvarande ekonomiskt värde stannar i bolaget.

Direkt ekonomiskt värde skapat och fördelat

Nedanstående är hämtat från RISE finansiella redovisning.

Indikator/kategori	Innehåll	Kommentar	2017 (Tkr)	2018(Tkr)
a) Intäkter	Nettoomsättning	Total omsättning i Årsredovisning	2 711 790	3 088 100
	Finansiella intäkter	Finansiella intäkter i Årsredovisning justerat för nedskrivning tilläggsköpeskilling	3 303	3 955
Summa direktgenererat ekonomiskt värde			**2 715 093**	**3 092 055**
b) Driftskostnader	Externa kostnader övrigt	Övriga externa kostnader i Årsredovisning exkl samhällsinvest f) se nedan och exkl straffavgifter till myndigheter e)	802 228	932 582
	Investeringar under året ej strategiska *)	Värdet av vad som investerats löpande under året och som ej har strategisk karaktär dvs normalt instrument, maskiner, inventarier etc	181 492	120 075
c) Anställdas löner och förmåner	Personalkostnader	Personalkostnad i Årsredovisning	1 767 076	1 971 179
d) Betalningar till investerare	Räntekostnader	Räntekostnader i Årsredovisning enligt not	2 391	2 494
	Amorteringar på lån	Från kassaflödesrapport	26 694	21 667
e) Betalning till myndigheter	Skatter Sverige	Skatt på årets resultat i Årsredovisning enligt not	5 101	3 733
	Straffavgifter per land	Böter o liknande som betalats till myndigheter	0	0
f) Samhällsinvesteringar		Frivilliga bidrag till välgörenhetsorganisationer o dyl	0	9
Summa distribuerat ekonomiskt värde			**2 784 982**	**3 056 739**
Kvarvarande ekonomiskt värde		Direktgenererat – Distribuerat	**-69 889**	**35 316**

*) Strategiska investeringar kan till exempel vara ny verksamhet i forma av dotterbolag eller rörelsegren.

Väsentliga stöd från stat eller myndigheter

RISE avlämnar årligen en bestyrkt öppen redovisning av offentliga medel i enlighet med lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser med mera. Nedanstående information är hämtad från denna redovisning samt bestyrkta årsredovisningar i dotterbolagen. Erhållna medel utgör ersättning för genomförda aktiviteter, projekt och uppdrag gällande behovsmotiverad forskning, innovation och tekniska tjänster. Den absolut största delen av det statliga stödet utgår från den svenska staten i Sverige. Bidrag från den norska staten i Norge är marginella.

(KSEK)	2017	2018
Strategiska kompetensmedel	537 141	658 666
Medel statliga myndigheter	541 183	649 663
EU	180 643	167 535
Medel metrologi Vinnova	27 200	27 700

Viktiga hållbarhetsområden

GRI-standard	Område	Betydelse för RISE	Policyer, riktlinjer etc.	Hantering	Uppföljning	Avgränsningar
201	**Ekonomiskt utfall**	För att kunna bedriva en hållbar verksamhet krävs en god ekonomi.	Ekonomiska rutiner, budget.	Genom att sätta upp ekonomiska mål och följa upp dem styr RISE det ekonomiska arbetet.	Ekonomin följs upp kontinuerligt.	Intern
301	**Material**	Att vara effektivare i vår resursanvändning är ett relativt högt prioriterat område inom RISE. Då verksamheten ej har någon direkt produktion är påverkan dock begränsad.	Miljöpolicy.	I våra val av produkter i samband med bland annat inköp strävar vi efter att göra smarta val. Cirkulära lösningar runt möbelhanteringen har också införts i delar av verksamheten.	Idag sker bristfällig uppföljning av resursförbrukningen. Dessutom saknas en bra fördefinierad GRI-indikator för att rapportera RISE påverkan på detta område.	Detta är väsentligen en intern aspekt. I vissa fall kan det vara svårt att erhålla data.
302	**Energi**	Energi och energianvändning och därtill hörande emissioner är oerhört viktiga områden för RISE. Dels för en hållbar framtid men även RISE ekonomi.	Hållbarhetspolicy, Miljöpolicy.	RISE väljer vid nybyggnad och renovering alltid energieffektiva lösningar. Alternativa energikällor (solceller, bergvärme) används när så är möjligt.	RISE följer kontinuerligt upp sin energiförbrukning. Denna rapporteras årligen i GRI-rapporten.	Detta är väsentligen en intern aspekt. I vissa fall kan det vara svårt att erhålla data men målet är att rapportera hela RISE energiförbrukning.
305	**Emissioner**	Utsläpp av växthusgaser utgör ett hot mot hela mänskligheten och RISE måste ta sitt ansvar för den verksamhet som ger emissioner.	Reseriktlinjer, Hållbarhetspolicy, Miljöpolicy.	Genom att erbjuda möjligheter till resefria möten kan resorna inom RISE minskas, energibesparande åtgärder samt erbjudande om elbilar i gemensam bilpool och inköp av laddhybrider ger minskade utsläpp.	RISE följer upp resor och rapporterar dessa årligen. Även antalet digitala möten rapporteras.	Stora delar av emissionerna kommer från resor men även från energiproduktion. Extern
306	**Flytande och fast avfall**	RISE har en verksamhet där det genereras avfall och farligt avfall.	Kemikalieriktlinjer, kemikaliehanteringssystem, rutiner för avfallshantering.	Aktiv sortering av avfall och farligt avfall, byte av farliga kemikalier till mindre farliga.	Statistik från avfallsentreprenörer och kemikaliehanteringssystemet används för uppföljning.	Intern
307	**Antal böter och andra straff/sanktioner**	RISE omfattas av bland annat tillståndspliktig verksamhet där till exempel miljösanktionsavgifter kan förekomma.	Miljöpolicy, egenkontrollprogram	Säkerställande att rätt tillstånd finns på plats	Genomförande av egenkontroll, miljörevisioner. Eventuella böter och straff rapporteras årligen.	Extern
308	**Leverantörsbedömning miljö**	Vi har stor möjlighet att påverka vår totala miljöpåverkan genom våra inköp.	Miljöpolicy, Inköpsdokument.	Krav vid alla former av inköp. RISE följer lagen om offentlig upphandling vid inköp.	Antal upphandlingar där krav ställs, följs upp.	Intern
401	**Medarbetare**	RISE är ett kunskapsföretag och tillgången till kompetenta medarbetare är helt nödvändig för RISE. Att vara en attraktiv arbetsplats är därför mycket viktigt.	Riktlinjer för Strategisk kompetensplan, Performance Management, ‚medarbetarsamtal	Arbete med att bli en attraktiv arbetsgivare pågår och det är även ett av RISE hållbarhetsmål. Fokus på rekrytering och kompetensutveckling av befintlig personal.	Universums mätning används för att mäta hur attraktiv arbetsgivare RISE är. Interna mätningen eNPS (attraktivitetsindex).	Intern

GRI-standard	Område	Betydelse för RISE	Policyer, riktlinjer etc.	Hantering	Uppföljning	Avgränsningar
403	**Arbetsmiljö, skydd och säkerhet**	RISE har en bred verksamhet och riskbilden innefattar samtliga aspekter av arbetsmiljön (fysiska-, mentala-, organisatoriska-, samt sociala-)	Arbetsmiljöpolicy Säkerhetspolicy Inkluderingspolicy Alkohol och drogpolicy Riktlinjer för tjänsteresor, rehabilitering etc. Rutiner för skydd och säkerhet, kemikaliehanteringssystem, avvikelsedatabas.	Arbetsmiljöronder, Systematiskt arbetsmiljöarbete. Utbildningar i arbetsmiljö, brand och krishantering.	Mätning av olycksfall, tillbud, sjukdom, rehabilitering, trivsel etc Följs upp i partsammansatta samverkansforum .	Intern
404	**Träning och utbildning**	För att bibehålla och även öka kompetensen inom RISE behövs utbildning och träning kontinuerligt.	Strategisk kompetensplan, Performance Management, medarbetarsamtal.	Strategisk kompetensplan, Performance Management, medarbetarsamtal	Medarbetarsamtal Partsammansatta samverkansforum	Intern
405	**Mångfald och jämlikhet**	För att vara en attraktiv arbetsplats är det viktigt att RISE aktivt arbetar för mångfald och jämlikhet.	Inkluderingspolicy, Arbetsmiljöpolicy, uppförandekod	Vid anställning beaktas mångfald och jämlikhet. Inga former av diskriminering får förekomma inom verksamheten. Tydliga riktlinjer i den nya uppförandekoden.	Eventuella löneskillnader och diskrimineringsfall följs upp.	Intern
406	**Ickediskriminering**	Ett aktivt arbete mot diskriminering är en viktig komponent i att bli en attraktiv arbetsplats.	Inkluderingspolicy, uppförandekod, Rutiner avseende diskriminering.	Det finns möjligheter för alla att anmäla alla former av diskriminering eller kränkande särbehandling	Statistik avseende diskriminering gås igenom årligen.	Intern
414	**Leverantörsbedömning sociala aspekter**	Vi har stor möjlighet att påverka sociala aspekter genom våra inköp.	Miljöpolicy, Inköpsdokument.	Krav vid alla former av inköp. RISE följer LOU vid inköp.	Antal upphandlingar där krav ställs, följs upp.	Intern
417	**Marknadsföring och märkning**	RISE har ett mycket stort antal kunder och det är viktigt att leverera utifrån kundens önskemål. Det kan dock i vissa fall uppstå problem och då ska RISE lösa dessa problem.	Rutiner för klagomål, avvikelsedatabas.	RISE har en process för hantering av klagomål och liknande.	Klagomål eller liknande. diskuteras årligen på ledningens genomgång inom de olika delarna av verksamheten.	Extern
419	**Uppfyllande av socio-ekonomiska krav**	Att följa lagar och regler är för RISE en självklarhet.	Det finns riktlinjer och policyerför att följa lagar och regelverk.	Detta följs upp i linjeorganisationen och av Swedac för den ackrediterade verksamheten.	Eventuella böter och straff rapporteras årligen.	Extern

GRI – Index 2018

GRI-standard	Beskrivning	Sida	Kommentarer
GRI 102: Allmänna upplysningar 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Organisation			
102-1	Organisationens namn	80	
102-2	Organisationens viktigaste aktiviteter, märken, produkter och tjänster	22-25, 83	
102-3	Lokalisering av huvudkontoret	80	
102-4	Lokaliseringar för verksamhet	60	
102-5	Ägande och bolagsform	80	
102-6	Marknader där organisationen är verksam	23-25	
102-7	Organisationens storlek	80	
102-8	Information om medarbetare	68, 71	Informationen är inte fullständigt tillgänglig. För att kunna göra en fullständig rapportering krävs att alla delar inom RISE har gemensamma IT-system. Detta kommer att ske under de närmaste åren. Det som utelämnats är fördelningen på kön för fast-, tillfällig-, heltids- och deltidsarbetskraft.
102-9	Leverantörskedjan	71	
102-10	Signifikanta ändringar av organisationen och dess leverantörskedja	4-5, 71, 81	
102-11	Försiktighetsprincipens tillämpning	65, 67	
102-12	Externa initiativ	63-64	
102-13	Medlemskap i organisationer	64	
Strategi			
102-14	Uttalande från högsta ledningen	6-7, 41	
Etik och oberoende			
102-16	Värderingar, principer, standarder och uppförandekoder	15, 60, 64, 71	
Styrning			
102-18	Ledningsstruktur	42-53	
Intressentengagemang			
102-40	Lista över intressentgrupper	62	
102-41	Kollektivavtal	70	
102-42	Identifiering och val av intressenter	61	
102-43	Sätt att involvera intressenter	61-62	
102-44	Väsentliga områden och identifierade kritiska områden	61, 73-74	
Rapportering			
102-45	Delar av organisationen som ingår i bokslutet	80, 83, 120	
102-46	Definition av rapportinnehåll och gränser	60	
102-47	Lista över viktiga områden	73-74	
102-48	Omräkning av information	66-67, 72	
102-49	Skillnader i rapportering	60	
102-50	Rapporteringsperiod	60	
102-51	Datum för senaste rapport	60	
102-52	Rapporteringscykel	60	
102-53	Kontakter för frågor kring rapporten	60	
102-54	Rapporteringsnivå	60	
102-55	GRI -innehållsindex	75-77	
102-56	Extern verifiering	60, 78	

GRI-standard	Beskrivning	Sida	Kommentarer
GRI 103: Styrning 2016			
Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor			
103-1	Förklaring kring viktiga områden och deras begränsningar	73-74	
103-2	Hantering av hållbarhetsfrågor	63-64, 73-74	
103-3	Utvärdering av hanteringen av hållbarhetsfrågor	63-64, 73-74	
GRI 201: Ekonomiskt resultat 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Ekonomiskt utfall			
201-1	Direkt ekonomiskt värde skapat och fördelat	72	
201-4	Väsentliga stöd från stat eller myndigheter	72	
GRI 302: Energi 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Energi			
302-1	Energianvändning per energikälla i organisationen	67	Informationen inte fullständigt tillgänglig. För att kunna göra en fullständig rapportering krävs att alla delar inom RISE har gemensamma IT-system och ekonomi-system. Det som utelämnats i rapporteringen är andel förnyelsebar energi.
GRI 305: Utsläpp 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Emissioner (Miljö)			
305-2	Indirekta energirelaterade växthusgasutsläpp	67	
305-3	Indirekta växthusgasutsläpp	66	Se 302-1. Global Warming Potential har inte rapporterats.
GRI 306: Utsläpp och avfall 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Flytande och fast avfall			
306-4	Transport av farligt avfall	67	
GRI 307: Regeluppfyllnad 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Uppfyllande av miljömässiga krav			
307-1	Antal böter och andra straff/sanktioner	71	
GRI 308: Leverantörsuppföljning 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Leverantörsbedömning miljö			
308-1	Nya leverantörer som bedöms utifrån miljökriterier	71	
GRI 401: Sysselsättning 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Medarbetare			
401-1	Tillsvidareanställda och personalomsättning	68	Nyanställda på RISE eller ingående svenska bolag i koncernen. Intern rörlighet är inte medräknad. Alla anställningsformer ingår.
401-3	Föräldraledighet	68	Siffror avser föräldraledighet mer än en månad. Det som inte har rapporterats är det som rör de som har återvänt från föräldraledighet.
GRI 403: Arbetsmiljö, skydd och säkerhet 2018 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Arbetsmiljö, skydd och säkerhet			
403-1	Arbetsmiljöledningssystem	69	
403-2	Arbetsskador	69	
403-3	Företagshälsovård	70	
403-4	Samverkan i arbetsmiljöfrågor	70	
403-5	Arbetsmiljöutbildningar	70	
403-6	Hälsofrämjande arbete	70	
403-7	Våra medarbetares arbetsmiljö hos kunder och samarbetspartners	69	
403-9	Arbetsrelaterade skador	56, 71	Könsuppdelning och typ av skador och därtill kopplad frånvaro samt skadefrekvens och arbetade timmar har inte rapporterats. Arbetsmiljöverkets definitioner har använts.
403-10	Arbetsrelaterad ohälsa	56, 71	Se 403-9

GRI-standard	Beskrivning	Sida	Kommentarer
GRI 404: Träning och utbildning 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Träning och utbildning			
404-2	Kompetensutveckling/växling samt pensionsplanering	70	
GRI 405: Mångfald och jämställdhet 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Mångfald och jämställdhet			
405-1	Mångfald bland medarbetare och ledning	50-51, 71	Alla anställningsformer ingår. Indelning i olika åldersgrupper har inte rapporterats.
405-2	Löneskillnad mellan män och kvinnor	71	Alla anställningsformer ingår. Heltidslön används som underlag.
GRI 406: Icke-diskriminering 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Ickediskriminering			
406-1	Antal fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder	69	
GRI 414: Leverantörsuppföljning 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Leverantörsbedömning sociala aspekter			
414-1	Nya leverantörer som bedöms utifrån sociala kriterier	71	
GRI 417: Marknadsföring och märkning 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Marknadsföring och märkning			
417-2	Incidenter rörande avvikelser avseende information kring produkter och tjänster	71	
GRI 419: Socioekonomisk efterlevnad 2016 (Se Hantering av viktiga hållbarhetsfrågor för hållbarhetsstyrning)			
Uppfyllande av socioekonomiska krav			
419-1	Antal böter och andra straff/sanktioner	71	

Styrelsens försäkran

Vi försäkrar att, så vitt vi känner till, hållbarhetsredovisningen och den lagstadgade hållbarhetsrapporten är upprättade enligt GRI Global Reporting Initiatives riktlinjer, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och att ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av hållbarhetsredovisningen.

Göteborg den 28 mars 2019

Styrelsen för RISE Research Institutes of Sweden AB

Revisors rapport över översiktlig granskning av RISE hållbarhetsredovisning samt yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i RISE Research Institutes of Sweden AB, org. nr 556464-6874

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB) att översiktligt granska RISE hållbarhetsredovisning för år 2018. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan 59 i detta dokument varav den lagstadgade hållbarhetsrapporten definieras på sidan 59.

Styrelsens och företagsledningens ansvar

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen inklusive den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med tillämpliga kriterier respektive årsredovisningslagen. Kriterierna framgår på sidan 59 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning och lämna ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Vårt uppdrag är begränsat till den historiska information som redovisas och omfattar således inte framtidsorienterade uppgifter.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 *Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information.* En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. Vi har utfört vår granskning avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. En översiktlig granskning och en granskning enligt RevR 12 har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till RISE AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av hållbarhetsredovisningen utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för våra uttalanden nedan.

Uttalanden

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

En lagstadgad hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 29 mars 2019
KPMG AB

Ingrid Hornberg Román
Auktoriserad revisor

Torbjörn Westman
Specialistmedlem i FAR

Årsredovisning och koncernredovisning 2018

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN AB

Org nr 556464-6874

Årsredovisningen omfattar

Förvaltningsberättelse	80
Koncernens resultaträkning	85
Koncernens rapport över totalresultat	85
Koncernens balansräkning	86
Koncernens rapport över förändringar i eget kapital	88
Koncernens rapport över kassaflöden	89
Koncernens noter	111
Moderbolagets resultaträkning	111
Moderbolagets balansräkning	112
Moderbolagets förändringar i eget kapital	114
Moderbolagets kassaflödesanalys	115
Moderbolagets noter	116

Förvaltningsberättelse 2018

Styrelsen och verkställande direktören för RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE AB) får härmed avge års- och koncernredovisning för verksamhetsåret 2018. Bolaget har säte i Göteborg och organisationsnummer 556464-6874

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

RISE AB är helägt av svenska staten och har uppdraget att samla den svenska institutssektorn och stärka dess roll i innovationssystemet genom effektiv ägarstyrning och arbete med struktur-, effekt- och finansieringsfrågor. Forskningsinstituten under RISE AB ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. Syftet med RISE AB:s verksamhet är inte att generera vinst åt aktieägaren.

RISE-koncernen utgörs av moderföretaget RISE AB som äger samtliga aktier i RISE ICT AB, RISE Innventia AB och Swerea AB. Beträffande ägarandel i underkoncernerna, se vidare under Bolag i koncernen.

Forskningsinstituten i RISE-koncernen är vinstdrivande men inte vinstutdelande forsknings- och innovationsverksamheter, med intäkter som i huvudsak tas i konkurrens. Staten investerar strategiska kompetensmedel och medel för strukturutveckling i instituten genom RISE AB. Syftet är att skapa värde och konkurrenskraft i både små och stora företag som i sin tur bidrar till tillväxt och stödjer omställningen till hållbar utveckling i hela samhället.

RISE-koncernen är en stark forsknings-och innovationspartner som samverkar i Sverige och internationellt med akademi, näringsliv och offentlig sektor. För mer information, se Väsentliga händelser under året.

ÖVERSIKT ÖVER RESULTAT OCH STÄLLNING

Koncernen

Omsättning och resultat 2018

Koncernens omsättning under perioden januari-december visar en fortsatt ökning med 14 % mot föregående år. Nettoomsättningen uppgick till 3 066 (2 696) Mkr. Omsättningsökningen beror på tillväxt inom samtliga områden i koncernen och den verkliga ökningen rensat från förvärvet av Swerea i oktober 2018 var 9 %.

Rörelseresultatet uppgick till 34 (14) Mkr. Resultatandelar från intresseföretag uppgick till -10 Mkr (14). Rensat från poster som påverkar jämförbarheten såsom omvärdering av intressebolagsandel i samband med förvärvet av Swerea uppgående till -10 Mkr och föregående år nedskrivning av fastighet om -21 Mkr uppgick rörelseresultatet till 44 Mkr (35 Mkr).

Finansnettot uppgick till 9 (13) Mkr. Årets finansnetto har påverkats negativt med -8 Mkr beroende på en justering av finansiell skuld till tidigare minoritetsägare avseende förvärvet av Innventia. Resultat efter finansiella poster uppgick till 25 (27) Mkr Skatt på årets resultat uppgick till -14 Mkr (0). Årets resultat uppgick till 11 Mkr (27).

Likviditet och kassaflöde

Koncernens likviditet är god. Kassa och bank samt kortfristiga placeringar uppgick på balansdagen till 720 (521) Mkr. Det egna kapitalet uppgick till 991 (980) Mkr och koncernens kassaflöde uppgick till 199 (-145) Mkr.

Flerårsöversikt	2018	2017	2016	2015	2014
Nettoomsättning, Mkr	3 066	2 696	2 470	2 107	1 977
Rörelseresultat, Mkr	34	14	57	40	51
Resultat eft. fin. poster, Mkr	25	27	59	38	58
Årets resultat, Mkr	11	27	52	30	48
Eget kapital, Mkr	991	980	962	957	927
Balansomslutning, Mkr	3 064	2 518	2 570	2 119	2 046
Antal årsanställda	2 236	2 041	2 014	1 745	1 673
Soliditet, %	32	39	37	45	45
Avkastning på eget kapital, %	1,1	2,8	5,4	3,2	5,1
Kassalikviditet, %	77	83	91	101	105
Rörelsemarginal, %	1,1	0,5	2,3	1,9	2,6

Investeringar

Investeringarna uppgick under räkenskapsåret till 145 (184) Mkr. Därav utgör immateriella tillgångar 24,6 (2,5) Mkr och materiella anläggningstillgångar 120,1 (181,5) Mkr.

Transaktioner med närstående

Svenska staten äger 100% av RISE AB. Utöver affärsmässiga transaktioner, som skett på marknadsmässiga villkor mellan bolag inom koncernen har inga transaktioner med närstående skett.

Medarbetare

Antal årsanställda är 2 236 (2 041) varav 37 % (36) kvinnor.

Utdelningspolicy
Enligt bolagsordningen är syftet med verksamheten varken att bereda vinst åt aktieägaren eller att ge utdelning till aktieägaren.

Moderbolaget
Moderbolagets omsättning uppgick till 1 949 (1 380) Mkr och rörelseresultatet uppgick till -6 (-31) Mkr.

Kassa, bank och kortfristiga placeringar uppgick på balansdagen till 149 (89) Mkr. Moderbolagets kassaflöde uppgick till 60 (-33) Mkr. Eget kapital uppgick på balansdagen till 488 (469) Mkr.

I juni gjordes en nedströmsfusion vilket innebar att RISE Holding AB, 556179-8520, fusionerades med RISE AB som numera är moderbolag i koncernen. De jämförelsesiffror som anges i förvaltningsberättelsen och i de efterföljande finansiella rapporterna avser koncernens nuvarande moderbolag RISE AB.

Verksamhetsöverlåtelse av koncernbolag till RISE AB har skett 1 januari och 1 september 2018. Överlåtelserna har påverkat nettoomsättningen med 399 Mkr och rörelseresultatet med 6 Mkr för perioden.

ÖVRIGT OM VERKSAMHETEN

Väsentliga händelser under året

Den 1 oktober gick två tredjedelar av Swerea samman med RISE (för mer information se längre ner under Bolag i koncernen – Swerea AB).

I slutet av 2018 togs beslut om att bilda ett sjätte affärs- och innovationsområde – Materialomställning.

RISE samlar och utvecklar all vår kompetens inom utbildning i ett koncerngemensamt erbjudande ”Professional Education”.

Den 1 september blev division Certifiering en del av division Samhällsbyggnad.

RISE deltar i en forskningssatsning på fossilfria godstransporter, ”Triple F”, som initierats och finansieras av Trafikverket med 290 miljoner kronor över 12 år.

Näringsdepartementet har satt uppdragsmål för verksamheten.

I andra kvartalet signerade RISE ett avtal om att ta över delar av infrastrukturen inom toxikologi vid Swetox. Övertagandet ägde rum vid årsskiftet 2018/2019.

Vid RISE bolagsstämma den 19 april valdes Klas Bendrik, Hanna Lagercrantz och Sara Mazur in som nya ledamöter i styrelsen efter avgående Anna Hultin Stigenberg, Richard Reinius och Marie Westrin.

RISE och Chalmers etablerade med stöd av regeringen och i samverkan med CEVT, Scania, Volvo Cars och Volvo Group bolaget Swedish Electric Transport Laboratory AB (SEEL AB), en testbädd för elektromobilitet.

I juni var fusionen av RISE Research Institutes of Sweden Holding AB och RISE Research Institutes of Sweden AB genomförd.

I början av 2018 invigde RISE den nya testanläggningen för framtidens fordon, Awitar, i Borås.

Omvärldsanalys

Vi lever i en värld som förändras allt snabbare. Antalet megatrender och magnituden av de globala utmaningarna är i sig anmärkningsvärda. Aldrig förr har läget för mänskligheten varit mer kritiskt avseende globala utmaningar och aldrig förr har vi haft en sådan enastående snabb utveckling av teknik och kunskap. Stora utmaningar erbjuder också stora möjligheter. Händelseförloppet ökar med trender som uppstår och utvecklas snabbt i det uppkopplade samhället.

Utmaningarna vi alla står inför kan inte lösas av RISE ensamt. Det blir allt viktigare att knyta tydliga allianser till samverkanspartners, nationellt och internationellt.

Industriforskningsinstitutens uppdrag från ägarna genom forskningspropositionen 2016/17:50 Kunskap i samverkan är att ”vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse”. Konkurrenskraft bygger på förmåga till förnyelse och innovation. Vi som industriforskningsinstitut ska därför vara industrins innovationspartner. Då våra partners befinner sig såväl inom som utanför landets gränser verkar vi också både i Sverige och utomlands.

Dessutom har industriforskningsinstituten en särskild position i innovationssystemet, med en unik förmåga att bidra till näringslivets förnyelse, innovation och förmåga att erbjuda tvärvetenskaplig kompetens.

Test- och demonstrationsmiljöer behövs i ökande grad för en effektivare utvecklingsprocess, demonstration och introduktion till marknaden. RISE-instituten har en majoritet av landets öppna test- och demonstrationsanläggningar. Instituten har en tydlig förmåga att skapa nytta för sina kunder och partners genom excellens i såväl enskilda kompetenser som i att kombinera gränsöverskridande kompetens.

Utveckling av möjliggörande och disruptiva teknologier sker allt snabbare. Digitaliseringen i sitt vida begrepp bromsas idag inte av teknologiska genombrott utan av trögheten i förändringen av hur vi som människor ser på vår vardag och hur vi hanterar de etablerade strukturerna. Utmaningen har,

utöver utveckling av teknik och användarinterface, dessutom visat sig ligga i hur affärsmodellerna ska se ut då digitaliseringen skär på tvären genom etablerade modeller och strukturer. Viktiga utmaningar kopplas bland annat till säkerhetsfrågor då allt mer blir uppkopplat och sammankopplat, och stora datamängder och AI nyttjas. RISE skapar strukturer och bygger kompetens för att vara Sveriges nationella industriforskningsinstitut för digitalisering.

Att driva dialogen kring lagstiftning, policy och etik kopplat till ny teknik och nya modeller är också ett område där RISE tar och har möjlighet att ta en ännu större roll.

Internt på RISE pågår arbetet med att etablera ett mer strukturerat sätt att arbeta med omvärldsanalys. Arbetet har flera syften och tar sin startpunkt i ett konstant behov av att validera de områden vi jobbar inom och de resultat vi kommer fram till för att säkerställa att vi är på rätt spår. Dessutom behöver vi som forskningsinstitut se till att vår kompetens hela tiden växer och utvecklas och kan användas i dialog med våra kunder och partners för att utveckla deras affär genom att vara pålästa vad som händer.

Slutligen sker ett generellt arbete med att försöka identifiera framtiden. Genom att fånga trender och beteenden i vår omvärld vill vi driva utvecklingen i den riktning vi tror på och förstärker genom vår forskning.

Framtidsutsikter

RISE uppdrag, att stärka företagens konkurrenskraft och att skapa innovationer som bidrar till hållbar utveckling, gör att vi alltid arbetar med både kund och samhällsnytta som drivkraft. I 2018 förvärvades delar av Swerea koncernen vilket ger oss ännu bättre förutsättningar att kunna erbjuda våra kunder och partners en samlad kompetens med stor potential att arbeta över forskningsgränserna och etablera breda och tvärfunktionella samarbeten. Det fortsatta arbetet med att bygga ett starkt, samlat forskningsinstitut under ett gemensamt varumärke leder också till att vi ser en fortsatt ökad efterfrågan av våra tjänster under 2019 och en förbättrad lönsamhet.

Investering i strategisk kompetensutveckling

De medel som RISE AB erhöll från staten för helåret 2018 uppgick till 740 (630) Mkr i enlighet med prop. 2017/18:1 – Utgiftsområde 24.

Av dessa medel beslutade styrelsen i RISE att fördela 641 Mkr (565) för strategisk kompetensutveckling (SK-medel, strategiska initiativ och samverkansmedel) och 79 Mkr (45) för strukturutveckling (strukturmedel och integrationsmedel) samt 20 Mkr (20) som driftmedel till ägarbolaget. Syftet med de strategiska kompetensmedlen till industriforskningsinstituten inom RISE-koncernen är att de ingående instituten ska utveckla strategisk kompetens och fortsatt vara en attraktiv samarbetspartner till näringslivet i forsknings-och innovationsverksamhet. Genom att möta näringslivets nuvarande och framtida behov och utmaningar ska instituten aktivt bidra till att stärka det svenska näringslivets internationella konkurrenskraft och arbeta för en hållbar utveckling i näringsliv och samhälle. Syftet med stödet till strukturutveckling är att stimulera till fortsatt strukturering i institutssektorn såväl organisatoriskt som i verksamheten och därigenom uppnå ökad effektivitet. Statliga medel för strategisk kompetensutveckling omfattar samtliga bolag i RISE-koncernen, inklusive tidigare intressebolaget Swerea AB och nuvarande Swerim AB, och utgår ifrån samma fördelningsvillkor oavsett statlig ägarandel. Fördelningen görs med definierade kriterier utgående från institutens operativa omsättning. Det är respektive instituts styrelse som ansvarar för prioritering och användning av kompetensmedel på basis av institutens strategier.

Jämställdhet och mångfald

RISE AB arbetar i enlighet med statens ägarpolicy för jämställdhet och mångfald. I arbetet med jämställdhets- och mångfaldsfrågor läggs stor vikt vid att svara upp mot regeringens tydliga ambitioner. Av koncernens årsanställda är 37 (36) % kvinnor, vilket är en utmaning att arbeta vidare med för att uppnå en rättvisare fördelning mellan män och kvinnor. I RISE AB:s styrelse är 36 (42) % kvinnor. RISE AB medverkar i nomineringsprocessen för RISE-koncernens styrelser.

Mer information om arbetet med jämställdhet och mångfald lämnas i koncernens hållbarhetsredovisning.

Hållbar utveckling

RISE strävar efter att möta statens önskan om ett strukturerat hållbarhetsarbete som kan rapporteras och utvärderas.

Tillsammans med industriföreträdare och medägare har vi uppdraget att genomföra en förnyelse av forskningsinstitutssektorn och på så sätt förstärka bidraget till en långsiktig och konkurrenskraftig hållbar utveckling av näringsliv och samhälle.

RISE ska bidra till hållbar utveckling i Sverige genom att på vetenskaplig grund skapa internationell konkurrenskraft. Här är hållbarhetsarbetet centralt.

I takt med att hållbart företagande har fått stor betydelse i statens ägarstyrning av RISE så har hållbarhetsfrågorna

också fått ökat utrymme i bolaget och på styrelseagendan. Inom ramen för ett gemensamt analys- och samordningsprojekt har RISE-koncernen kartlagt de viktigaste samhällspåverkande aktiviteterna ur ett hållbarhetsperspektiv.

Tre områden har identifierats där RISE påverkar omvärlden mest:
Erbjudandet – forskningsinstituten forskar, utvecklar och skapar innovation för en hållbar utveckling och ökad konkurrenskraft,
Verksamheten – en förutsättning för RISE trovärdighet är att verksamheten bedrivs hållbart och långsiktigt, och
Affärsrelationer – RISE-koncernen utför sina tjänster på ett ansvarsfullt sätt.

RISE styrelse har antagit tre affärskopplade hållbarhetsmål:
Ansvarsmålet – att 100 % av kunduppdragen är hållbarhetsdeklarerade 2020,
Affärsmålet – att 10 % av ökningen av omsättningen ska år 2020 ha genererats som en direkt följd av hållbarhetsarbetet, och
Attraktionsmålet – att RISE är rankat som en av de tio mest attraktiva arbetsgivarna i karriärbarometern bland unga yrkesverksamma civilingenjörer och företagsbarometern bland civilingenjörsstudenter (måluppfyllelsen beräknas utifrån ett medel av dessa värden).

Under 2018 har vi arbetat med att mer i detalj definiera affärsmålet och påbörjat arbetet att ta fram en mätmetod som bygger på textmining i ett AI-baserat verktyg som utvecklas internt. Under 2019 kommer arbetet med att hållbarhetsdeklarera alla projekt och få in hållbarhetsfrågorna än mer i vår affär.

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har RISE valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten ingår som en del av hållbarhetsredovisningen med start på sidan 59.

Bolag i koncernen

RISE Research Institutes of Sweden AB
RISE AB samt direktägda dotterbolag är forskningsinstitut som verkar inom Bioekonomi, Biovetenskap och material, ICT, Samhällsbyggnad samt Säkerhet och transport. Bolagens forskning, innovation och tjänster ska bidra till värdeskapande i näringslivet och en hållbar samhällsutveckling. RISE AB har också uppdraget att svara för den nationella fysikaliska och kemiska metrologin. Direktägda dotterbolag utan underkoncerner är RISE SMP Svensk Maskinprovning AB (100 %), S), AstaZero AB (61,33 %), RISE Processum (60 %), RISE Fire Research AS (70 %) samt RISE Energy Technology Center AB (100 %). Utöver dessa bolag finns även vilande bolag.

RISE ICT AB
RISE ICT verkar för en hållbar tillväxt och ökad konkurrenskraft i Sverige genom att bidra till digitaliseringen av näringsliv och samhälle. Verksamheten bedriver tillämpad forskning och utveckling inom ICT (Information and Communication Technologies) i nära samarbete med svenskt näringsliv, samhälle och akademi. I gruppen ingår moderbolaget RISE ICT AB (och fyra dotterbolag; RISE Acreo AB, RISE SICS AB, RISE Interactive Institute AB och RISE Viktoria AB). RISE SICS AB äger dotterbolagen RISE SICS East AB (100 %), RISE SICS Västerås AB (100 %) och RISE SICS North AB (100 %). RISE ICT-koncernen har också vilande dotterbolag: Swedish ICT Innovation AB och Ogemi AB. RISE AB innehar 100 % av aktierna i RISE ICT AB.

Verksamhet har bedrivits i RISE ICT bolagen fram till den 1 september 2018. Då gjordes en verksamhetsöverlåtelse från alla rörelsedrivande bolag bolag inom RISE ICT till RISE AB.

RISE Innventia AB
Innventia genererar och förädlar forskningsresultat och idéer baserat på skogsråvara till nytta för kunder i hela värdekedjan. En viktig del av verksamheten är arbetet med nya material och biobränslen. I Innventia-koncernen ingår RISE LignoBoost Demo AB (100 %), Papir- og Fiberinstituttet AS i Norge (95 %) och Innventia UK Ltd (100 %).

RISE AB innehar 100 % av aktierna i RISE Innventia AB.

Swerea AB
Den 1 oktober 2018 förvärvade RISE Swerea-koncernen. Swerea är ett forskningsinstitut som stöder innovation och utveckling genom ny design, materialval, optimerade tillverkningsmetoder och korrosionsskydd. Swerea AB utgjorde tidigare ett intresseföretag till RISE, ägt av RISE till 42,77%. I samband med transaktionen bildades ett nytt institut Swerim, där tidigare dotterbolaget Swerea MEFOS och delar av Swerea KIMAB ingår. Swerim är ett institut med fokus på gruv-, stål- och metallforskning där Swerea AB har en ägarandel på 20%. Denna andel redovisas som intresseföretag i RISE-koncernen.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Under året har RISE genomfört en genomgripande riskanalys av verksamhetens alla delar, vilken även inkluderade identifiering av aktiviteter för att hantera riskerna. Arbetet med risker är en kontinuerlig process där ett tydligt ägandeskap och en generell medvetenhet kring risker i organisationen är avgörande för verksamhetens utveckling.

De risker som lyfts fram här är baserade på en bedömning av deras sannolikhet för inträffande, deras möjliga konsekvens, samt förmågan att hantera de specifika riskerna som är kategoriserade enligt Strategiska, Operativa, Legala och Finansiella risker.

Strategiska risker utgörs framför allt av externa omvärldsfaktorer som inte kan kontrolleras men vars negativa påverkan skulle kunna begränsas. En av de viktigaste strategiska riskerna är relaterad till risktagningen vid investeringar i utvecklingen av nya kompetenser. För att vara en attraktiv innovationspartner och ett långsiktigt konkurrenskraftigt forskningsinstitut är det avgörande att RISE har en relevant plattform av kompetenser, anpassade efter både marknadens nuvarande och framtida behov. En andra strategisk risk är relaterad till exponeringen mot enskilda stora kunder eller enskilda branscher vilket innebär både tillgångar och risker för specifika delar av vår verksamhet.

Operativa risker avser främst risk för ekonomiska och förtroendemässiga konsekvenser som följer av brister i interna rutiner och system samt verksamhetsnära risker i forskning och utvecklingsverksamheten. De viktigaste operativa riskerna omfattas av informationssäkerhet och tillgängligheten i de viktiga test- och demonstrationsanläggningarna där många delar av verksamheten är starkt beroende av dess tillgänglighet. Delar av utrustningen är hårt utnyttjad och delar av den är även äldre vilket innebär en ökad risk. På samma sätt är tillgängligheten av information, dvs den kunskap och de resultat som skapas i verksamheten kritisk. Verksamheten hanterar en stor mängd kritisk information vilken till största del hanteras digitalt och cybersäkerheten tillhör därför en av verksamhetens viktigare risker. Inom de operativa riskerna måste även hållbarhetsrisker och arbetsmiljörisker lyftas. Inom ramen för RISE verksamhet bedrivs mycket test-, demo- och laboratorieverksamhet där en korrekt hantering av olika miljöaspekter, är kritisk för att undvika otillåten påverkan både på miljön och på arbetsmiljön.

Legala risker innefattar både etiska ställningstaganden för våra medarbetare och våra intressenter såväl som god kunskap om de regler och lagar som gäller inom forskning och utvecklingsverksamhet. De riskområden som lyfts fram som viktigast här relaterar till patent och till den viktiga opartiskheten som forskningsinstitut. Risker relaterat till patent innebär bl.a. risk för intrång i patent eller tredjeparts IP där verksamheten missat identifiering av befintligt patent eller att nya patent publiceras under projekts gång, vilket riskerar att leda till rättslig påföljd. Risken med avseende på opartiskheten relaterar framför allt till kunder som använder RISE både som forskningspartner och certifieringspartner, framför allt för certifiering av produkter.

Två viktiga finansiella risker för verksamheten är relaterade till etableringen av ny verksamhet och till förändringar i konjunkturen. Att etablera ny verksamhet som ligger i framkanten för att stödja kundernas långsiktiga behov kräver i många fall en viss grad av risktagande med avseende på de framtida behoven och beläggningen och är ofta en utmaning under etableringen av sådan verksamhet. Avseende konjunkturförändringar anses koncernen i sin helhet inte vara starkt konjunkturkänslig, dock kan vissa delar vara känsliga för större förändringar i konjunkturen, t.ex. större test- och demoanläggningar, branschspecifika områden eller när vi agerar branschinstitut med smalare erbjudande. Övriga finansiella risker redovisas i not 3.

Styrelsens arbete och sammansättning under året

För en beskrivning av styrelsen och en redogörelse för dess arbete hänvisas till RISE AB:s bolagsstyrningsrapport 2018.

RISE AB följer statens riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Se mer information avseende ersättningar i not 11 samt RISE AB:s bolagsstyrningsrapport 2018.

Förslag till disposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel, 379 114 667 kronor, disponeras enligt följande:

Balanserade vinstmedel	
från föregående år:	360 550 431 SEK
Nedströms fusion av moderbolag	34 136 164 SEK
Årets resultat:	-15 571 928 SEK
Balanserade vinstmedel vid	
årets slut överförs i ny räkning:	379 114 667 SEK

Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare i koncernen uppgår till 932 (930) Mkr.

Enligt bolagsordningen är syftet med verksamheten inte att bereda vinst åt aktieägaren. Utdelning lämnas inte.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Koncernens räkenskaper

Koncernens resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	2018	2017
Nettoomsättning	5, 6	3 065 724	2 695 702
Övriga rörelseintäkter	8	22 376	16 088
Övriga externa kostnader	10	-932 591	-802 228
Personalkostnader	11	-1 971 179	-1 767 076
Av- och nedskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar	16, 17	-140 229	-142 474
Övriga rörelsekostnader	9	-44	-349
Resultatandel i intresseföretag		-9 622	14 558
Rörelseresultat	5, 33	**34 435**	**14 221**
Finansiella intäkter	12, 13	3 955	21 763
Finansiella kostnader	12, 13	-13 382	-8 814
Finansiella poster – netto		***-9 427***	***12 949***
Resultat före skatt		**25 008**	**27 170**
Inkomstskatt	14	-13 628	174
Årets resultat		**11 380**	**27 344**
Moderföretagets aktieägare		2 727	21 834
Innehav utan bestämmande inflytande		8 653	5 510
Resultat per aktie*			
Resultat per aktie (kronor)	15	7	1 326
Genomsnittligt antal aktier**		364 000	16 470

* Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare under året (uttryckt i kr per aktie)

** Antal aktier i moderbolaget är 364 000 aktier efter att nedströmsfusion av RISE Holding AB är genomförd och RISE AB är nytt moderbolag i koncernen.

Koncernens rapport över totalresultat

Belopp i Tkr	Not	2018	2017
ÅRETS RESULTAT		**11 380**	**27 344**
Övrigt totalresultat			
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat			
Årets omräkningsdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter		67	-937
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen			
Omvärdering av nettopensionsförpliktelsen	29	392	-9 185
Skatteeffekt av ovanstående	14	-86	517
Årets övrigt totalresultat		**373**	**-9 605**
SUMMA TOTALRESULTAT FÖR ÅRET		**11 753**	**17 739**
SUMMA TOTALRESULTAT HÄNFÖRLIGT TILL:			
Moderföretagets aktieägare		3 092	14 293
Innehav utan bestämmande inflytande		8 661	3 446

Koncernens balansräkning

Belopp i Tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	***16***		
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten		23 649	1 908
Patent och licenser		11 190	6 878
Goodwill		31 432	19 954
Summa immateriella tillgångar		***66 271***	***28 740***
Materiella anläggningstillgångar	***17***		
Byggnader och mark		532 465	495 613
Förbättringsutgift på annans fastighet		68 222	40 284
Inventarier, verktyg och installationer		438 132	378 491
Pågående nyanläggningar		1 558	69 797
Summa materiella anläggningstillgångar		***1 040 377***	***984 185***
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	18	24 623	155 937
Andra långfristiga värdepappersinnehav	19, 32	59 401	600
Uppskjutna skattefordringar	14	3 432	4 027
Andra långfristiga fordringar	20, 32	8 602	4 958
Summa finansiella anläggningstillgångar		***96 058***	***165 522***
Summa anläggningstillgångar		**1 202 706**	**1 178 447**
Omsättningstillgångar			
Varulager	21	9 422	6 771
Upparbetade ej fakturerade intäkter	22	485 205	304 497
Förskott till leverantör		154	154
Kundfordringar	23, 32	450 572	359 163
Aktuella skattefordringar		62 788	38 727
Övriga fordringar	24, 32	46 293	37 219
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25, 32	86 891	72 475
Likvida medel	26, 32	720 414	521 033
Summa omsättningstillgångar		**1 861 739**	**1 340 039**
SUMMA TILLGÅNGAR		**3 064 445**	**2 518 486**

Belopp i Tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL			
Eget kapital som kan hänföras till *moderbolagets* aktieägare			
Aktiekapital		36 400	1 647
Övrigt tillskjutet kapital		0	428 129
Reserver		283	224
Balanserad vinst inklusive årets totalresultat		895 597	500 167
Summa eget kapital som kan hänföras till moderbolagets aktieägare		***932 280***	***930 167***
Innehav utan bestämmande inflytande		58 696	50 044
SUMMA EGET KAPITAL	**27**	**990 976**	**980 211**
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	28	195 000	216 667
Övriga skulder		2 746	578
Uppskjutna skatteskulder	14	47 330	36 220
Pensionsförpliktelser	29	40 396	38 251
Övriga avsättningar		3 443	2 600
Summa långfristiga skulder		**288 915**	**294 316**
Kortfristiga skulder	**3**		
Skulder till kreditinstitut	28, 32	21 667	21 667
Fakturerade ej upparbetade intäkter		937 698	640 131
Leverantörsskulder	32	187 151	158 634
Aktuella skatteskulder		12 162	257
Övriga skulder	30, 32	351 876	237 815
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31	274 000	185 455
Summa kortfristiga skulder		**1 784 554**	**1 243 959**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**3 064 445**	**2 518 486**

Koncernens rapport över eget kapital

		Hänförligt till moderbolagets aktieägare						
Belopp i Tkr	**Not**	**Aktie-kapital**	**Övrigt tillskjutet kapital**	**Omräknings-reserv**	**Balanserad vinst inkl årets resultat**	**Summa**	**Innehav utan bestämmande inflytande**	**Summa eget kapital**
INGÅENDE BALANS PER 1 JANUARI 2017	**27**	**1 647**	**428 129**	**1 149**	**484 949**	**915 874**	**45 708**	**961 582**
Årets totalresultat								
Årets resultat					21 834	21 834	5 510	27 344
Årets övrigt totalresultat				-925	-6 616	-7 541	-2 064	-9 605
Årets totalresultat				**-925**	**15 218**	**14 293**	**3 446**	**17 739**
Tillskott från och värdeöverföringar från innehavare utan bestämmande inflytande						0	890	890
Summa transaktioner med koncernens ägare					**0**	**0**	**890**	**890**
UTGÅENDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017	**27**	**1 647**	**428 129**	**224**	**500 167**	**930 167**	**50 044**	**980 211**
INGÅENDE BALANS PER 1 JANUARI 2018	**27**	**1 647**	**428 129**	**224**	**500 167**	**930 167**	**50 044**	**980 211**
Ny tillämpning IFRS 9					-979	-979		-979
JUSTERAT EGET KAPITAL PER 31 DECEMBER 2018	**27**	**1 647**	**428 129**	**224**	**499 188**	**929 188**	**50 044**	**979 232**
Årets totalresultat								
Årets resultat					2 727	2 727	8 653	11 380
Årets övrigt totalresultat				59	306	365	8	373
Årets totalresultat				**59**	**3 033**	**3 092**	**8 661**	**11 753**
Transaktioner med koncernens ägare								
Förvärv av dotterbolag med inne-hav utan bestämmande inflytande						0	200	200
Förvärv av andel i dotterbolag från innehav utan bestämmande inflytande						0	-209	-209
Nedströms fusion av moderbolag		34 753	-428 129		393 376	0		0
Summa transaktioner med koncernens ägare		**34 753**	**-428 129**		**393 376**	**0**	**-9**	**-9**
UTGÅENDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018	**27**	**36 400**	**0**	**283**	**895 597**	**932 280**	**58 696**	**990 976**

Koncernens rapport över kassaflöden

Belopp i Tkr	Not	2018	2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		34 435	14 221
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	16, 17	140 229	142 474
Övriga ej likviditetspåverkande poster	37	9 774	-15 368
Erhållen ränta	12	3 606	3 068
Betald ränta	12	-5 117	-8 174
Betalda inkomstskatter		-20 890	-6 452
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		**162 037**	**129 769**
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning av rörelsefordringar		-123 633	-21 386
Ökning/minskning av rörelseskulder		217 352	-36 553
Summa förändring av rörelsekapital		**93 719**	**-57 939**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**255 756**	**71 830**
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Köp av immateriella tillgångar	16	-24 604	-2 543
Köp av materiella anläggningstillgångar	17	-120 075	-181 492
Förvärv av dotterföretag	7	151 568	-
Avyttring av dotterföretag	7	-	-3 276
Ökning/minskning av övriga finansiella tillgångar		-18 932	-1 908
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-12 043**	**-189 219**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Amortering av lån under året	28	-21 667	-26 694
Amortering av skuld från förvärv		-22 665	-1 965
Inbetalning från aktieägare utan bestämmande inflytande		-	890
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-44 332**	**-27 766**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**199 380**	**-145 155**
Likvida medel vid årets början	26	521 033	666 188
Likvida medel vid årets slut	26	720 414	521 033

Noter

Not 1 Allmän information

RISE Research Institutes of Sweden AB:s uppdrag är att samla den svenska institutssektorn och stärka dess roll i innovationssystemet genom effektiv ägarstyrning och arbete med struktur-, effekt- och finansieringsfrågor. Forskningsinstituten under RISE AB ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.

RISE AB är ett aktiebolag som är registrerat i Sverige och har sitt säte i Göteborgs kommun. Besöksadressen till huvudkontoret är Lindholmspiren 7A, 417 56 Göteborg. Bolaget är ett helägt statligt bolag.

Den 28 mars 2019 har denna koncernredovisning och årsredovisning godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktör. Årsredovisningen kommer att läggas fram för fastställelse på bolagsstämma den 25 april.

Not 2 Sammanfattning av viktiga redovisningsprinciper

2.1 Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen för RISE Research Institutes of Sweden AB-koncernen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Strandards Board (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Tillgångar och skulder värderas till sina respektive anskaffningsvärden förutom vissa finansiella instrument som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges. Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att koncernledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 4.

Moderbolagets redovisning är upprättad i enlighet med RFR 2, Redovisning för juridiska personer och Årsredovisningslagen. I de fall moderbolaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernen anges detta separat i slutet av denna not.

Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Uppgifterna inom parentes avser föregående år.

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar

Koncernen har börjat tillämpa IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder sedan 1 januari 2018.

IFRS 9 ”Finansiella instrument” gäller från den 1 januari 2018 och ersätter IAS 39. IFRS 9 har tre värderingskategorier för finansiella tillgångar. Dessa är upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. Hur ett instrument ska klassificeras beror på företagets affärsmodell och intrumentets karräktär. Investeringar i eget kapitalinstrument ska alltid redovisas till verkligt värde. Förändringen i värde ska antingen redovisas i reslutaträkningen eller som en del av övrigt totalresultat. Om det senare alternativet tillämpas ska även eventuella vinster och förluster som görs vid avyttring av finansiella instrument redovisas i övrigt totalresultat. IFRS 9 inför också en ny modell för beräkning av kreditförlustreserv som bygger på en grundmodell där fordringarnas kreditrisk följs. I enlighet med IFRS 9 har en kreditförlustreserv införts och den sammanlagda effekten av denna förändring uppgående till 1 Mkr har redovisats i balanserat resultat per den 1 januari 2018. I övrigt har inga effekter av förändringen uppstått. Jämförelseåret redovisas enligt IAS 39 och ingen omräkning av eventuella effekter görs.

IFRS 15 ”Intäkter från avtal med kunder” är en heltäckande standard för att bestämma hur stora intäkter som ska redovisas och när dessa intäkter ska redovisas. Den ersätter IAS 18 Intäkter, IAS 11 Entreprenadavtal och tillhörande tolkningar. Enligt IFRS 15 redovisas intäkten när kunden får kontroll över varorna eller tjänsterna. Att bestämma tidpunkten för överföring av kontroll, dvs vid en viss tidpunkt eller över tid, kräver bedömningar. Införandet av IFRS 15 har inte medfört några övergångseffekter på de finansiella rapporterna. Koncernens intäkter utgörs i allt väsentligt av intäkter från utförda tjänster (forsknings- och utvecklingsprojekt).

IFRS 16 ”Leasingavtal” är antagen av EU och gäller för räkenskapsår som inleds 1 januari 2019 eller senare. Den nya standarden ersätter IAS 17 ”Leasingavtal”. IFRS 16 kräver att i stort sett samtliga leasingavtal ska redovisas i balansräkningen. Koncernen har valt att tillämpa den förenklade övergångsmetoden och kommer inte att räkna om jämförelsetalen. Nyttjanderätter värderas därmed till ett belopp som motsvarar återstående leasingåtaganden (leasingskuld) vid ingången av 2019. Eftersom IFRS 16 innebär att en leasetagare ska redovisa alla väsentliga leasingkontrakt i balansräkningen kommer detta resultera i en ökad balansomslutning för koncernen. Samtidigt kommer rörelseresultatet att öka jämfört med idag baserat på att en del av leasingbetalningarna kommer att redovisas som räntekostnad inom finansnettot. För återstående leasingåtaganden förväntar sig koncernen att redovisa leasingskulder om cirka 700 Mkr per 1 januari 2019, avseende främst förhyrda lokaler. Rörelseresultatet förväntas öka med cirka 12 Mkr. Förändringen beror på att räntan på leasingskulden inte ingår i rörelseresultatet.

Tolkningsuttalandet IFRIC 23 ”Osäkerhet i fråga om inkomstskattemässig behandling” behandlar hur osäkerhet avseende belopp för inkomstskatt ska redovisas. Det kan t ex beröra hur en aktuell skattefordran ska redovisas då beloppet är överklagat och en diskussion med skatteinstans förs. Tolkningen berör fyra områden: huruvida osäkra fall ska hanteras tillsammans eller var för sig, vad som ska antas om

skattemyndighetens genomgång, hur hänsyn ska tas till osäkerhet avseende uppbokning och värdering, hur förändringar i förhållanden ska hanteras i efterföljande redovisning. Enligt IASB tillämpning fr.o.m. 1 januari 2019. Tidigare tillämpning är tillåten. IFRIC 23 antogs i oktober 2018. Uttalandet förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på koncernens finansiella rapporter.

Inga andra av de IFRS eller IFRS Interpretations Committee tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

2.2 Koncernredovisning

2.2.1 Dotterföretag

Dotterföretag är alla företag över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens förvärv av dotterbolag. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade eget kapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelsedagen. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder och eventualförpliktelser i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen, oavsett omfattning på eventuellt innehav utan bestämmande inflytande. Det överskott som utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på koncernens andel av identifierbara förvärvade tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen.

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt orealiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Redovisningsprinciperna för dotterföretag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens principer.

Samtliga förvärvsrelaterade transaktionskostnader kostnadsförs. Dessa kostnader redovisas i koncernen på raden övriga externa kostnader i resultaträkningen. Kostnader som redovisas på denna rad är transaktionskostnader, eventuella omvärderingar av tilläggsköpeskillingar samt eventuella omvärderingar till verkligt värde av tidigare förvärvade andelar vid stegvisa förvärv.

2.2.2 Förändringar i ägarandel i ett dotterföretag utan förändring av bestämmande inflytande

Transaktioner med innehavare utan bestämmande inflytande som inte leder till förlust av kontroll redovisas som egetkapitaltransaktioner – dvs som transaktioner med ägarna i deras roll som ägare. Vid förvärv från innehavare utan bestämmande inflytande redovisas skillnaden mellan verkligt värde på erlagd köpeskilling och den faktiska förvärvade andelen av det redovisade värdet på dotterföretagets nettotillgångar i eget kapital. Vinster och förluster på avyttringar till innehavare utan bestämmande inflytande redovisas också i eget kapital.

2.2.3 Försäljning av dotterföretag

När koncernen inte längre har ett bestämmande inflytande, värderas varje kvarvarande innehav till verkligt värde per den tidpunkt när den förlorar det bestämmande inflytandet. Ändringen i redovisat värde redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet används som det första redovisade värdet och utgör grund för den fortsatta redovisningen av det kvarvarande innehavet som intressebolag, joint venture eller finansiell tillgång. Alla belopp avseende den avyttrade enheten som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, redovisas som om koncernen direkt hade avyttrat de hänförliga tillgångarna eller skulderna. Detta kan medföra att belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat omklassificeras till resultatet.

2.2.4 Intresseföretag

Intresseföretag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20 % och 50 % av rösterna. Innehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Vid tillämpning av kapitalandelsmetoden värderas investeringen inledningsvis till anskaffningsvärde och det redovisade värdet ökas eller minskas därefter för att beakta koncernens andel av intresseföretagets vinst eller förlust efter förvärvstidpunkten. Även utdelning påverkar intresseföretagsandelen. Koncernens redovisade värde på innehav i intresseföretag inkluderar goodwill som identifieras vid förvärvet.

Om ägarandelen i ett intresseföretag minskas men investeringen fortsätter att vara ett intresseföretag omklassificeras endast ett proportionellt belopp av den vinst eller förlust som tidigare redovisades i övrigt totalresultat till resultatet.

Koncernens andel av resultat som uppkommit efter förvärvet redovisas i resultaträkningen och dess andel av förändringar i övrigt totalresultat efter förvärvet redovisas i övrigt totalresultat med motsvarande ändring av innehavets redovisade värde. När koncernens andel i ett intresseföretags förluster uppgår till eller överstiger dess innehav i intresseföretaget, inklusive eventuella fordringar utan säkerhet, redovisar koncernen inte ytterligare förluster, om inte koncernen har påtagit sig legala eller informella förpliktelser eller gjort betalningar för intresseföretagets räkning.

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för investeringen i intresseföretaget. Om så är fallet, beräknar koncernen nedskrivningsbeloppet som skillnaden mellan intresseföretagets återvinningsvärde och det redovisade värdet och redovisar beloppet i ”Resultatandel i intresseföretag” i resultaträkningen.

2.3 Segmentrapportering

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som styrelsen i RISE Research Institutes of Sweden AB. RISE-koncernen har sex operativa segment. De sex segmenten är Bioekonomi, Biovetenskap och material, ICT, Material och Produktion, Samhällsbyggnad samt Säkerhet och transport. För information se tabell not 5.

2.4 Omräkning av utländsk valuta

2.4.1 Funktionell valuta och rapportvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor (kr), som är koncernens rapportvaluta.

2.4.2 Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen eller den dag då posterna omvärderas. Valutakursvinster och - förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen.

Valutakursvinster och - förluster som hänför sig till lån och likvida medel redovisas i resultaträkningen som finansiella intäkter eller kostnader. Alla övriga valutakursvinster och - förluster redovisas i posten ”Andra vinster/förluster - netto” i resultaträkningen.

2.4.3 Koncernföretag

Resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag (av vilka inget har en höginflationsvaluta som funktionell valuta) som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta enligt följande:

(A) tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till balansdagens kurs;

(B) intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs (såvida denna genomsnittliga kurs utgör en rimlig approximation av den ackumulerade effekten av de kurser som gäller på transaktionsdagen, annars omräknas intäkter och kostnader till transaktionsdagens kurs), och

(C) alla omräkningsdifferenser som uppstår redovisas i övrigt totalresultat.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs. Omräkningsdifferenser redovisas i övrigt totalresultat.

2.5 Immateriella tillgångar

2.5.1 Forskning och utveckling

Utgifter för forskning kostnadsförs när de uppstår. Utvecklingsutgifter aktiveras när en ny produkt eller en ny produktapplikation har nått så långt i utvecklingshänseende, att först från och med att den går in i en industrialiseringsprocess – liktydigt med att den avses bli lanserad som självständig produkt alternativt som en integrerad del i en befintlig produkt – börjar utgifterna redovisas som tillgång. Samtliga sådana utgifter har dessförinnan kostnadsförts löpande. Forskningssutgifter som tidigare har kostnadsförts balanseras inte i efterföljande period. Avskrivningsplaner påbörjas från och med kommersialisering av respektive produkt. Anskaffningsvärdet för internt upparbetade immateriella tillgångar innefattar samtliga utgifter som direkt kan hänföras till tillgången. Till största delen avser detta löner och andra anställningsrelaterade utgifter för personal som direkt deltar i arbetet med att ta fram produkten eller applikationen, samt utgifter för externa tjänster.

2.5.2 Patent

Patent har en bestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för patent över deras bedömda nyttjandeperiod på 10 år.

2.5.3 Goodwill

Goodwill uppstår vid förvärv av dotterföretag och avser det belopp varmed köpeskillingen, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget samt verkligt värde per förvärvsdagen på tidigare egetkapitalandel i det förvärvade företaget, överstiger verkligt värde på identifierbara förvärvade nettotillgångar. Om beloppet understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar, i händelse av ett förvärv till lågt pris, redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen.

I syfte att testa nedskrivningsbehov, fördelas goodwill som förvärvats i ett rörelseförvärv till kassagenererande enheter eller grupper av kassagenererande enheter som förväntas bli gynnade av synergier från förvärvet. Varje enhet eller grupp av enheter som goodwill har fördelats till motsvarar den lägsta nivå i koncernen på vilken goodwillen i fråga övervakas i den interna styrningen. Goodwill övervakas på rörelsesegmentnivå.

Goodwill nedskrivningstestas årligen eller oftare om händelser eller ändringar i förhållanden indikerar en möjlig värdeminskning. Det redovisade värdet på den kassagenererande enhet som goodwill hänförts till jämförs med återvinningsvärdet, vilket är det högsta av nyttjandevärdet och det verkliga värdet minus försäljningskostnader. Eventuell nedskrivning redovisas omedelbart som en kostnad och återförs inte.

2.6 Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen testanläggningar och kontor. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redovisat värde för den ersatta delen tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivningar på andra tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet över den beräknade nyttjande-perioden, görs linjärt enligt följande:

Byggnader	25-50 år
Datorer	3 år
Inventarier, verktyg och installationer	5-10 år
Nedlagda kostnader på annans fastighet	5 år

Vinster och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkten och det redovisade värdet och redovisas i Övriga rörelseintäkter respektive Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.7 Nedskrivningar av icke-finansiella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod eller immateriella tillgångar som inte är färdiga för användning, skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde.

Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns i allt väsentligt oberoende kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar (andra än goodwill) som tidigare har skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Nedskrivningsbeloppet fördelas i första hand till goodwill och därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i den kassagenererande enheten.

2.8 Finansiella instrument

2.8.1 Klassificering

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar och skulder i följande kategorier: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över totalresultatet, finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången eller skulden förvärvades.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet är finansiella instrument som innehas för handel. En finansiell tillgång klassificeras i denna kategori om den förvärvas huvudsakligen i syfte att säljas inom kort. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet utgörs av kortfristiga placeringar såsom räntefonder och indexobligationer vilka redovisas som likvida medel i balansräkningen.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över totalresultatet är egetkapitalinstrument som inte innehas för handel. Dessa utgörs framförallt av aktieinnehav i onoterade företag. De ingår i anläggningstillgångar om koncernledningen inte har för avsikt att avyttra tillgången inom 12 månader efter rapportperiodens slut.

Finansiella tillgångar i ovanstående kategorier klassificeras som omsättningstillgångar om de förväntas bli reglerade inom tolv månader, annars klassificeras de som anläggningstillgångar.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

I kategorin finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde ingår lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Lånefordringar och kundfordringar redovisas som andra långfristiga fordringar, kundfordringar, övriga fordringar, respektive upplupna intäkter i balansräkningen. Även likvida medel ingår i denna kategori.

Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning. Kundfordringar med löptid om mindre än 12 månader redovisas till nominellt värde, vilket motsvarar verkligt värde.

Reservering av förväntade kundförluster görs antingen enligt en modell för beräkning av kreditförlustreserv som bygger på en grundmodell där fordringarnas kreditrisk följs eller när det finns objektiva bevis för att koncernen inte kommer att kunna erhålla alla belopp som är förfallna enligt fordringarnas ursprungliga villkor. Reserveringens storlek utgörs av skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av bedömda diskonterade framtida kassaflöden diskonterade med den ursprungliga effektiva räntan. Befarade och konstaterade kundförluster redovisas på raden övriga rörelsekostnader i resultaträkningen. Återvinning av belopp som tidigare skrivits bort krediteras övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

Likvida medel

I likvida medel ingår kassa och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar med förfallodag inom tre månader från anskaffningstidpunkten.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är förpliktelser att betala för varor och tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förfaller inom ett år eller tidigare (eller under normal verksamhetscykel om denna är längre). Om inte, tas de upp som långfristiga skulder.

Upplåning

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Avgifter som betalas för lånelöften redovisas som transaktionskostnader för upplåningen i den utsträckning det är sannolikt att delar av eller hela kreditutrymmet kommer att utnyttjas. I sådana fall redovisas avgiften när kreditutrymmet utnyttjas. När det inte föreligger några bevis för att det är sannolikt att delar av eller hela kreditutrymmet kommer att utnyttjas, redovisas avgiften som en förskottsbetalning för finansiella tjänster och fördelas över det aktuella lånelöftets löptid.

Checkräkningskrediter redovisas som upplåning bland Kortfristiga skulder i balansräkningen.

Övriga finansiella skulder

Koncernens leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder klassificeras som övriga finansiella skulder. Se beskrivning ovan 2.8.1.

2.8.2 Redovisning och värdering

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen – det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella instrument redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella tillgångar som kan säljas och finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Lånefordringar och kundfordringar redovisas efter anskaffningstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Vinster och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, redovisas i den period då de uppstår och som finansiella intäkter eller kostnader. Utdelningsintäkter från värdepapper i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas i resultaträkningen som en del av Övriga intäkter när koncernens rätt att erhålla betalning har fastställts.

Förändringar i verkligt värde för monetära värdepapper klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i övrigt totalresultat.

När värdepapper, som klassificerats som finansiella tillgångar som kan säljas, säljs eller skrivs ner, förs ackumulerade justeringar av verkligt värde från eget kapital till resultaträkningen som vinster och förluster från finansiella instrument.

Ränta på värdepapper som kan säljas som beräknats med effektivräntemetoden redovisas i resultaträkningen som en del av Finansiella intäkter. Utdelning på aktie-instrument som kan säljas redovisas i resultaträkningen som en del av Övriga intäkter när koncernens rätt att erhålla betalning har fastställts.

2.9 Nedskrivning av finansiella tillgångar

2.9.1 Tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar. En finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar har ett nedskrivningsbehov och skrivs ned endast om det finns objektiva bevis för ett nedskrivningsbehov till följd av att en eller flera händelser inträffat efter det att tillgången redovisats första gången (en ”förlusthändelse”) och att denna händelse (eller händelser) har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången eller grupp av finansiella tillgångar som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger innefattar bland annat indikationer på att en gäldenär eller grupp av gäldenärer har betydande finansiella svårigheter, att betalningar av räntor eller kapitalbelopp har uteblivit eller är försenade, att det är sannolikt att gäldenären eller gruppen av gäldenärerna kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion, eller att det finns observerbara uppgifter som tyder på att det finns en mätbar minskning av uppskattade framtida kassaflöden såsom förändringar i förfallna skulder eller andra ekonomiska förutsättningar som korrelerar med kreditförluster.

För kategorin lånefordringar och kundfordringar beräknas nedskrivningen som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden (exklusive framtida kreditförluster som inte har inträffat), diskonterade till den finansiella tillgångens ursprungliga effektiva ränta. Tillgångens redovisade värde skrivs ned och nedskrivningsbeloppet redovisas i koncernens resultaträkning. Om ett lån eller en investering som innehas till förfall har rörlig ränta, används den aktuella effektiva ränta som fastställts enligt avtalet som diskonteringsränta när nedskrivningsbehov fastställs. Som en praktisk utväg kan koncernen fastställa nedskrivningsbehovet på basis av instrumentets verkliga värde med hjälp av ett observerbart marknadspris.

Om nedskrivningsbehovet minskar i en efterföljande period och minskningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter att nedskrivningen redovisades (som exempelvis en förbättring av gäldenärens kreditvärdighet), redovisas återföringen av den tidigare redovisade nedskrivningen i koncernens resultaträkning.

2.10 Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet motsvarar inköps pris. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut-metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. I varulagret ingår dels komponenter (pågående arbete) och dels färdiga varor.

2.11 Pågående projekt

Koncernen har tre typer av projekt, forskningsprojekt, delvis kommersiella projekt och helt kommersiella projekt. Forskningsprojekten finansieras med bidrag eller från samarbetspartners. Delvis kommersiella projekt avser projekt som finansieras både med bidrag samt med kommersiella medel, det vill säga genom försäljning till externa parter. Projekten intäktsredovisas i takt med att kostnaderna upparbetas. Reserveringar sker för beräknade kostnadsöverdrag. Kommersiella projekt finansieras uteslutande genom försäljning till externa parter. Anskaffningsvärdet för dessa projekt består av direkt lön samt andra direkta kostnader. Nettoförsäljningsvärdet definieras som det uppskattade försäljningspriset med avdrag för eventuella uppskattade försäljningskostnader. Konstaterade eller befarade förluster i projekten redovisas på raden övriga rörelsekostnader i resultaträkningen. Återvinning av belopp som tidigare skrivits bort krediteras övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.12 Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital. Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya aktier redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden.

2.13 Aktuell och uppskjuten skatt

Periodens skattekostnad omfattar aktuell och uppskjuten skatt. Skatt redovisas i resultaträkningen, utom när skatten avser poster som redovisas i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatten i övrigt totalresultat respektive eget kapital.

Den aktuella skattekostnaden beräknas på basis av de skatteregler som på balansdagen är beslutade eller i praktiken beslutade i de länder där moderbolaget och dess dotterbolag är verksamma och genererar skattepliktiga intäkter. Koncernledningen utvärderar regelbundet de yrkanden som gjorts i självdeklarationer avseende situationer där tillämpliga skatteregler är föremål för tolkning. Den gör, när så bedöms lämpligt, avsättningar för belopp som troligen ska betalas till skattemyndigheten.

Regeringen beslutade i juni om en sänkning av bolagsskatten i två steg, 2019 och 2021. Effekten av denna ändring på uppskjuten skatt är redovisad i andra kvartalet och gav en positiv resultateffekt på 2 Mkr.

Uppskjuten skatt redovisas på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och dessas redovisade värden i koncernredovisningen. Uppskjuten skatteskuld redovisas emellertid inte om den uppstår till följd av första redovisningen av goodwill. Uppskjuten skatt redovisas heller inte om den uppstår till följd av en transaktion som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett rörelseförvärv och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser (och -lagar) som har beslutats eller aviserats per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna och underskottsavdrag kan utnyttjas.

Uppskjuten skatteskuld beräknas på skattepliktiga temporära skillnader som uppkommer på andelar i dotterbolag, intressebolag och joint ventures, förutom för uppskjutna skatteskulder där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid. I normalfallet kan koncernen inte styra återföringen av temporära skillnader avseende intressebolag. Detta är möjligt endast i fall där det finns ett avtal som ger koncernen möjlighet att styra återföringen av temporära skillnader.

Uppskjuten skattefordran som hänför sig till avdragsgilla temporära skillnader avseende innehav i dotterbolag, intressebolag och joint ventures, redovisas endast i den omfattning det är sannolikt att den temporära skillnaden kommer att återföras i framtiden och det kommer att finnas skattepliktiga överskott som avdraget kan utnyttjas mot. Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när de uppskjutna skattefordringarna och skatteskulderna hänför sig till skatter debiterade av en och samma skattemyndighet och avser antingen samma skattesubjekt eller olika skattesubjekt, där det finns en avsikt att reglera saldona genom nettobetalningar.

2.14 Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda såsom löner och sociala kostnader, betald semester med mera redovisas som en kostnad i aktuell intjänandeperiod.

Avgiftsbestämda pensioner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagits sig att betala. Storleken på den anställdes pension beror på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Utmärkande för förmånsbestämda pensionsplaner är att de anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid och lön.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarie med tillämpning av den så kallade projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen på svenska bostadsobligationer, som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att betalas i med löptider jämförbara med den aktuella pensionsförpliktelsens.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i övrigt totalresultat under den period då de uppstår.

Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägning redovisas direkt när företaget har en fastställd kommunicerad plan för uppsägningen och inte har någon realistisk möjlighet att annullera planen. Vid arbetsbefrielse under uppsägningstiden görs en avsättning för uppsägningslönen direkt, vid arbetsplikt kostnadsförs uppsägningslönen under uppsägningstiden.

2.15 Intäktsredovisning

Intäkter innefattar det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas för sålda varor och utförda tjänster inom koncernen. Koncernen redovisar en intäkt när dess belopp kan mätas på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att tillfalla företaget och att de särskilda kriterier som beskrivs nedan per typ av verksamhet är uppfyllda.

Bidrag

Erhållna projektbidrag intäktsredovisas i den takt upparbetning sker.

Försäljning av tjänster

Koncernens intäkter utgörs i allt väsentligt av intäkter från utförda tjänster (forsknings-och utvecklingsprojekt).

Tidsperioden för projektens genomförande varierar mellan 6 - 36 månader. Projekten utförs på såväl löpande räkning som på fastprisbasis. Ett fastprisavtals utfall kan beräknas på ett tillförlitligt sätt när den totala avtalade inkomsten kan mätas tillförlitligt, när det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som är förknippade med uppdraget kommer att tillfalla koncernen, när färdigställandegraden och de totala utgifterna per balansdag kan mätas tillförlitligt och när samtliga uppdragsutgifter kan identifieras och mätas tillförlitligt. Ett uppdrag på löpande räkning kan beräknas tillförlitligt när det är sannolikt att

de ekonomiska fördelarna som kan hänföras till uppdraget kommer att tillfalla koncernen och de uppdragsutgifter som hänför sig till uppdraget kan identifieras och mätas på ett tillförlitligt sätt.

Intäkterna redovisas över tid, i takt med att kontrollen över leveransen övergår till kund. Detta innebär att uppdragsinkomster och uppdragsutgifter redovisas i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen. Färdigställandegraden för uppdragen fastställs genom att en bedömning sker av förhållandet nedlagda timmar för utfört arbetet på balansdagen och beräknade totala timmar. När det är sannolikt att de totala uppdragsutgifterna kommer att överstiga den totala uppdragsinkomsten, redovisas den befarande förlusten omgående som en kostnad. Koncernen redovisar som tillgång fordringar på beställare av alla pågående uppdrag för vilka uppdragsutgifter och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster) överstiger fakturerade belopp. Delfakturerade belopp som ännu inte har betalats av kunden och av beställaren innehållna belopp ingår i posten kundfordringar. Koncernen redovisar som skuld alla skulder till beställare av pågående uppdrag vilkas fakturerade belopp överstiger uppdragsutgifter och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster).

Ränteintäkter

Ränteintäkter intäktsredovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektivräntemetoden.

2.16 Leasing

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingperioden (efter avdrag för eventuella incitament från leasegivaren) kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Koncernens leasing består av hyra av kontorslokaler och bilar vilka klassificeras som operationell leasing.

Not 3 Finansiell riskhantering

3.1 Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika finansiella risker: marknadsrisk (inklusive valutarisk och ränterisk), kreditrisk och likviditetsrisk.

I koncernen tillämpas gemensam riskhantering för alla enheter. Den beskrivning som finns i denna not är därför i allt väsentligt tillämplig även för moderbolaget.

Riskhanteringen sköts av vd enligt policyer som fastställts av styrelsen. Styrelsen upprättar en övergripande finanspolicy för riskhanteringen som är indelad i olika kapitel för specifika områden, såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk och likviditetsrisk samt placering av överlikviditet.

Marknadsrisk

Valutarisk

Koncernen verkar i huvudsak i Sverige vilket innebär att valutarisken i koncernen därmed är begränsad. Under 2018 och 2017 har inga stora volymer av transaktioner i utländsk valuta förekommit. Valutakursdifferenser som redovisats i resultaträkningen framgår av not 13.

Ränterisk

Eftersom koncernen inte innehar några väsentliga räntebärande finansiella tillgångar eller skulder är koncernens resultat och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt oberoende av förändringar i marknadsräntor. Placeringar görs till en mycket låg ränterisk.

Kreditrisk

Kreditrisk eller motpartsrisk är risken för att motparten i en finansiell transaktion inte fullgör sina förpliktelser på förfallodagen. Kreditrisk uppstår genom banktillgodohavanden, kortfristiga placeringar i form av bl.a. innehav i räntefonder och indexobligationer (ingår i likvida medel i balansräkningen) samt kundfordringar.

Den övervägande finansiella risken i koncernen är kreditrisken i utestående kundfordringar. Risken hanteras genom löpande kreditbevakning och kreditkontroll av såväl gamla som nya kunder. Koncernens kreditkontroll innebär att innan kredit lämnas genomförs en kreditkontroll med hjälp av kreditupplysningsföretag. För tidigare kunder analyseras även nuvarande betalningssituation och historik. I de fall som kreditupplysning eller betalningshistorik visar brister erbjuder koncernen i normalfallet inte någon kredit utan erbjuder i stället andra alternativ såsom att uppdraget genomförs efter det att ett förskott har erlagts. Kreditrisken i koncernen hanteras på bolagsnivå. Några väsentliga koncentrationer av kreditrisker förekommer inte.

En ny modell för beräkning av kreditförlustreserv som bygger på en grundmodell där fordringarnas kreditrisk följs har införts i enlighet med IFRS 9. Den sammanlagda effekten av denna förändring uppgående till 1 Mkr har redovisatas i balanserat resultat per den 1 januari 2018.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernen saknar likvida medel för betalning av sina åtaganden avseende finansiella skulder. Hanteringen av likviditetsrisk sker med försiktighet och genom att tillse att koncernen alltid har tillräckligt med likvida medel. Per den 31 december 2018 har koncernen en likviditet om 720 414 (521 033) Tkr som inkluderar banktillgodohavanden och kortfristiga placeringar i form av bl.a. innehav i räntefonder och indexobligationer. Dessa tillgångar uppfyller kraven enligt koncernens finanspolicy vilket innebär att koncernens likvida medel skall placeras i tillgångar som ger betryggande säkerhet och rimlig avkastning över tiden. Finansiella placeringar skall vid var tid göras efter noggrann riskbedömning och placeringen skall ha låg kreditrisk och hög likviditet.

Nedanstående tabell analyserar koncernens finansiella skulder uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen. De belopp som anges i tabellen är de avtalsenliga, odiskonterade kassaflödena.

3.2 Hantering av kapitalrisk

Koncernen är statligt ägd. Utdelning lämnas inte vilket framgår av bolagsordningen.

Koncernens kapitalstruktur bedöms på basis av soliditet och avkastning på eget kapital. Dessa nyckeltal beräknas som justerat eget kapital i procent av balansomslutningen samt nettoresultat i procent av justerat eget kapital. Per den 31 december 2018 uppgick soliditeten till 32 (39) % och avkastning på eget kapital till 1,1 (2,8) %.

3.3 Beräkning av verkligt värde

Redovisat värde, efter eventuella nedskrivningar, för kundfordringar och övriga fordringar samt leverantörsskulder och övriga skulder förutsätts motsvara deras verkliga värden, eftersom dessa poster är kortfristiga i sin natur. Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. Det noterade marknadspris som används för koncernens finansiella tillgångar är den aktuella köpkursen. De finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde i koncernen utgörs av kortfristiga placeringar (inkluderar bl.a. räntefonder, indexobligationer, mm) vilka redovisas som likvida medel i balansräkningen. Dessa instrument återfinns i nivå 1 i verkligt värdehierarkin.

Likviditetsrisk

2018-12-31	Mindre än 3 månader	Mellan 3 månader och 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 5 år	Mer än 5 år
Upplåning	5 417	16 250	21 667	86 667	87 245
Leverantörskulder	186 608	542	-	-	-
Övriga skulder	747 401	850 002	2 167	-	-

2017-12-31	Mindre än 3 månader	Mellan 3 månader och 1 år	Mellan 1 och 2 år	Mellan 2 och 5 år	Mer än 5 år
Upplåning	5 417	16 250	21 667	86 667	108 911
Leverantörskulder	158 634	-	-	-	-
Övriga skulder	270 723	814 602	-	-	-

Då koncernens likviditet är god innebär detta att investeringar till största delen kan finansieras med egna medel. Framtida likviditetsbelastning i övrigt avser betalning av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder. Framtida likviditetsbelastningar följs noggrant genom löpande planer och prognoser. För 2018 förväntas fortsatt negativ ränta och därmed inget tillskott till likviditeten.

Not 4 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Viktiga uppskattningar och antaganden för redovisningsändamål
Upprättandet av finansiella rapporter kräver att styrelsen och koncernledningen gör uppskattningar och använder sig av vissa antaganden.

Uppskattningar och antaganden påverkar såväl resultaträkningen som balansräkningen samt upplysningar som lämnas såsom eventualförbindelser. Områden som innefattar ett väsentligt inslag av uppskattningar och antaganden är:

- Nedskrivningsprövning av goodwill. Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill, i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 2. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärde. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras. Nedskrivningsprövningen genomförs på respektive dotterföretag. I not 16 återfinns en redogörelse för gjorda väsentliga antaganden vid prövning av nedskrivningsbehov av goodwill.
- Nedskrivningsprövningen av materiella tillgångar och andra tillgångar. Denna värdering sker såväl löpande som i samband med upprättandet av boksluten.
- Värdering av reservering för osäkra kundfordringar. Reservering görs enligt en ny modell för beräkning av kreditförlustreserv som bygger på en grundmodell där fordringarnas kreditrisk följs. I de fall information finns om enskild kunds betalningsförmåga och där det bedöms finnas en ytterligare kreditrisk, görs kompletterande reservering.
- Värdering av pensionsskuld. Rimligt möjliga ändringar i aktuariella antaganden har ingen väsentlig effekt på skuldernas storlek.
- Värdering av underskottsavdrag görs varje år för att undersöka om det är tillämpligt att aktivera uppskjutna skattefordringar hänförliga till årets skattemässiga underskottsavdrag. Uppskjuten skattefordran redovisas endast för underskottsavdrag för vilka det är sannolikt att de kan nyttjas mot framtida skattepliktiga överskott och mot skattepliktiga temporära skillnader.

Not 5 Segmentinformation

Koncernledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas av styrelsen i RISE Research Institutes of Sweden AB och som används för att fatta strategiska beslut. Ingen enskild kund i koncernen står för mer än 10 % av intäkterna. En oväsentlig del av intäkterna kommer från utlandet. Anläggningstillgångar finns i Sverige, en inte materiell andel finns i utlandet.

I 2018 har principen för allokering av gemensamma poster förändrats och 2017 har justerats enligt samma princip för jämförbarhet.

Den 1 september 2018 blev Certifiering en del av division Samhällsbyggnad. 2018 och 2017 har justerats för jämförbarhet och Certifiering ingår i periodens värde för Samhällsbyggnad.

Den segmentinformation, avseende de segment för vilka information ska lämnas, som lämnats till koncernledningen för verksamhetsåret 2018 är följande:

Koncernen	Januari-december 2018			Januari-december 2017		
Division	Netto-omsättning	Rörelse-resultat	Rörelse-marginal %	Netto-omsättning	Rörelse-resultat	Rörelse-marginal %
Bioekonomi	425 776	6 235	1,5%	412 832	4 556	1,1%
Biovetenskap och material	453 461	-3 395	´-0,7%	418 997	-16 612	-4,0%
ICT	600 631	5 524	0,9%	500 038	17 569	3,2%
Material och produktion*	135 306	12 405	9,2%	-	-	-
Samhällsbyggnad	556 168	13 494	2,4%	511 972	1 080	0,2%
Säkerhet och transport	802 438	36 864	4,6%	737 770	32 767	4,4%
Summa divisioner	**2 973 780**	**71 127**	**2,4%**	**2 631 609**	**39 360**	**1,5%**
Ofördelade gemensamma kostnader/elimineringar	91 944	-27 070	-	64 093	-18 697	-
Nedskrivning av byggnad	-	-	-		-21 000	-
Resultatandel intresseföretag		-9 622	-		14 558	-
TOTALT KONCERNEN	**3 065 724**	**34 435**	**1,1%**	**2 695 702**	**14 221**	**0,5%**

* Material och Produktion förvärvades 1 oktober 2018 och redovisade värden avser perioden oktober till december 2018.

Not 6 Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättningen fördelar sig på typ av intäkter enligt följande:

Koncernen	2018	2017
Näringslivsintäkter	1 560 438	1 401 283
Offentliga forskningsfinansiärer	676 733	564 614
SK medel (Strategiska Kompetensmedel)	658 666	537 141
EU medel	167 535	180 643
Förändring pågående arbete	2 352	12 021
SUMMA	**3 065 724**	**2 695 702**

Not 7 Rörelseförvärv och rörelseavyttring

Den 1 oktober 2018 förvärvade RISE Swerea-koncernen. Swerea AB utgjorde tidigare ett intresseföretag, ägt till 42,77%. Swerea är ett forskningsinstitut som stöder innovation och utveckling genom ny design, materialval, optimerade tillverkningsmetoder och korrosionsskydd. I samband med transaktionen bildades ett nytt institut Swerim med fokus på gruv-, mineral, stål- och metallforskning där Swerea AB har en ägarandel på 20%. Denna andel redovisas som intresseföretag i RISE-koncernen.

Köpeskillingen uppgick till 137 311 Tkr. Vid förvärvet var köpeskillingen större än de bokförda värden på nettotillgångarna vilket medfört att förvärvet gett upphov till goodwill som i huvudsak återspeglar humankapital i form av medarbetarkompetens.

Swerea ingår i koncernens nettoomsättning för fjärde kvartalet med 135 Mkr och i resultat före skatt med 10 Mkr. Om förvärvet inträffat den 1 januari 2018 är uppskattningen att koncernens intäkter skulle ha blivit 3 370 Mkr och periodens resultat 17 Mkr för helåret 2018.

Under året har även bildats ett bolag SEEL Swedish Electric Transport Laboratory AB där RISE äger 60% och överförd ersättning är 300 Tkr. Kassaflödeseffekten uppgår till 200 Tkr.

Koncernen	2018	2017
Köpeskilling erlagd via avsättning	77 267	-
Köpeskilling erlagda med likvida medel	60 344	-
Överförd ersättning	**137 611**	**0**
Redovisade belopp på identifierbara tillgångar och övertagna skulder		
Immateriella och materiella anläggningstillgångar	77 070	
Finansiella anläggningstillgångar	68 039	
Kundfordringar och andra fordringar	175 442	
Likvida medel	212 912	
Långfristiga skulder	-14 187	
Leverantörsskulder och andra skulder	-246 441	
Summa identifierbara nettotillgångar	**271 335**	**0**
Verkligt värde på tidigare ägd andel	-145 502	
Innehav utan bestämmande inflytande	-200	
Goodwill	11 478	
Överförd ersättning	**137 611**	**0**
Förvärvade likvida medel	211 912	
Erlagda likvida medel	-60 344	
Kassaflödeseffekt vid förvärv	**151 568**	**0**

I januari 2017 avyttrades SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut A/S. Den sammanlagda ersättningen uppgick till 1 SEK.
En beskrivning av rörelseavyttringen och effekten på koncernredovisningen redovisas nedan.

Koncernen	2017
Erhållet vid avyttring	0
Redovisade belopp på identifierbara tillgångar och överlåtna skulder	
Likvida medel	3 276
Materiella och finansiella anläggningstillgångar	1 758
Kundfordringar och andra fordringar	2 919
Leverantörsskulder och andra skulder	-7 159
SUMMA IDENTIFIERBARA NETTOTILLGÅNGAR	**794**
Kassaflödeseffekt vid förvärv	-3 276

Not 8 Övriga rörelseintäkter

Koncernen	2018	2017
Hyresintäkter	4 312	6 630
Valutadifferens på fordringar av rörelsekaraktär	4 443	1 093
Övriga intäkter	13 620	8 365
SUMMA	**22 376**	**16 088**

Not 9 Övriga rörelsekostnader

Koncernen	2018	2017
Realisationsresultat vid försäljning av dotterföretag	-	-203
Övriga kostnader	-44	-146
SUMMA	**-44**	**-349**

Not 10 Ersättningar till revisorerna

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är övriga tjänster.

Koncernen	2018	2017
KPMG		
Revisionsuppdraget	4 158	2 996
Övriga revisionsnära tjänster	145	691
Skatterådgivning	0	4
Övriga tjänster	157	1 050
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdraget	113	72
Övriga revisionsnära tjänster	35	337
Skatterådgivning	0	-
Övriga tjänster	1 628	539
SUMMA	**6 236**	**5 689**

Not 11 Ersättningar till anställda mm.

Koncernen	2018	2017
Löner och andra ersättningar till styrelsen	1 485	1 482
Löner och andra ersättningar till VD	3 599	3 127
Löner och andra ersättningar till övriga ledande befattningshavare	19 065	18 914
Löner och andra ersättningar till övriga anställda	1 274 704	1 128 888
Sociala avgifter	436 801	379 182
Pensionskostnader till styrelse och VD	1 213	925
Pensionskostnader till övriga ledande befattningshavare	4 830	5 212
Pensionskostnader till övriga anställda	176 257	152 948
SUMMA	**1 917 954**	**1 690 678**

Medelantal anställda	2018	2017
Män	1 418	1 310
Kvinnor	818	731
SUMMA	**2 236**	**2 041**

Medelantal anställda per land	2018	2017
Sverige	2 172	1 989
Danmark	-	2
Norge	54	50
Frankrike	10	-
SUMMA	**2 236**	**2 041**

Styrelsearvoden	2018	2017
Styrelsearvoden	1 485	1 482
Sociala avgifter	440	432
SUMMA	**1 925**	**1 914**

Dotterföretagen	2018	2017
Av dotterföretagens löner och ersättningar avser VD:ar	14 339	14 431
Styrelser	1 269	1 754
Pensionskostnader för VD:ar	3 001	4 053
SUMMA	**18 609**	**20 238**

Koncernen	2018	2017
VDs löner	17 938	17 558
Styrelser	2 754	3 236
Pensionskostnader för VD:ar	4 214	4 978
SUMMA	**24 906**	**25 772**

Styrelserna i koncernen består av 79 (92) ledamöter där 67 (60) procent är män. Gruppen ledande befattningshavare består av 11 (11) personer där 55 (27) procent är män. Styrelsen i moderbolaget består av 11 (11) ledamöter där 64(58) procent är män.

Ersättning till ledande befattningshavare

Riktlinjer

Till koncernledningen har bolagsstämman beslutat om följande riktlinjer avseende ersättning.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension.

Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår som del av den totala ersättningen.

Villkor för VD

RISE avsätter årligen för tryggande av vd:s pension ett belopp som motsvarar 30 % av den pensionsgrundande årslönen till en av vd anvisad tjänstepensionsförsäkring. Den pensionsgrundande årslönen beräknas som månadslönen inklusive schablonberäknad semesterersättning (12,2 %).

Ersättning och övriga förmåner till styrelsen

	Lön, utskotts- och styrelsearvode	
Namn	**2018**	**2017**
Jan Wäreby	365	321
Sven Wird	175	220
Anna Hultin Stigenberg	49	195
Anna-Karin Stenberg	205	205
Fredrik Winberg,	195	215
Klas Bendik	146	-
Sara Mazur	131	-
Marie Westrin	44	195
Torbjörn Holmström	175	131
Richard Reinius*	-	-
Hanna Lagercrantz*	-	-
Linda Ikatti**	-	-
Magnus Naesman**	-	-
Ulf Nordberg**	-	-
SUMMA	**1 485**	**1 482**

* Ingen ersättning har utgått till anställda i regeringskansliet.
** Ingen ersättning har utgått till arbetstagarrepresentanter.
Inga övriga förmåner och pensioner har utbetalats till styrelsen

Ersättning och övriga förmåner 2018 - Ledande befattningshavare

Namn	Befattning	Period*	Lönekostnad	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Pia Sandvik	Verkställande direktör	januari-december	3 599		1 213	4 812
John Rune Nielsen	Forsknings- och Affärsutvecklings-direktör	januari-december	1 714		448	2 162
Margaret Simonson McNamee	f d Teknisk direktör	januari-december	1 342		555	1 897
Johanna Flanke	HR-direktör	januari-december	1 538		320	1 858
Synnöve Helander	f d Ekonomi direktör	januari-december	1 495		350	1 845
Yvonne Näsström	Kommunikationsdirektör	januari-december	1 322	7	276	1 605
Ola Dawidson	Strategi och Verksamhets-utvecklingsdirektör	januari-december	1 314		292	1 606
Birgitta Sundblad	f d Divisionschef Bioekonomi	januari-december	2 799	47	543	3 389
Marco Lucisano	Divisionschef Bioekonomi	augusti- december	607		112	719
Pernilla Walkenström	Divisionschef Biovetenskap och material	januari-december	1 715		522	2 237
Charlotte Karlsson	Divisonschef ICT	april - december	1 246		272	1 518
Pether Wallin	Divionschef Material och Produktion	januari-december	1 725		595	2 320
Fredrik Holst	Divisionschef Samhällsbyggnad, tf CFO	januari-december	1 932		443	2 375
Peter Janevik	Tf Divisionschef Säkerhet och transport	oktober-december	316		103	419
						0
SUMMA			**22 664**	**54**	**6 044**	**28 762**

* Period, lön, övriga förmåner och pensionskostnader korresponderar med anställningstid i RISE koncernen.
Utöver årets ersättningar har avsättning gjorts för tillkommande ersättningar 2019 avseende Margaret Simonson McNamee, Synnöve Helander och Birgitta Sundblad uppgående till 2 251 Tkr.

Ersättning och övriga förmåner 2017 - Ledande befattningshavare

Namn	Befattning	Period*	Lönekostnad	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Pia Sandvik	Verkställande direktör	juli-december	3 127		925	4 052
Olof Sandén	Vice verkställande direktör	januari-december	2 176		659	2 835
John Rune Nielsen	Affärsutvecklingsdirektör och divisionschef Certifiering	januari-december	1 599		397	1 996
Margaret Simonson McNamee	Teknisk direktör	januari-december	1 345		526	1 871
Johanna Flanke	HR-direktör	februari-december	1 197		271	1 468
Anita Olson	Tf HR-direktör	januari	94		40	134
Synnöve Helander	Ekonomi direktör	februari-december	1 347		314	1 661
Yvonne Näsström	Kommunikationsdirektör	mars-december	1 075	8	239	1 322
Ann Fröström	Tf Kommunikationsdirektör	januari-februari	187		51	238
Ola Dawidson	Operational Excellence	november-december	191		40	231
Birgitta Sundblad	Divisionschef Bioekonomi	januari-december	2 553	140	801	3 494
Pernilla Walkenström	Divisionschef Biovetenskap och material	januari-december	1 466		429	1 895
Marianne Grauers	Divisionschef Samhälls-byggnad	januari-december	1 279		588	1 867
Pether Wallin	Divisionschef Säkerhet och transport, tf ICT	januari-december	1 702		646	2 348
Leif Ljungqvist	Divisionschef ICT	januari-maj	664		210	874
SUMMA			**20 002**	**148**	**6 136**	**26 286**

* Period, lön, övriga förmåner och pensionskostnader korresponderar med anställningstid i RISE koncernen.
Utöver årets ersättningar har avsättning gjorts för avgångsvederlag avseende Olof Sandén för perioden januari-december 2018 uppgående till 2 039 Tkr

Pensionsålder, uppsägningstid och avgångsvederlag - Ledande befattningshavare

Namn	Befattning	Pensionsålder	Uppsägningstid (arbetstagare/ bolag)	Avgångs-vederlag
Pia Sandvik	Verkställande direktör	65	6/6	18
John Rune Nielsen	Forsknings- och Affärsutvecklingsdirektör	67	6/6	-
Johanna Flanke	HR-direktör	67	6/6	-
Yvonne Näsström	Kommunikationsdirektör	67	6/6	-
Ola Dawidson	Strategi och Verksamhetsutvecklingsdirektör	67	6/6	-
Marco Luciano	Divisionschef Bioekonomi	67	6/6	-
Pernilla Walkenström	Divisionschef Biovetenskap och material	67	6/6	-
Charlotte Karlsson	Divisionschef ICT	67	6/6	-
Pether Wallin	Divisionschef Material och Produktion	67	6/6	12
Fredrik Holst	Divisionschef Samhällsbyggnad, tf CFO	67	6/6	-
Peter Janevik	tf Divisionschef Säkerhet och transport	67	6/6	12

Not 12 Finansiella intäkter och kostnader

Koncernen	2018	2017
Finansiella intäkter:		
Ränteintäkter på banktillgodohavanden	935	390
Ränteintäkter på kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	10	56
Utdelningar	141	-
Nedskrivning av tilläggsköpeskilling	-	18 460
Valutakursdifferenser	2 869	2 857
Finansiella intäkter	**3 955**	**21 763**
Finansiella kostnader:		
Räntekostnader på pensionsskuld	-908	-892
Räntekostnader övriga	-1 586	-1 499
Valutakursdifferenser	-426	-391
Nedskrivning av fordan	-	-5 799
Slutreglering av tilläggsköpeskilling	-7 916	-
Nedskrivning av långfristiga placeringar	-2 348	-
Resultat vid avyttring av kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-198	-233
Finansiella kostnader	**-13 382**	**-8 814**
FINANSIELLA POSTER - NETTO	**-9 427**	**12 949**

Not 13 Valutakursdifferenser

Koncernen	2018	2017
Övriga rörelseintäkter	4 446	1 094
Övriga externa kostnader	-3 313	-2 712
Finansiella intäkter	2 869	2 857
Finansiella kostnader	-426	-391
SUMMA VALUTAKURSDIFFERENSER	**3 576**	**3 560**

Not 14 Skatter

Koncernen	2018	2017
Uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	-4 929	5 415
Övrigt	34	-140
Summa uppskjuten skatt i resultaträkningen	**-4 895**	**5 275**
Aktuell skatt	-8 733	-5 101
SUMMA INKOMSTSKATT	**-13 628**	**174**

Skillnaderna mellan redovisad skattekostnad och en beräknad skattekostnad baserad på gällande skattesats är följande:

Koncernen	2018	2017
Resultat före skatt	**25 008**	**27 169**
Inkomstskatt beräknad enligt koncernens gällande skattesats 22% (22%)	5 502	5 977
Skatteeffekt av följande poster		
Ej skattepliktiga intäkter	-137	-8 555
Ej avdragsgilla kostnader	7 730	2 353
Tillkommande skattepliktiga intäkter	245	16
Utnyttjat underskottsavdrag	-692	-1 621
Justering avseende tidigare år	-45	69
Övrigt	1 025	1 587
SUMMA SKATTEKOSTNAD	**13 628**	**-174**

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder fördelas enligt följande:

Koncernen	2018	2017
Uppskjutna skattefordringar som ska utnyttjas efter mer än 12 månader		
Ingående redovisat värde	4 027	4 134
Förvärvade balanser	202	-
Årets förändring	-797	-107
Summa uppskjutna skattefordringar	**3 432**	**4 027**
Uppskjutna skatteskulder som ska utnyttjas efter mer än 12 månader		
Ingående redovisat värde	36 220	41 682
Förvärvade balanser	6 927	-
Årets förändring	4 183	-5 462
Summa uppskjutna skatteskulder	**47 330**	**36 220**
UPPSKJUTNA SKATTESKULDER - NETTO	**43 898**	**32 193**

Regeringens beslut om sänkning av bolagsskatten 2019 och 2021 påverkar årets förändring av uppskjuten skattefordran med -41 Tkr och uppskjuten skatteskuld med 2 803 Tkr, vilket medfört en positiv resultateffekt på 2 762 Tkr.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänför sig till följande poster:

Koncernen	2018	2017
Uppskjutna skattefordringar		
Anläggningstillgångar	980	853
Omsättningstillgångar	94	120
Kortfristiga skulder	365	521
Pensionsförpliktelser	829	1 354
Underskottsavdrag	1 164	1 180
Summa uppskjutna skattefordringar	**3 432**	**4 028**
Uppskjutna skatteskulder		
Anläggningstillgångar	16 361	17 767
Obeskattade reserver	30 969	18 453
SUMMA UPPSKJUTNA SKATTESKULDER	**47 330**	**36 220**

Koncernen har ackumulerade underskottsavdrag uppgående till 61 450 (32 448) Tkr, varav 25 046 Tkr har tillkommit under året genom förvärvet av Swerea. Inga av underskottsavdragen har något förfallodatum. För 56 008 (26 449) Tkr av de skattemässiga underskottsavdragen har ingen uppskjuten skattefordran redovisats på grund av osäkerhet när i framtiden tillräckliga skattepliktiga överskott kommer att redovisas. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag uppgående till 5 442 (5 999) Tkr har redovisats, då det bedöms som sannolikt att skattemässiga överskott kommer att finnas i framtiden mot vilka dessa underskott kan avräknas. Moderbolaget har ackumulerade underskottsavdrag uppgående till 7 845(7 845) Tkr.

Not 15 Resultat per aktie

Koncernen	2018	2017
Resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare	2 727	21 834
Genomsnittligt antal utestående aktier	364 000	16 470
RESULTAT PER AKTIE	**7**	**1 326**

Not 16 Immateriella tillgångar

Koncernen	Balanserade utvecklingsutgifter	Patent och andra rättigheter	Goodwill	Summa
Räkenskapsåret 2017				
Ingående redovisat värde	2 624	5 006	19 954	27 584
Genom förvärv av dotterföretag				0
Inköp		2 543		2 543
Försäljning och utrangeringar				0
Omklassificering				0
Avskrivningar	-716	-671		-1 387
Utgående redovisat värde	**1 908**	**6 878**	**19 954**	**28 740**
Per 31 december 2017				
Anskaffningsvärde	3 933	7 773	19 954	31 660
Ackumulerade avskrivningar	-2 025	-895		-2 920
Redovisat värde	**1 908**	**6 878**	**19 954**	**28 740**
Räkenskapsåret 2018				
Ingående redovisat värde	1 908	6 878	19 954	28 740
Genom förvärv av dotterföretag	-	4 253	11 478	15 731
Inköp	23 554	1 050	-	24 604
Försäljning och utrangeringar	-	-	-	0
Omklassificering	-	-	-	0
Avskrivningar	-1 813	-990	-	-2 803
Utgående redovisat värde	**23 649**	**11 191**	**31 432**	**66 272**
Per 31 december 2018				
Anskaffningsvärde	27 487	17 304	31 432	76 223
Ackumulerade avskrivningar	-3 838	-6 114	-	-9 952
Redovisat värde	**23 649**	**11 190**	**31 432**	**66 271**

Nedskrivningsprövning för kassagenererande enheter innehållande goodwill

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill, i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i stycket Nedskrivningar av icke-finansiella anläggningstillgångar. Den goodwill som redovisas har uppstått genom förvärvet av Innventia AB per 1 april 2016 och förvärvet av Swerea AB per den 1 oktober 2018.

Beräkningen har gjorts utifrån uppskattade framtida kassaflöden motsvarande en femårsperiod. Kassaflöden bortom femårsperioden har extrapolerats med hjälp av en bedömd tillväxttakt på 2 %. Den diskonteringsräntan som använts för de framtida kassaflödena uppgår till 10,4 % före skatt.

Viktiga variabler

Metod för att skatta värden:

Marknadsandel och tillväxt. Prognosen baseras på budget och förväntad framtida tillväxt. Den totala marknaden förväntas växa under prognosperioden.

Rörelsens kostnader:

Rörelsens kostnader är uppskattade utifrån den planerade verksamheten för prognosperioden.

Diskonteringsränta:

Diskonteringsräntan är framtagen genom en vägd genomsnittlig kapitalkostnad för RISE koncernen och återspeglar aktuella marknadsmässiga bedömningar av pengars tidsvärde och de risker som särskilt avser RISE koncernen.

Återvinningsvärdet för Innventia AB och Swerea koncernen överstiger det redovisade värdet. Koncernledningen bedömer att inga rimliga förändringar i de viktiga antagandena kan leda till att återvinningsvärdet blir lägre än deras redovisade värde.

Not 17 Materiella anläggningstillgångar

Koncern	Byggnader och mark inkl markanläggning	Förbättrings-utgift på annans fastighet	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa
Räkenskapsåret 2017					
Ingående redovisat värde	517 870	38 867	338 683	31 428	926 848
Genom avyttring av dotterbolag			-1 758		-1 758
Inköp	22 575	2 753	126 640	48 807	200 775
Omklassificeringar			10 438	-10 438	0
Avyttring/utrangering			-139		-139
Direktavskrivning mot bidrag			-397		-397
Av- och nedskrivningar	-23 832	-1 336	-94 920		-120 088
Nedskrivningar	-21 000				-21 000
Omräkningsdifferenser			-56		-56
Utgående redovisat värde	**495 613**	**40 284**	**378 491**	**69 797**	**984 185**
Per 31 december 2017					
Anskaffningsvärde	689 7750	44 194	1 605 251	69 797	2 408 992
Ackumulerade avskrivningar	-173 137	3 910	-1 226 760	-	-1 403 807
Ackumulerade nedskrivningar	-21 000				-21 000
Redovisat värde	**495 613**	**40 284**	**378 491**	**69 797**	**984 185**
Räkenskapsåret 2018					
Ingående redovisat värde	495 613	40 284	378 491	69 797	984 185
Genom förvärv av dotterföretag	311	18 246	54 260	-	72 817
Inköp	3 518	3 623	107 144	6 379	120 664
Omklassificeringar	59 638	8 014	6 966	-74 618	0
Avyttring/utrangering	-	-	-	-	0
Direktavskrivning mot bidrag	-	-	-589	-	-589
Av- och nedskrivningar	-26 615	-1 945	-108 866	-	-137 426
Omräkningsdifferenser	-	-	726	-	726
Utgående redovisat värde	**532 465**	**68 222**	**438132**	**1 558**	**1 040 377**
Per 31 december 2018					
Anskaffningsvärde	753 217	94 681	1 836 400	1 558	2 685 856
Ackumulerade avskrivningar	-199 752	-26 459	-1 398 268	-	-1 624 479
Ackumulerade nedskrivningar	-21 000	-	-	-	-21 000
Redovisat värde	**532 465**	**68 222**	**438 132**	**1 558**	**1 040 377**

Not 18 Andelar i intresseföretag

Koncernen	2018	2017
Per 1 januari	**155 937**	**141 767**
Förvärv av intresseföretag	23 809	20
Avyttring av intresseföretag	-155 741	-408
Omklassificering	-	-
Resultatandel	618	14 558
PER 31 DECEMBER	**24 623**	**155 937**

Koncernen

Namn	Organisations-nummer	Säte	Kapital-andel	Antal andelar	Redovisat värde 2018	Redovisat värde 2017
Swerea AB	556664-2228	Stockholm	42,8%	52 000	-	155 558
Swerim AB	556585-4725	Stockholm	20,0%	40 000	24 243	-
Ascatron AB	556860-3699	Stockholm	33,5%	50 955	12	12
Vasasensor AB	556550-0541	Stockholm	21,7%	36 000	-	-
Locusense AB	556948-1160	Stockholm	34,0%	170 000	17	17
DigiWall Technology AB	556681-9990	Piteå	37,0%	490	49	49
Interspectral AB	556980-5186	Norrköping	30,0%	750	13	13
Prindit AB	559029-3865	Västerås	27,0%	1 350 000	14	14
DP Pattering AB	556320-4139	Stockholm	15,4%	1 096	201	201
Rocan System AB	556731-8810	Hallstahammar	30,0%	425	53	53
Incipientus Ultrasound Flow Technoligies AB	559126-1002	Göteborg	41,0%	410	21	20
SUMMA					**24 623**	**155 937**

Andelen i Swerim AB:s intäkter uppgår till 32 743 Tkr (0), andelen tillgångar till 51 015Tkr (0) och andelen skulder till 26 158 Tkr (0). Övriga innehav anses inte väsentliga. Samtliga är onoterade.

Not 19 Andra långfristiga värdepappers-innehav

Koncernen	2018	2017
Finansiella placeringar som är anläggningstillgångar		
Räntebärande värdepapper - värderade till verkligt värde via resultatet	58 801	-
Innehav i onoterade företag - värderade till verkligt värde över totalresultatet	600	600
SUMMA	**59 401**	**600**

Förvärvade balanser av räntebärande värdepapper uppgår till 44 029 Tkr. Inga nedskrivningar har gjorts.

Not 20 Andra långfristiga fordringar

Koncernen	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	4 958	4 271
Förvärvade balanser	3 408	-
Investeringar	436	2 000
Avyttring	-	-1 161
Årets utbetalningar	-200	-152
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	**8 602**	**4 958**

Andra långfristiga fordringar i koncernen avser kapitalförsäkring samt en lånefordran. Ingen av de långfristiga fordringarna är förfallen till betalning eller i behov av nedskrivning

Not 21 Varulager

Koncernen	2018	2017
Råvaror och förnödenheter	7 380	5 106
Färdiga varor	2 042	1 665
SUMMA	**9 422**	**6 771**

Not 22 Upparbetade ej fakturerade intäkter

Per den 31 december 2018 har RISE koncernen upparbetade ej fakturerade intäkter avseende pågående arbete i projekt som uppgår till 485 (304) Mkr. Projekten har redovisats till upplupet anskaffningsvärde netto efter reservering för bedömda och konstaterade förluster. Av påbörjade men ouppfyllda avtal per 31 december 2018 ör förväntningen att 67% av transaktionspriset, uppgående till 1 425 Mkr, kommer att redovisas som intäkt under nästa räkenskapsår. Återstående 33% (713 Mkr) kommer att redovisas under 2020.

Not 23 Kundfordringar

Koncernen	2018	2017
Kundfordringar	453 287	360 320
Minus: reservering för osäkra fordringar	-2 715	-1 157
KUNDFORDRINGAR – NETTO	**450 572**	**359 163**

Koncernen	2018	2017
Ej förfallet	358 434	285 358
Förfallet 0-3 månader	82 519	63 492
Förfallet > 3 - 6 månader	4 311	4 513
Förfallet > 6 månader	5 308	5 800
SUMMA	**450 572**	**359 163**

Not 24 Övriga fordringar

Koncernen	2018	2017
Fordringar hos intresseföretag	3 950	-
Fordringar hos anställda	309	224
Diverse avräkningar	-	85
Momsfordran	1 727	6 885
Skattekonto	14 506	-
Övriga poster	25 801	30 025
SUMMA	**46 293**	**37 219**

Not 25 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Koncernen	2018	2017
Förutbetalda arrendeavgift	13 145	13 643
Förutbetalda lokalhyror	17 209	20 169
Förutbetalda licensavgifter	15 280	6 779
Upplupna intäkter	1 112	3 390
Övriga poster	40 145	28 494
SUMMA	**86 891**	**72 475**

Not 26 Likvida medel/Kassa och bank

I likvida medel i balansräkningen och kassaflödesanalysen ingår följande poster:

Koncernen	2018	2017
Kassa och bank	718 256	516 314
Kortfristiga bankplaceringar	2 158	4 719
SUMMA	**720 414**	**521 033**

Not 27 Särskilda upplysningar om eget kapital

Förvaltning av kapital

Kapital avser eget kapital samt lånat kapital. Koncernens mål för förvaltning av kapitalet är att trygga koncernens fortlevnad och handlingsfrihet. Fördelningen mellan eget och lånat kapital ska vara sådan att en god balans erhålls mellan risk och avkastning. Kapitalstrukturen anpassas om så är nödvändigt till förändrade ekonomiska förutsättningar och andra omvärldsfaktorer. För att bibehålla och anpassa kapitalstrukturen kan koncernen företrädesvis minska eller öka skulderna. Enligt bolagsordningen är syftet med verksamheten inte att bereda vinst åt aktieägaren. Utdelning lämnas inte.

Av balansräkningen framgår koncernens skulder och eget kapital. Av rapporten Koncernens rapport över eget kapital framgår de olika komponenterna i eget kapital.

Aktiekapital

Aktiekapital uppgår till 36 400 00 kr och består av 364 000 aktier utan uppdelning på olika aktieslag. Kvotvärdet uppgår till 100 kr. Samtliga aktier är fullt betalda. Inga aktier innehas av bolaget eller dess dotterbolag.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta i vilken koncernens finansiella rapporter presenteras.

Not 28 Upplåning - kreditinstitut

Koncernen

Upplåning är gjord till rörlig ränta med en fast räntemarginal, STIBOR 3 månader. Säkerhet för banklån utgörs av borgen från moderbolaget motsvarande 61,33 % av aktuell skuld och från Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola motsvarande 38,67 % av aktuell skuld.

Då lånevillkoren är baserade på rörlig ränta och bedömningen är att ingen väsentlig skillnad i koncernens kreditvärdighet per 31 dec 2018 jämfört med vid tidpunkten för upptagandet av lån föreligger, motsvarar det verkliga värdet på upplåningen bokfört värde.

Förändringen av skulderna består i sin helhet av kassaflödespåverkande amortering. Inga övriga förändringar finns.

Not 29 Pensionsförpliktelser

Koncernen	2018	2017
Förpliktelser i balansräkningen för förmånsbestämda pensionsplaner	33 713	35 345
Direktpensionsåtagande	6 677	2 906
Summa skuld i balansräkningen	**40 396**	**38 251**
Redovisning i finansiella kostnader avseende förmånsbestämda pensionsplaner	318	301
Redovisning i övrigt totalresultat avseende omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-	2 349

Förändringen i den förmånsbestämda förpliktelsen under året är följande:

Koncernen	2018	2017
Vid årets början	38 251	35 577
Förvärvade balanser	4 057	-
Utbetalda ersättningar	-2 680	-2 397
Räntekostnader	318	301
Ändringar baserade på demografiska antaganden	-	993
Ändrade finansiella antaganden	933	180
Erfarenhetsbaserade justeringar	-483	620
Omklassificering	-	2 977
VID ÅRETS SLUT	**40 396**	**38 251**

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns ett flertal förmånsbestämda pensionsplaner där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid.

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2018 och 2017 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter för nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår för år 2019 till 85,2 Mkr. För 2018 uppgick dessa till 81,6 Mkr och för 2017 till 66,0 Mkr. Koncernens andel av de sammanlagda avgifterna till planen utgör en oväsentlig del av de sammanlagda avgifterna.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner.

Den sista december 2018 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 142 procent (154).

Förändringen i den förmånsbestämda förpliktelsen under året är följande:

Vid den senaste värderingstidpunkten bestod nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen av 40 396 (38 251) Tkr hänförligt till personer som omfattas av planen och som är pensionerade.

De viktigaste aktuariella antaganden som användes var följande:

Koncernen	2018	2017
Diskonteringsränta, %	1,6	1,6
Inflation	2,0	1,9

Känslighetsanalys

I nedanstående tabell presenteras möjliga förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade, och hur dessa skulle påverka den förmånsbestämda förpliktelsen.

Koncernen	Förändring i antagande	Ökning	Minskning
Diskonteringsränta	0,50%	-898	976
Inflation	0,50%	959	-892
Livslängd	1 år	1 091	-1 042

Not 30 Övriga skulder

Koncernen	2018	2017
Fastighetsskatt	1 145	1 489
Löneskatt	34 388	23 306
Personalens källskatt	32 148	24 328
Sociala avgifter	27 534	21 402
Avkastningsskatt	15	10
Momsskuld	18 268	14 882
Projektmedel	202 554	85 018
Kvarstående medel	-	51 084
Övriga poster	35 824	16 296
SUMMA	**351 876**	**237 815**

Not 31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Koncernen	2018	2017
Förutbetalda intäkter	3 321	2 759
Personalrelaterade poster	191 021	148 416
Förutbetalda projektbidrag	325	-
Skuld intresseföretag	25 398	-
Övriga poster	53 935	34 280
SUMMA	**274 000**	**185 455**

Not 32 Finansiella tillgångar och skulder

Klassificering och verkligt värde samt nivå i värderingshierarkin

Koncernen 2018-12-31	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över totalresultatet	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Övriga skulder	Total
Finansiella tillgångar					
Finansiella placeringar – Räntebärande värdepapper	58 801				58 801
Finansiella placeringar – Innehav i onoterade företag		600			600
Andra långfristiga fordringar			8 566		8 566
Kundfordringar			450 572		450 572
Fordringar hos intresseföretag			3 950		3 950
Övriga fordringar			42 343		42 343
Upplupna intäkter			1 112		1 112
Likvida medel			720 414		720 414
SUMMA FINANSIELLA TILLGÅNGAR	**58 801**	**600**	**1 226 957**		**1 286 358**
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut				216 667	216 667
Leverantörsskulder				187 151	187 151
Övriga skulder				351 876	351 876
SUMMA FINANSIELLA SKULDER				**755 694**	**755 694**

Värderingen av finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet tillhör nivå 1 i verkligt värde hiearkin. Instrument i nivå 1 har värderats till verkligt värde baserat på noterade marknadspriser på balansdagen.

Värderingen av finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över totalresultatet tillhör nivå 3 i verkligt värde hiearkin. Alla finansiella tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde överenstämmer med dess verkliga värden.

Omklassificiering på grund av byte från IAS 39 till IFRS 9 föranleder omklassificering av finansiella tillgångar som kan säljas till finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över totalresultatet.

Koncernen 2017-12-31	Finansiella tillgångar värderade till verkigt värde över årets resultat	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lånefordringar och kundfordringar	Övriga finansiella skulder	Total
Finansiella tillgångar					
Finansiella placeringar - Innehav i onoterade företag		600			600
Andra långfristiga fordringar			4 958		4 958
Kundfordringar			359 163		359 163
Fordringar hos intresseföretag			1 124		1 124
Övriga fordringar			36 095		36 095
Upplupna intäkter			3 390		3 390
Likvida medel			521 033		521 033
SUMMA FINANSIELLA TILLGÅNGAR	**0**	**600**	**925 763**		**926 363**
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut				238 333	238 333
Leverantörsskulder				158 634	158 634
Övriga skulder				237 815	237 815
SUMMA FINANSIELLA SKULDER				**634 782**	**634 782**

För ett ge en indikation om tillförlitligheten i de indata som används vid fastställandet av verkligt värde har koncernen klassificerat de finansiella instrumenten i tre nivåer som beskrivs nedan:

Nivå 1 - Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. Det noterade marknadspriset som använts för koncernens fiansiella tillgångar är den aktuella köpkursen.

Nivå 2 - Verkligt värde på finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av värderingstekniker som i så stor utsträckning som möjligt utgår från marknadsinformation medan företagsspecifik information används i så liten utstäckning som möjligt. Samtliga väsentliga indata som krävs för verkligt värdevärderingen av ett instrument är observerbara.

Nivå 3 - I de fall ett eller flera väsentliga indata inte baseras på observerbar marknadsinformation. Detta gäller t ex för onoterade instrument.

Not 33 Åtaganden

Investeringsåtaganden

Åtaganden avseende operationell leasing

Koncernen leasar olika typer av fordon, maskiner och kontorsutrustning enligt uppsägningsbara/ej uppsägningsbara operationella leasingavtal.

Framtida leasingavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller till betalning enligt följande:

Koncernen	2018	2017
Inom ett år	168 550	111 868
Senare än ett men inom fem år	394 285	247 406
Senare än fem år	154 284	73 899
SUMMA	**717 119**	**433 173**
Årets leasingkostnad	135 755	124 041

Not 34 Ställda säkerheter

Koncernen	2018	2017
Fastighetsinteckningar	45 000	45 000
Företagsinteckningar	10 875	-
Pensionsförpliktelser	3 897	-
SUMMA	**59 772**	**45 000**

Not 35 Eventualförpliktelser

Koncernen	2018	2017
Garantiförpliktelse	Inga	Inga
Pensionsåtagande	1 044	295
SUMMA	**1 044**	**295**

Not 36 Transaktioner med närstående

Staten äger 100 procent av RISE AB. Utöver affärsmässiga transaktioner, som skett på marknadsmässiga villkor mellan bolag inom koncernen har inga transaktioner med närstående skett.

Not 37 Övriga ej likviditetspåverkande poster

Koncernen	2018	2017
Resultatandel från intresseföretag	9 622	-14 558
Förändring av avsättningar	260	-1 604
Omräkningsdifferens	-200	-
Övrigt	92	794
SUMMA	**9 774**	**-15 368**

Not 38 Händelser efter balansdagen

Under sista kvartalet 2018 inleddes ett arbete med att analysera och strukturera om bolagets organisation. Arbetet har fått namnet ”Redesigning RISE” och ambitionen är att skapa en organisation med ett starkare kundfokus och bättre kunderbjudanden, en organisation som bättre utnyttjar synergier och tvärfunktionell expertis och en innovativ organisation som drivs av ett dynamiskt och flexibelt arbetssätt. Styrelsen tog beslut om den nya divisionsstrukturen den 16 januari 2019. Implementeringen kommer att ske under 2019.

I övrigt har inga händelser som fått väsentlig påverkan på verksamheten eller koncernens finansiella ställning inträffat.

Moderbolagets räkenskaper

Moderbolagets resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	2018	2017
Nettoomsättning	2	1 949 493	1 380 066
Övriga rörelseintäkter	3	15 480	9 741
Övriga externa kostnader	5	-556 869	-408 941
Personalkostnader	6	-1 323 276	-947 076
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	10, 11	-91 327	-65 191
Övriga rörelsekostnader		-	-
Rörelseresultat		**-6 499**	**-31 401**
Resultat från andelar i koncernföretag		-	-9 172
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	8	2 214	20 787
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-8 895	-6 541
Resultat efter finansiella poster		**-13 180**	**-26 327**
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan		-6 100	-500
Förändring av periodiseringsfond		-	2 600
Erhållet koncernbidrag		4 364	31 970
Lämnat koncernbidrag		-639	-2 513
Resultat före skatt		**-15 555**	**7 144**
Skatt på årets resultat	9	-17	-26
ÅRETS RESULTAT		**-15 572**	**5 204**

Årets resultat överensstämmer med totalresultatet varför ingen separat rapport över totalresultatet presenteras

Moderbolagets balansräkning

Belopp i Tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	***10***		
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten		23 649	-
Patent och andra rättigheter		7 255	-
Summa materiella anläggningstillgångar		***30 904***	***0***
Materiella anläggningstillgångar	***11***		
Byggnader och mark		245 244	200 961
Förbättringsutgift på annans fastighet		11 104	-
Inventarier och utrustningar		279 322	194 404
Pågående nyanläggningar		179	67 831
Summa materiella anläggningstillgångar		***535 849***	***463 196***
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	12	493 891	333 315
Andelar i intresseföretag	13	291	21
Andra långfristiga fordringar	14,25	210	35
Summa finansiella anläggningstillgångar		***494 392***	***333 371***
Summa anläggningstillgångar		**1 061 145**	**796 567**
Omsättningstillgångar			
Varulager	15	7 805	755
Kortfristiga fordringar			
Upparbetade ej fakturerade intäkter		361 533	158 459
Förskott till leverantör		154	-
Kundfordringar	16,25	285 364	176 534
Fordringar hos koncernföretag	25	68 874	58 044
Aktuella skattefordringar		21 179	21 149
Övriga fordringar	17,25	226	215
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	45 653	21 263
Summa kortfristiga fordringar		***782 983***	***435 664***
Kassa och Bank	19,25	148 841	88 536
Summa omsättningstillgångar		**939 629**	**524 955**
SUMMA TILLGÅNGAR		**2 000 774**	**1 321 522**

Belopp i Tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		36 400	36 400
Reservfond		72 446	72 446
Summa bundet eget kapital		***108 846***	***108 846***
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		394 686	355 346
Årets resultat		-15 572	5 204
Summa fritt eget kapital		***379 114***	***360 550***
Summa eget kapital	20	**487 960**	**469 396**
Obeskattade reserver			
Ackumulerade överaskningar	21	39 030	32 930
Summa obeskattade reserver		**39 030**	**32 930**
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	22	15 310	16 646
Kortfristiga skulder			
Fakturerade ej upparbetade intäkter		632 164	318 549
Leverantörsskulder	25	117 653	87 052
Skulder till koncernföretag	25	276 954	127 472
Aktuella skatteskulder		20	-
Övriga skulder	23,25	292 872	187 454
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	138 811	82 023
Summa kortfristiga skulder		**1 458 474**	**802 550**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**2 000 774**	**1 321 522**

Förändringar i moderbolagets eget kapital

Belopp i Tkr	Not	Aktie-kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
INGÅENDE BALANS PER 1 JANUARI 2017		**36 400**	**72 446**	**355 346**	**464 192**
Årets resultat				5 204	5 204
UTGÅENDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017	**20**	**36 400**	**72 446**	**360 550**	**469 396**
INGÅENDE BALANS PER 1 JANUARI 2018		**36 400**	**72 446**	**360 550**	**469 396**
Årets resultat				- 15 572	-15 572
Nedtröms fusion av moderbolag, fusionsdifferens				34 136	34 136
UTGÅENDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018	**20**	**36 400**	**72 446**	**379 114**	**487 960**

Moderbolagets kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Not	2018	2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		-6 499	-31 401
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	10,11	91 327	65 191
Övriga ej likviditetspåverkade poster	30	662	12 435
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Erhållen ränta	8	2 214	185
Betald ränta	8	-980	-6 541
Betald inkomstskatt	9	-26	3 283
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	**9**	**86 698**	**43 062**
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning av varulager		-1 344	53
Ökning/minskning av rörelsefordringar		16 719	-15 221
Ökning/minskning av rörelseskulder		148 722	77 729
Summa förändring av rörelsekapital		**164 097**	**62 561**
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**250 795**	**105 623**
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Köp av immateriella tillgångar	10	-23 831	-
Köp av materiella anläggningstillgångar	11	-97 025	-136 698
Köp av finansiella anläggningstillgångar		-175	-1 553
Investeringar i intresseföretag		-216	-
Förvärv av dotterföretag		-60 342	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-181 589**	**-138 251**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Nedströms fusion av moderbolag	7	13 764	-
Amortering skuld från förvärv		-22 665	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-8 901**	**-**
ÅRETS KASSAFLÖDE		**60 305**	**-32 628**
Likvida medel vid årets början	19	88 536	121 164
Likvida medel vid årets slut	19	148 841	88 536

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning i enlighet med Årsredovisningslagen och RFR 2, redovisning för juridiska personer. Reglerna i RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS/IAS regler och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag som ska göras från IFRS/IAS. Bestämmelserna enligt IFRS/IAS finns angivna i koncernredovisningens not 2.

Moderbolaget tillämpar de redovisningsprinciper som finns angivna för koncernen med undantag av nedanstående.

Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Erhållna utdelningar redovisas som finansiella intäkter. Utdelning som överstiger dotterföretagets toralresultat för perioden eller som innebär att det bokförda värdet på innehavets nettotillgångar i koncernredovisningen understiger det bokförda värdet på andelarna, är en indikation på att det föreligger ett nedskrivningsbehov.

Enligt RFR 2 behöver inte de bestämmelser i IAS 19 som gäller förmånsbesstämda pensionsplaner tillämpas i juridisk person. Däremot ska upplysningar lämnas avseende tillämpliga delar av IAS 19. I RFR 2 hänvisas till lagen om tryggande av pensionsutfästelse m m (”tryggandelagen”) för bestämmelser om redovisning av avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser och redovisning av förvaltningstillgångar i pensionsstiftelser.

Moderbolaget redovisar skillnaden mellan avskrivningar enligt plan och skattemässigt gjorda avskrivningar som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver.

Redovisning av koncernbidrag görs i enlighet med alternativregeln i RFR 2. Koncernbidragen redovisas som bokslutsdispositioner.

Not 2 Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättningen fördelar sig på typ av intäkter enligt följande:

Moderbolaget	2018	2017
Näringslivsintäkter	993 938	746 603
Offentliga forskningsfinansiärer	376 008	257 610
Strategiska kompetensmedel	475 721	301 858
EU-medel	103 826	73 995
SUMMA	**1 949 493**	**1 380 066**

Not 3 Övriga rörelseintäkter

Nettoomsättningen fördelar sig på typ av intäkter enligt följande:

Moderbolaget	2018	2017
Hyresintäkter	2 918	6 292
Valutadifferenser på fordringar och skulder av rörelsekaraktär	4 332	789
Övriga intäkter	8 230	2 660
SUMMA	**15 480**	**9 741**

Not 4 Moderbolagets försäljning till och inköp från koncernföretag

Moderbolaget har under året fakturerat dotterföretagen 18 220 Tkr (39 191) för tjänster. Moderbolaget har köpt tjänster från koncernföretag uppgående till 35 586 Tkr (26 153) avseende tekniska konsulttjänster.

Not 5 Ersättningar till revisorerna

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är övriga tjänster.

Moderbolaget	2018	2017
KPMG		
Revisionsuppdraget	2 205	900
Övriga revisionsnära tjänster	-	-
Skatterådgivning		4
Övriga tjänster	101	242
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdraget	-	-
Övriga revisionsnära tjänster	-	-
Skatterådgivning	-	-
Övriga tjänster	1 555	370
SUMMA	**3 862**	**1 516**

Not 6 Ersättningar till anställda mm.

Moderbolaget	2018	2017
Löner och andra ersättningar till styrelsen	1 485	-
Löner och andra ersättningar till vd	3 599	-
Löner och andra ersättningar till styrelse och vd	-	3
Löner och andra ersättningar till övriga ledande befattningshavare	18 750	14 699
Löner och andra ersättningar till övriga anställda	847 875	598 212
Sociala avgifter	294 678	208 141
Pensionskostnader till styrelse och vd	1 213	-
Pensionskostnader till övriga ledande befattningshavare	4 727	4 553
Pensionskostnader till övriga anställda	112 003	74 989
SUMMA	**1 284 330**	**900 597**

Medelantal anställda (samtliga anställda i Sverige)	2018	2017
Män	938	694
Kvinnor	575	425
SUMMA	**1 513**	**1 119**

Styrelsen i moderbolaget består av 11 (11) ledamöter där 64 (58) procent är män. Koncernledningen består av 11 (11) person där 55 (27) procent är män.

Ersättning till styrelsen, vd och övriga ledande befattningshavare i moderbolaget

Riktlinjer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. För mer information om ersättning till styrelsen se koncernens not 11.

Till koncernledningen har bolagsstämman beslutat om följande riktlinjer avseende ersättning.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension.

Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår som del av den totala ersättningen.

För mer information om villkor för ledande befattningshavare se koncernens not 11.

Villkor för vd

RISE avsätter årligen för tryggande av vd:s pension ett belopp som motsvarar 30 % av den pensionsgrundande årslönen till en av vd anvisad tjänstepensionsförsäkring. Den pensionsgrundande årslönen beräknas som månadslönen inklusive schablonberäknad semesterersättning (12,2 %).

Ersättning och övriga förmåner 2018 - Ledande befattningshavare

Namn	Befattning	Period*	Lönekostnad	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Summa
Pia Sandvik	Verkställande direktör	januari-december	3 599	-	1 213	4 812
John Rune Nielsen	Forsknings- och Affärsutvecklingsdirektör	januari-december	1 714	-	448	2 162
Margaret Simonson McNamee	f d Teknisk direktör	januari-december	1 342	-	555	1 897
Johanna Flanke	HR-direktör	januari-december	1 538	-	320	1 858
Synnöve Helander	f d Ekonomi direktör	januari-december	1 495	-	350	1 845
Yvonne Näsström	Kommunikationsdirektör	januari-december	1 322	7	276	1 605
Ola Dawidson	Strategi och Verksamhetsutvecklingsdirektör	januari-december	1 314	-	292	1 606
Birgitta Sundblad	f d Divisionschef Bioekonomi	januari-december	2 799	47	543	3 389
Marco Lucisano	Divisionschef Bioekonomi	augusti-december	607	-	112	719
Pernilla Walkenström	Divisionschef Biovetenskap och material	januari-december	1 715	-	522	2 237
Charlotte Karlsson	Divisionschef ICT	april-december	1 246	-	272	1 518
Pether Wallin	Divisionschef Material och Produktion	januari-december	1 725	-	595	2 320
Fredrik Holst	Divisionschef Samhällsbyggnad, tf CFO	januari-december	1 932	-	443	2 375
SUMMA			**22 348**	**54**	**5 941**	**28 343**

* Period, lön, övriga förmåner och pensionskostnader korresponderar med anställningstid i RISE AB.

Utöver årets ersättningar har avsättning gjorts för tillkommande ersättningar 2019 avseende Margaret Simonson McNamee, Synnöve Helander och Birgitta Sundblad uppgående till 2 251 Tkr.

Ersättning och övriga förmåner 2017 – Ledande befattningshavare

Namn	Befattning	Period*	Lönekostnad	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
John Rune Nielsen	Affärsutvecklingsdirektör och divisionschef Certifiering	januari-december	1 599	-	397	1 996
Margaret Simonson McNamee	Teknisk direktör	januari-december	1 345	-	526	1 871
Johanna Flanke	HR-direktör	februari-december	1 197	-	271	1 468
Anita Olson	Tf HR-direktör	januari	94	-	40	134
Synnöve Helander	Ekonomi direktör	februari-december	1 347	-	314	1 661
Yvonne Nässtrom	Kommunikationsdirektör	mars-december	1 075	8	239	1 322
Ann Fröström	Tf Kommunikationsdirektör	januari-februari	187	-	51	238
Ola Dawidson	Operational Excellence	november-december	191	-	40	231
Birgitta Sundblad	Divisionschef Bioekonomi	januari-december	2 553	140	801	3 494
Pernilla Walkenström	Divisionschef Biovetenskap och material	januari-december	1 466	-	429	1 895
Marianne Grauers	Divisionschef Samhällsbyggnad	januari-december	1 279	-	588	1 867
Pether Wallin	Divisionschef Säkerhet och transport, tf ICT	januari-december	1 702	-	646	2 348
Leif Ljungqvist	Divisionschef ICT	januari-maj	664	-	210	874
SUMMA			**14 699**	**148**	**4 552**	**19 399**

* Period, lön, övriga förmåner och pensionskostnader korresponderar med anställningstid i RISE AB.

Tabellen ovan visar ersättning till personer anställda i RISE AB. Vd var anställd i RISE Holding AB under 2017. För fullständiga uppgifter för samtliga ledande befattningshavare se motsvarande tabell i not 11 för koncernen, sid 101.

Not 7 Rörelseförvärv och fusion

Inkråmsförvärv

Verksamhetsöverlåtelser från två dotterföretag, SP Process Development AB och RISE CBI Betonginstitutet AB, har gjorts den 1 januari 2018. Per den 1 september 2018 gjordes ytterligare verksamhetsöverlåtelser från åtta koncernföretag RISE ICT AB, RISE Acreo AB, RISE Interactive Institute AB, RISE Viktoria AB, RISE SICS AB, RISE SICS East AB, RISE SICS North AB samt RISE SICS Västerås AB.

Vid överlåtelsen uppstod en fordran på bolagen uppgående till 25 304 Tkr vilken har reglerats med reverser.

Överlåtelserna har påverkat nettoomsättningen med 399 Mkr och rörelseresultatet med 6 Mkr för perioden.

Moderbolaget	2018	2017
Köpeskilling erlagd via revers	-25 304	-
Överförd ersättning	**-25 304**	**-**
Redovisade belopp på identifierbara tillgångar och övertagna skulder		
Immateriella och materiella anläggningstillgångar	74 027	-
Finansiella anläggningstillgångar	55	-
Kundfordringar och andra fordringar	185 571	-
Leverantörsskulder och andra skulder	-284 957	-
SUMMA IDENTIFIERBARA NETTOTILLGÅNGAR	**-25 304**	**-**

Nedströms fusion

I juni gjordes en nedströms fusion vilket innebar att moderbolaget RISE Holding AB, org nr 556179-8520 fusionerades med RISE AB som numera är moderbolag i koncernen. De resultat- och balansposter som överförts till RISE AB per fusionsdagen den 7 maj 2018 framgår nedan.

Moderföretaget	2018	2017
Nettoomsättning	6 311	-
Rörelseresultat	354	-
		-
Materiella anläggningstillgångar	4	-
Finansiella anläggningstillgångar	23 017	-
Kundfordringar och andra fordringar	5 629	-
Likvida medel	13 764	-
Leverantörsskulder och andra skulder	-8 632	-

Not 8 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter samt räntekostnader och liknande resultatposter

Moderbolaget	2018	2017
Ränteintäkter och liknande resultatposter:		
Ränteintäkter på tillgodohavanden	785	185
Resultat vid avyttring av kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	16	-
Nedskrivning av tilläggsköpeskilling i samband med förvärv av andelar i dotterföretag	-	18 460
Valutakontodifferenser	1 413	2 142
Ränteintäkter och liknande resultatposter	**2 214**	**20 787**
Räntekostnader och liknande resultatposter:		
Räntekostnader på pensionsskuld	-257	-243
Erlagd ränta	-323	-189
Avyttring av kortfristig fodran	-	-5 799
Slutlig avräkning tilläggsköpeskilling	-7 916	
Valutakursdifferenser	-399	-310
Räntekostnader och liknande resultatposter	**-8 895**	**-6 541**
FINANSIELLA POSTER – NETTO	**-6 681**	**14 246**

Not 9 Skatter

Skillnaderna mellan redovisad skattekostnad och en beräknad skattekostnad baserad på gällande skattesats är följande:

Moderbolaget	2018	2017
Resultat före skatt	-15 555	5 230
Inkomstskatt beräknad enligt gällande skattesats 22% (22%)	**-3 422**	**1 150**
Skatteeffekt av följande poster	-	-
Ej skattepliktiga intäkter	-	-4 068
Ej avdragsgilla kostnader	3 439	924
Tillkommande skattepliktiga intäkter	-	2
Nedskrivning av aktier i dotterföretag	-	1 888
Reaförlust vid försäljning av aktier i dotterföretag	-	130
SUMMA SKATTEKOSTNAD	**17**	**26**

Not 10 Immateriella tillgångar

Moderbolaget	Balanserade utvecklings-utgifter	Patent och andra rättigheter	Summa
Per 31 december 2017			
Anskaffningsvärde	-	-	0
Ackumulerade avskrivningar	-	-	0
Redovisat värde	**0**	**0**	**0**
Räkenskapsåret 2018			
Ingående redovisat värde	0	0	0
Genom förvärv av dotterföretag	1 468	7 213	8 681
Inköp	23 554	278	23 832
Avskrivningar	-1 373	-236	-1 609
Utgående redovisat värde	**23 649**	**7 255**	**30 904**
Per 31 december 2018			
Anskaffningsvärde	25 022	7 491	32 513
Ackumulerade avskrivningar	-1 373	-236	-1 609
REDOVISAT VÄRDE	**23 649**	**7 255**	**30 904**

Not 11 Materiella anläggningstillgångar

Moderbolaget	Byggnader och mark inkl mark-anläggning	Förbättrings-utgift på annans fastighet	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa
Räkenskapsåret 2017					
Ingående redovisat värde	209 953	-	153 181	28 592	391 726
Inköp	4 016		93 443	39 239	136 698
Avyttring/utrangering			-37		-37
Av- och nedskrivningar	-13 008		-52 183		-65 191
Utgående redovisat värde	**200 961**	**0**	**194 404**	**67 831**	**463 196**
Per 31 december 2017					
Anskaffningsvärde	348 299	-	992 447	67 831	1 408 577
Ackumulerade avskrivningar	-147 338	-	-798 043	-	-945 381
Redovisat värde	**200 961**	**0**	**194 404**	**67 831**	**463 196**
Räkenskapsåret 2018					
Ingående redovisat värde	200 961	0	194 404	67 831	463 196
Genom förvärv av dotterföretag/fusion moderbolag			65 345		65 345
Inköp		3 623	93 402		97 025
Omklassificeringar	59 638	8 014		-67 652	0
Avyttring/utrangering					0
Av- och nedskrivningar	-15 355	-533	-73 829		-89 717
Utgående redovisat värde	**245 244**	**11 104**	**279 322**	**179**	**535 849**
Per 31 december 2018					
Anskaffningsvärde	407 939	11 637	1 151 194	179	1 570 949
Ackumulerade avskrivningar	-162 695	-533	-871 872	0	-1 035 100
Ackumulerade nedskrivningar					0
Redovisat värde	**245 244**	**11 104**	**279 322**	**179**	**535 849**

Not 12 Andelar i koncernföretag

Moderbolaget	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	333 315	331 783
Investering	160 576	2 124
Avyttringar inom koncernen	-	-592
Utgående redovisat värde	**493 891**	**333 315**

Moderbolaget och dess dotterföretag innehar andelar i följande dotterföretag:

Namn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Ägar-andel %	Redovisat värde 2018	Redovisat värde 2017
RISE ICT AB	**556668-2976**	**Stockholm**	**1 000**	**100%**	**36 299**	**36 299**
RISE SICS AB	556587-0119	Stockholm	1 000	100%		
RISE Viktoria AB	556542-4339	Göteborg	100	100%		
RISE Interactive Institute AB	556557-3077	Stockholm	1 000	100%		
RISE Acreo AB	556534-9007	Stockholm	155 000	100%		
Ogemi AB	556564-6865	Göteborg	10 000	100%		
Swedish ICT Innovation AB	556539-5448	Stockholm	1 000	100%		
SITAC AB	556469-0120	Karlskrona	5 000	100%	600	600
RISE SMP Svensk Maskinprovning AB	556529-6836	Lomma	5 000	100%	11 079	11 079
SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB	556536-9369	Göteborg	50 000	100%	16 272	16 272
YKI – Ytkemiska Institutet AB	556558-0338	Stockholm	1 000	100%	13 500	13 500
RISE CBI Betonginstitutet AB	556352-5699	Stockholm	5 000	100%	13 339	13 339
Glafo AB	556111-6855	Växjö	1 000	100%	5 496	5 496
JTI – Institutet för jordbruks- och miljöteknik AB	556772-8026	Uppsala	500	100%	12 066	12 066
SP Process Development AB	556196-9204	Södertälje	5 000	100%	500	500
RISE Astra Zero AB	556802-4946	Borås	61 330	61,33%	52 550	52 550
RISE Processum AB	556641-7357	Örnsköldsvik	600	60%	240	240
RISE Fire Research AS	982 930 057	Trondheim	910 000	70%	9 977	9 977
RISE Energy Technology Center AB	556992-6651	Piteå	2 000	100%	5 250	5 250
Innventia Fastighets AB	556603-1109	Stockholm	50 000	100%	50	50
RISE Innventia AB	**556603-1109**	**Stockholm**	**110**	**100%**	**156 097**	**156 097**
RISE LignoBoost Demo AB	556139-9485	Stockholm	1 000	100%		
Papir- og fiberinstuttet AS	986 164 901	Trondheim	190	95%		
Innventia UK Ltd	6 270 672	London	1	100%		
Swerea AB	**556664-2228**	**Stockholm**	**200 000**	**100%**	**160 276**	
Swerea KIMAB AB	556593-0509	Stockholm	*79 567*	*100%*		
Institut de la Corrosion	RCS 441396595	Brest, Frankrike	*1 000*	*100%*		
Swerea IVF AB	556053-1526	Mölndal	*1*	*100%*		
Swerea SICOMP AB	556520-7601	Piteå	*1 000*	*100%*		
Swerea SWECAST AB	556186-4587	Jönköping	*3 000*	*100%*		
SEEL Swedish Electric transport Laboratory AB	559155-5536	Borås	3 000	60%	300	
SUMMA					**493 891**	**333 315**

Under året har andelarna i dotterföretagen Swerea AB förvärvats samt ett nytt bolag SEEL Swedish Electric Transport Laboratory AB har startats.

Rösträttsandelarna överenstämmer med kapitalandelar.

Koncernen är statligt ägd. Utdelning lämnas inte från dotterföretagen till moderbolagen förutom RISE SMP Svensk Maskinprovning AB.

Verksamheten i alla bolag i koncernen är forskningsinstitut, utom RISE SMP Svensk Maskinprovning AB som är ett test och provningsföretag.

Not 13 Andelar i intresseföretag

Moderbolaget	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	21	-
Förvärvade balanser	270	21
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	**291**	**21**

Moderbolaget Namn	Organisations-nummer	Säte	Kapital-andel	Antal andelar	Redovisat värde 2018	Redovisat värde 2017
Locusense AB	556948-1160	Stockholm	34,0%	170 000	17	-
DP Pattering AB	556320-4139	Stockholm	15,4%	1 096	200	-
Rocan System AB	556731-8810	Hallstahammar	30,0%	425	53	-
Incipientus Ultrasound Flow Technoligies AB	559126-1002	Göteborg	41,0%	410	21	21
SUMMA					**291**	**21**

Innehaven anses inte vara väsentliga. Samtliga är onoterade.

Not 14 Andra långfristiga fordringar

Moderbolaget	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	35	35
Förvärvade balanser	185	-
Årets förändring	-10	-
UTGÅENDE REDOVISAT VÄRDE	**210**	**35**

Ingen av de andra långfristiga fordringarna är förfallen till betalning eller i behov av nedskrivning.

Not 15 Varulager

Moderbolaget	2018	2017
Råvaror och förnödenheter	5 763	755
Färdiga varor	2 042	1 665
SUMMA	**7 805**	**755**

Not 16 Kundfordringar

Moderbolaget	2018	2017
Kundfordringar	287 179	*176 936*
Minus: reserverering för osäkra fordringar	-1 815	-402
SUMMA	**285 364**	**176 534**

Moderbolaget	2018	2017
Ej förfallet	226 009	135 025
Förfallet 0-3 månader	55 232	38 944
Förfallet > 3 - 6 månader	4 123	1 663
Förfallet > 6 månader	0	902
SUMMA	**285 364**	**176 534**

Not 17 Övriga fordringar

Moderbolaget	2018	2017
Fordringar hos anställda	146	182
Övriga poster	80	33
SUMMA	**226**	**215**

Not 18 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Moderbolaget	2018	2017
Förutbetalda lokalhyror	8 425	8 167
Förutbetalda försäkringspremier	-	2 998
Förutbetalda licensavgifter	15 280	6 045
Övriga poster	21 948	4 053
SUMMA	**45 653**	**21 263**

Not 19 Likvida medel/Kassa och bank

I likvida medel i balansräkningen och kassaflödesanalysen ingår följande poster:

Moderbolaget	2018	2017
Kortfristiga bankplaceringar	-	28
Kassa och bank	148 841	88 508
SUMMA	**148 841**	**88 536**

Not 20 Särskilda upplysningar om eget kapital

Moderbolaget

Aktiekapital

Moderbolagets aktiekapital uppgår till 36 400 000 kr och består av 364 000 aktier utan uppdelning på olika aktieslag. Kvotvärdet uppgår till 100 kr. Samtliga aktier är fullt betalda. Inga aktier innehas av bolaget eller av dess dotterföretag.

Bundet eget kapital

Bundet eget kapital får inte minskas genom vinstutdelning. Det bundna kapitalet består av aktiekapital 36 400 Tkr och reservfond 72 446 Tkr.

Not 21 Obeskattade reserver

Moderbolaget	2018	2017
Belopp vid årets ingång	32 930	32 430
Årets förändring	6 100	500
SUMMA	**39 030**	**32 930**

Obeskattade reserver består i sin helhet av ackumulerade överavskrivningar.

Not 22 Pensionsförpliktelser

Moderbolaget	2018	2017
Förpliktelser i balansräkningen för förmånsbestämda pensionsplaner	15 310	16 646
SUMMA SKULD I BALANSRÄKNINGEN	**15 310**	**16 646**
Redovisning i finansiella kostnader avseende förmånsbestämda pensionsplaner	257	243
Redovisning i resultatet avseende omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-374	1 914

Förändringen i den förmånsbestämda förpliktelsen under året är följande:

Moderbolaget	2018	2017
Vid årets början	16 646	15 768
Utbetalda ersättningar	-1 219	-1 279
Räntekostnader	257	243
Ändringar baserat på demografiska antaganden	0	0
Ändrade finansiella antaganden	75	511
Erfarenhetsbaserade justeringar	-449	1 403
VID ÅRETS SLUT	**15 310**	**16 646**

Förmånsbestämda pensionsplaner

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden för ålders- och familjepension genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10 Klassificering av ITP-planer som finansieras genom försäkring i Alecta, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2018 och 2017 har bolaget inte haft tillgång till information för att kunna redovisa sin proportionella andel av planens förpliktelser, förvaltningstillgångar och kostnader vilket medfört att planen inte varit möjlig att redovisa som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen ITP 2 som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Premien för den förmånsbestämda ålders- och familjepensionen är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Förväntade avgifter för nästa rapportperiod för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår för år 2019 till 63,6 Mkr. För 2018 uppgick dessa till 61,9 Mkr och för 2017 till 42,7 Mkr. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent. Om Alectas kollektiva konsolideringsnivå understiger 125 procent eller överstiger 155 procent ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner.

Den sista december 2018 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 142 procent (154).

Vid den senaste värderingstidpunkten bestod nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen av 15 310 (16 646) Tkr hänförligt till personer som omfattas av planen och som är pensionerade.

De viktigaste aktuariella antaganden som användes var följande:

Moderbolaget	2018	2017
Diskonteringsränta, %	1,6	1,6
Inflation	2,0	1,9

Känslighetsanalys

I nedanstående tabell presenteras möjliga förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade, och hur dessa skulle påverka den förmånsbestämda förpliktelsen.

Moderbolaget	Förändring i antagande	Ökning	Minskning
Diskonteringsränta	0,50%	-736	800
Inflation	0,50%	787	-731
Livslängd	1 år	865	-826

Not 23 Övriga skulder

Moderbolaget	2018	2017
Projektmedel	193 363	79 761
Fastighetsskatt	1 075	1 073
Löneskatt	27 410	18 783
Avkastningsskatt	13	8
Momsskuld	9 456	1 329
Personalens källskatt	27 255	16 728
Sociala avgifter	20 741	16 443
Tilläggsköpeskilling	-	51 084
Övriga poster	13 559	2 245
SUMMA	**292 872**	**187 454**

Not 24 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Moderbolaget	2018	2017
Personalrelaterade poster	120 703	75 690
Övriga poster	18 108	6 333
SUMMA	**138 811**	**82 023**

Not 25 Finansiella tillgångar och skulder

Klassificering och verkligt värde samt nivå i värderingshierarkin

Moderbolaget 2018-12-31	Finsiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Finsiella tillgångar värderade till verkligt värde över totalresultatet	Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Övriga skulder	Total
Finansiella tillgångar					
Andra långfristiga fordringar			210		210
Kundfordringar			285 364		285 364
Fordringar hos koncernföretag			68 874		68 874
Övriga fordringar			226		226
Likvida medel			148 841		148 841
SUMMA FINANSIELLA TILLGÅNGAR	**0**	**0**	**503 515**		**503 515**
Finansiella skulder					
Leverantörsskulder				117 653	117 653
Skulder till koncernföretag				276 954	276 954
Övriga skulder				292 872	292 872
SUMMA FINANSIELLA SKULDER				**687 479**	**687 479**

Alla finansiella tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde överenstämmer med dess verkliga värden.

Moderbolaget 2017-12-31	Finansiella tillgångar värderade till verkigt värde över årets resultat	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lånefordringar och kundfordringar	Övriga finansiella skulder	Total
Finansiella tillgångar					
Andra långfristiga fordringar			35		35
Kundfordringar			176 534		176 534
Fordringar hos koncernföretag			58 044		58 044
Övriga fordringar			215		215
Likvida medel			88 536		88 536
SUMMA FINANSIELLA TILLGÅNGAR	**0**	**0**	**323 364**		**323 364**
Finansiella skulder					
Leverantörsskulder				87 052	87 052
Skulder till koncernföretag				127 472	127 472
Övriga skulder				187 454	187 454
SUMMA FINANSIELLA SKULDER				**401 978**	**401 978**

För ett ge en indikation om tillförlitligheten i de indata som används vid fastställandet av verkligt värde har koncernen klassificerat de finansiella instrumenten i tre nivåer som beskrivs nedan:

Nivå 1 - Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. Det noterade marknadspriset som använts för koncernens fiansiella tillgångar är den aktuella köpkursen.

Nivå 2 - Verkligt värde på finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av värderingstekniker som i så stor utsträckning som möjligt utgår från marknadsinformation medan företagsspecifik information används i så liten utsträckning som möjligt. Samtliga väsentliga indata som krävs för verkligt värde värderingen av ett instrument är observerbara.

Nivå 3 - I de fall ett eller flera väsentliga indata inte baseras på observerbar marknadsinformation. Detta gäller t ex för onoterade instrument.

Not 26 Åtaganden avseende operationell leasing

Investeringsåtaganden

Åtaganden avseende operationell leasing

Moderbolaget leasar olika typer av fordon, maskiner och kontorsutrustning enligt uppsägningsbara/ej uppsägningsbara operationella leasingavtal.

Framtida leasingavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller till betalning enligt följande:

Moderbolaget	2018	2017
Inom ett år	93 470	46 029
Senare än ett men inom fem år	282 046	138 597
Senare än fem år	99 588	69 934
SUMMA	**475 104**	**254 560**
Årets leasingkostnad	67 346	40 354

Not 27 Ställda säkerheter

Moderbolaget	2018	2017
Fastighetsinteckningar	45 000	45 000
Borgensåtagande till förmån för dotterföretag	132 882	146 170
SUMMA	**177 882**	**191 170**

Not 28 Eventualförpliktelser

Moderbolaget	2018	2017
Garantiförpliktelser	749	Inga
SUMMA	**749**	**Inga**

Not 29 Vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel, 379 114 667 kronor, disponeras enligt följande:

Balanserade vinstmedel från föregående år	360 550 431 SEK
Nedströms fusion av moderbolag	34 136 164 SEK
Årets resultat	-15 571 928 SEK
Balanserade vinstmedel vid årets slut överförs i ny räkning	379 114 667 SEK

Enligt bolagsordningen är syftet med verksamheten inte att bereda vinst åt aktieägaren. Utdelning lämnas inte.

Not 30 Övriga ej likviditetspåverkande poster

Moderbolaget	2018	2017
Förändring avsättning för pensioner	257	878
Valutakontodifferenser	-	2 142
Realisationsförlust vid utrangering av maskiner och inventarier	-	37
Justering av tilläggsköpeskilling	-	18 460
Resultat från andelar i koncernföretag	405	-9 172
SUMMA	**662**	**12 345**

Not 31 Händelser efter balansdagen

Under sista kvartalet 2018 inleddes ett arbete med att analysera och strukturera om bolagets organisation. Arbetet har fått namnet ”Redesigning RISE” och ambitionen är att skapa en organisation med ett starkare kundfokus och bättre kunderbjudanden, en organisation som bättre utnyttjar synergier och tvärfunktionell expertis och en innovativ organisation som drivs av ett dynamiskt och flexibelt arbetssätt. Styrelsen tog beslut om den nya divisionsstrukturen den 16 januari 2019. Implementeringen kommer att ske under 2019.
I övrigt finns inga väsentliga händelser att rapportera.

Koncernens resultat- och balansräkningar kommer att föreläggas årsstämman den 25 april 2019 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Göteborg den 28 mars 2019

Jan Wäreby
Ordförande

Anna-Karin Stenberg
Styrelseledamot

Fredrik Winberg
Styrelseledamot

Hanna Lagercrantz
Styrelseledamot

Klas Bendrik
Styrelseledamot

Linda Ikatti
Arbetstagarrepresentant

Magnus Naesman
Arbetstagarrepresentant

Sara Mazur
Styrelseledamot

Sven Wird
Styrelseledamot

Torbjörn Holmström
Styrelseledamot

Ulf Nordberg
Arbetstagarrepresentant

Pia Sandvik
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 29 mars 2019
KPMG AB

Ingrid Hornberg Román
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till RISE Research Institutes of Sweden AB, org. nr 556464-6874

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för RISE Research Institutes of Sweden AB för år 2018. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 79-126 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-41, 54-78 och 131-132. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.
- Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för RISE Research Institutes of Sweden AB för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden
Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 29 mars 2019
KPMG AB

Ingrid Hornberg Román
Auktoriserad revisor

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till bolagsstämman i RISE Research Institutes of Sweden AB, org. nr 556464-6874

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2018 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 29 mars 2019
KPMG AB

Ingrid Hornberg Román
Auktoriserad revisor

Alternativa nyckeltal

I enlighet med riktlinjer, från ESMA (European Securities and Markets Authority), avseende redovisning av alternativa nyckeltal, redovisas här definition och avstämning av alternativa nyckeltal för RISE. Riktlinjerna innebär utökade upplysningar avseende de finansiella mått som inte definieras i IFRS. De används för intern styrning och uppföljning. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag.

Definitioner

Soliditet:
Summa eget kapital i procent av balansomslutningen

Avkastning på eget kapital:
Årets resultat i procent av totalt eget kapital

Kassalikviditet:
Omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten i procent av kortfristiga skulder

Nettoskuldsättningsgrad:
Räntebärande skulder inklusive pensionsförpliktelser med avdrag för räntebärande tillgångar och likvida medel, dividerat med totalt eget kapital

Rörelsemarginal:
Rörelseresultat efter avskrivningar i procent av nettoomsättningen

Koncernen	2018	2017
Summa eget kapital	990 976	980 211
Balansomslutning	3 064 445	2 518 486
Soliditet %	**32%**	**39%**
Årets resultat	11 380	27 344
Summa eget kapital	990 976	980 211
Avkastning på eget kapital %	**1,1%**	**2,8%**
Omsättningstillgångar	1 861 739	1 340 039
Avgår varulager och pågående arbeten	-494 627	-311 268
Kortfristiga skulder	1 784 554	1 243 959
Kassalikviditet %	**77%**	**83%**
Långfristiga skulder till kreditinstitut	195 000	216 667
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	21 667	21 667
Pensionsförpliktelser	40 396	38 251
Andra långfristiga värdepappersinnehav, räntebärande	-58 801	-
Likvida medel	-720 414	-521 033
Summa nettolåneskuld	**-522 152**	**-244 448**
Summa eget kapital	990 976	980 211
Nettoskuldsättningsgrad	**-53%**	**-25%**
Rörelseresultat efter avskrivningar	34 435	14 221
Nettoomsättning	3 065 724	2 695 702
Rörelsemarginal %	**1,1%**	**0,5%**

Definitioner och ordlista

Awitar	Automotive Wireless Test and Research Facility, är en test- och utvecklingsanläggning för trådlösa kommunikationssystem.
DIGICORE	Testbädd i Västerås med fysisk och digital miljö, som innehåller teknik, kompetenser och arbetssätt för digital omställning.
NKI	Nöjdkundindex
Professional Education	RISE-koncernen samlar och utvecklar all kompetens inom utbildning i ett koncerngemensamt erbjudande.
Redesigning RISE	Omorganisation för att skapa en organisation med starkare kundfokus och ett flexiblare mer dynamiskt arbetssätt.
RISE forskningsråd	Representeras avnäringsliv och akademi som ger råd i strategiska frågor kring forskningsinriktning och andra prioriterade frågor.
RISE AB	RISE Research Institutes of Sweden AB är sedan 25 juni 2018 moderbolag i RISE-koncernen.
Strategiska innovationsprogram	Vinnova, Energimyndigheten och Formas finansierar sjutton strategiska i innovationsprogram inom områden som är strategiskt viktiga för Sverige.
SK-medel	Strategiska kompetensmedel fördelade enligt fördelningsmodell.
Strukturmedel	Strategiska kompetensmedel fördelade till specifikt projekt.
Swerea	Swerea AB, tidigare intressebolag till RISE AB med en ägarandel på 42,77 procent. Förvärvades av RISE AB den 1 oktober 2018.
Triple F	Konsortium med uppdrag av Trafikverket att skapa en forsknings- och innovationsplattform för fosilfritt godstransportsystem.
Vinnova	Sveriges innovationsmyndighet. Uppgift: Att främja hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation och att finansiera behovsmotiverad forskning.

Design och produktion: Narva
Tryck: Stema Specialtryck, 2019

RISE Research Institutes of Sweden

RISE är Sveriges forskningsinstitut och innovationspartner. I internationell samverkan med företag, akademi och offentlig sektor bidrar vi till ett konkurrenskraftigt näringsliv och ett hållbart samhälle. Våra 2 700 medarbetare driver och stöder alla typer av innovationsprocesser. RISE är ett oberoende, statligt forskningsinstitut som erbjuder unik expertis och ett 100-tal test- och demonstrationsmiljöer för framtidssäkra teknologier, produkter och tjänster.

www.ri.se

RI.
SE

NARVA